

การประชุมประท้วง ที่ปลอดภัยและเสรี

การจัดการการประชุมที่เด็กมีส่วนร่วม

unicef
for every child

Marie Wernham ผู้เขียนเอกสารนี้ เป็นผู้สนับสนุนและที่ปรึกษาด้านสิทธิเด็กในระดับสากลสำหรับ CREATE (การประเมินสิทธิเด็ก การให้คำปรึกษา และการแลกเปลี่ยนการฝึกอบรม) เอกสารนี้ได้รับการวิจัยและจัดทำขึ้นสำหรับกลุ่มงาน สิทธิมนุษยชน ทีมผู้นำกลุ่มโครงการ องค์การยูนิเซฟ

โครงการนี้ได้รับการจัดการโดย Anne Grandjean ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน องค์การยูนิเซฟ การวิจัยเบื้องต้นดำเนินการโดย Anita Danka ที่ปรึกษา เอกสารนี้ได้รับการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มที่ปรึกษาระหว่างประเทศที่มีสมาชิก 31 คน (ภาคผนวก 3) และการสนทนากลุ่มกับเด็ก 72 คนและเยาวชน 25 คน ซึ่งจัดโดยองค์การยูนิเซฟใน 9 ประเทศ มีการหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย 14 คน จาก 10 ประเทศ โดยความร่วมมือกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) และสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก 4)

สมาชิกของกลุ่มที่ปรึกษา: Otto Adang, Jonathan Andrew, Esmeralda Arosemena de Troitiño, Anja Bienert, Jacob Andreas Bonnevie, Aoife Daly, Anete Erdmane, Steve Feldstein, Cédric Foussard, Anna Giudice, Imma Guerras Delgado, Michael Hamilton, Yujin Kim, Kranti L C, Alice Lixi, Laura Lundy, Najat Maalla M'jid, Stanley Malematja, Matthew McEvoy, Vitit Muntarbhorn, Zama Neff, Beryl Orai, Ilaria Paolazzi, Luis Pedernera, Montserrat Pina Martinez, Leo Ratledge, Ilia Siatitsa, Ann Skelton, Clément Nyaletsossi Voule, Christian Wessman, Gary White (ดูรายละเอียดในภาคผนวก 3)

เจ้าหน้าที่องค์การยูนิเซฟประเทศต่างๆ คณะกรรมการระดับประเทศและสำนักใหญ่ ที่สนับสนุนการจัดการสนทนากลุ่มกับเด็ก ๆ : ยูนิเซฟ อาร์เจนตินา – Natalia Calisti, Natacha Carbonelli, María Dinard, Magali Lamfir; ยูนิเซฟ โบลิเวีย – Lina Beltran, Miguel Ángel Cortez Sánchez, Igor Andrés Murillo Vincentty, Carolina E. Olivares Agreda, Virginia Pérez Antolin, Inti Tonatihu Rioja Guzmán, Paola Vasquez Huarita; ยูนิเซฟ ชิลี – Ludmila Palazzo, Daniela Tejada; ยูนิเซฟ เอกวาดอร์ – Alice Bertella, Steven Curay, Margarita Grijalva, José Guerra, Ana Belén Veintimilla; ยูนิเซฟ ฝรั่งเศส – Noémie Hervé; ยูนิเซฟ เยอรมัน – Jessica Hanschur; ยูนิเซฟ ฟิลิปปินส์ – Maria Margarita Ardivilla, Patricia Lim Ah Ken; ยูนิเซฟ ประเทศไทย – Parinya Boonridrerthaikul, Ilaria Favero, Muhammad Rafiq Khan, Jomkwan Kwanyuen, Santi Siritheerajed; ยูนิเซฟ อเมริกา – Fareesha Ali, Danielle Goldberg, Mikah Owen, Amy Sommer; ยูนิเซฟ สำนักงานใหญ่ – Marina Komarecki, Reetta Mikkola, Amenawon Njilan Esangbedo, Sally Proudlove

สนับสนุนเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ยูนิเซฟ: Grace Agcaoili, Jasmina Byrne, Göktan Koçyıldırım, Ratna Jhaveri, Vijaya Ratman Raman, as well as interns Cassandra Griffin, Simon Mateus, Jane Samosir and Nicole Sunderlin.

เจ้าหน้าที่สหประชาชาติที่ร่วมสนับสนุนในการปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญการบังคับใช้กฎหมาย: OHCHR (เพิ่มเติมจาก Alice Lixi, สมาชิกของกลุ่มที่ปรึกษา) – Estelle Askew-Renaut, Eric Mongelard, Johan Olhagen, Hernan Vales; UNODC (เพิ่มเติมจาก Anna Giudice, สมาชิกของกลุ่มที่ปรึกษา) – Alexandra Souza Martins.

ตรวจทานเอกสารโดย Elaine Canham, ProseWorks; และออกแบบโดย QUO Bangkok.

ด้วยความขอบคุณจากใจจริงจากกลุ่มงานสิทธิมนุษยชน ถึงเด็ก เยาวชน ผู้เชี่ยวชาญ และเพื่อนร่วมงานทุกคนสำหรับการสนับสนุนอันล้ำค่าของพวกเขา

จัดพิมพ์โดย องค์การยูนิเซฟ

Human Rights Unit, Programme Group Leadership Team
3 United Nations Plaza, New York, NY 10017, United States
rights@unicef.org
© United Nations Children's Fund (UNICEF), August 2023.

ISBN: 978-92-806-5495-0

Cover photo: © UNICEF/UN0364365/Aliaga Ticona
Nina, 17, founder of the Fridays for Future in Bolivia, demanding climate action (Bolivia, 2020).

การประชุมแบบทั่ววง ที่ปลอดภัยและเสรี

การจัดการการประชุมที่เด็กมีส่วนร่วม

เด็กสาวและแม่ของเธอในนิวยอร์กซิตี้ร่วมกับนักเคลื่อนไหวเยาวชน
เพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคนอื่น ๆ ในการเรียกร้อง
ให้มีการดำเนินการระดับโลกเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ (สหรัฐอเมริกา, 2562)

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	v
รายการคำย่อ	x
โครงสร้างของเอกสาร	xi
1. บทนำ	1
1.1 วัตถุประสงค์	1
1.2 หลักการและเหตุผล	1
1.3 กรอบการศึกษา	2
1.4 วิธีการศึกษา	3
1.5 ความสำคัญของสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ	3
1.6 ข้อท้าทายของสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ	4
2. กรอบกฎหมายระหว่างประเทศ	7
2.1 ภาพรวม	7
2.2 การไม่แบ่งแยกและการไม่แยกขาดจากกันของสิทธิด้านต่าง ๆ	8
2.3 พันธกรณีของรัฐในการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มต่อสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ	9
2.4 ข้อห้าม	10
2.5 หลักการสำคัญการจัดการการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม	12
2.6 ข้อเสนอแนะ	14
3. ก่อนการชุมนุม (ระยะวางแผน)	16
3.1 การเสริมศักยภาพของเด็ก – ในฐานะผู้ทรงสิทธิ – ในการใช้สิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ	16
3.2 การเสริมศักยภาพของผู้ใหญ่ – ในฐานะผู้มีหน้าที่ – ในการเสริมพลังให้กับเด็ก	16
3.3 การทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูล	17
3.4 การตัดกระบวนการและกฎหมายที่เป็นอุปสรรค	18
3.5 การมีส่วนร่วมและการสื่อสาร	18
3.6 การออกแบบมาตรการสำหรับเด็กและการนำไปใช้	21
3.7 การสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	22
3.8 ให้มั่นใจว่าใช้อุปกรณ์อย่างเหมาะสม	23
3.9 ข้อเสนอแนะ	24
4. ระหว่างการชุมนุม	27
4.1 มุมมองของเด็กต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย	27
4.2 การเฝ้าระวังและสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็ก	28
4.3 การกักกัน การสลายการชุมนุม และการใช้กำลังและอาวุธปืน	31
4.4 การจับกุมและการกักขังเด็ก	37
4.5 ข้อเสนอแนะ	39

5. หลังการชุมนุม (การติดตาม)	44
5.1 การจัดสรุป ประเมินผล ถอดบทเรียน	44
5.2 การปกป้องเด็กจากการคุกคาม การตอบโต้ การตีตรา และการข่มขู่	44
5.3 ให้นั่นใจว่าเด็กเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	45
5.4 ข้อเสนอแนะ	47

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	49
------------------------	----

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 เอกสารประกอบ	51
มาตรฐานของสหประชาชาติ	51
คำแนะนำที่สำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินการ	51
ความเห็นทั่วไปของคณะกรรมการอนุสัญญาต่างๆ ของสหประชาชาติ	52
ข้อสังเกตโดยสรุปของคณะกรรมการอนุสัญญาต่างๆ ของสหประชาชาติ	52
รายงานและแถลงการณ์ของผู้แทนรายงานพิเศษของสหประชาชาติ	53
เอกสารอื่นของสหประชาชาติ	54
ภาคประชาสังคม	55
เอกสารวิชาการ	56
รายงานของสื่อ	57
อื่นๆ	58
ภาคผนวก 2 ปฏิญญาและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ	59
สหประชาชาติ	59
ภูมิภาค	59
ภาคผนวก 3 รายชื่อสมาชิกของกลุ่มที่ปรึกษา	60
ภาคผนวก 4 การปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญบังคับใช้กฎหมาย	61
ภาคผนวก 5 การปรึกษากับเด็กและเยาวชน	62

อ้างอิงท้ายเรื่อง	63
-------------------	----

บทสรุปผู้บริหาร

บทสรุป

เอกสารนี้กล่าวถึงสิทธิเด็กในบริบทที่เกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมของเด็กมีส่วนร่วม ซึ่งถูกวางกรอบไว้เพื่อเปรียบเทียบกับภาระความรับผิดชอบทั่วไปของรัฐเกี่ยวกับสิทธิเด็กในการชุมนุมโดยสงบ เอกสารนี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายถึงวิธีการที่จะเปิดทางให้กับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอย่างที่ได้คาดหวังไว้ เด็ก ๆ ได้จัดและดำเนินการเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิของพวกเขาและสิทธิของผู้อื่น โดยมีหลักฐานที่บันทึกไว้ว่าเด็กได้ดำเนินการลักษณะนี้มาตั้งแต่ยุค 1880s ข้อที่ 15 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็กแถลงถึงสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบสำหรับเด็กโดยเฉพาะ ขอบเขตของการมีส่วนร่วมของเด็กในการชุมนุมโดยสงบนั้นมาจากความเห็นทั่วไปฉบับที่ 37 (2020) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เรื่องสิทธิในการชุมนุมโดยสงบ ซึ่งครอบคลุมเด็กทุกคนที่มีส่วนในการวางแผนการชุมนุมโดยสงบและ/หรือผู้ที่อยู่ในการชุมนุมโดยสงบ และ/หรือพื้นที่ใกล้เคียงในฐานะผู้จัดหรือผู้เข้าร่วม ผู้ที่ได้รับอิทธิพลอย่างแรงกล้าหรือการตัดสินใจโดยผู้อื่น หรือในฐานะผู้สังเกตการณ์ แง่มุมทางออนไลน์ของสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและการ “นัดหยุดเรียน” ครอบคลุมอยู่ในนี้ด้วย เอกสารนี้จัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม บทวิเคราะห์มาตรฐานระดับสากลและภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ความเชี่ยวชาญของสมาชิกทั้ง 31 คนของคณะที่ปรึกษาสากล การอภิปรายจากการสนทนากลุ่มใน 9 ประเทศ โดยมีเด็ก 72 คนและเยาวชน 25 คนเข้าร่วม และการหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านการบังคับใช้กฎหมายจาก 10 ประเทศ โดยมีข้อเสนอแนะอย่างละเอียดรวมอยู่ในทุก ๆ ตอนที่สำคัญของเอกสารนี้ด้วย

สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นมีความสำคัญต่อพัฒนาการส่วนบุคคล การเข้าร่วมของพวกเขาในกิจกรรมทางการเมืองและสาธารณะเพื่อเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก เมื่อเด็กใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของตนด้วยวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน พวกเขาต้องได้รับสิทธิในการคุ้มครองทางกฎหมายที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งยืนยันอยู่ในปฏิญญาว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (1998) ในหลาย ๆ บริบทเด็กมักไม่ได้ถูกคำนึงถึงว่าเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน แต่มักถูกมองว่าเป็นผู้ที่ถูกระงับจากเจตนาที่ดีหรือไม่ได้ขอผู้ใหญ่ เด็กอยู่ในความเสี่ยงสูงเมื่อใช้หรือพยายามที่จะใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา พวกเขาต้องเผชิญกับอุปสรรคเฉพาะอันเป็นสาเหตุมาจากอายุและสถานะผู้เยาว์ของเขา เด็ก ๆ อาจถูกเผชิญต่อความเสี่ยงร้ายแรงต่อศักดิ์ศรี ความปลอดภัยและแม้แต่ชีวิตของพวกเขา เด็ก ๆ อาจรู้สึกได้ว่าการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นไม่สมเหตุสมผลเป็นอย่างมากอันเนื่องมาจากรูปร่างที่เล็กของพวกเขา ประสบการณ์ชีวิตที่มีอยู่อย่างจำกัดและขึ้นต่าง ๆ ในพัฒนาการของสมอง อุปสรรคต่าง ๆ และการละเมิดสิทธิอื่นที่ผสมผสานกันมากขึ้นเมื่อเด็กต้องเผชิญกับรูปแบบของการเลือกปฏิบัติที่หลากหลายและมาบรรจบกัน ผู้ใหญ่อาจขัดขวางเด็กจากการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบเนื่องจากความเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยหรือการศึกษา ซึ่งมักมาจากการตีความอย่างแคบ ๆ ของข้อที่ 3 ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (ประโยชน์สูงสุดของเด็ก)

กรอบกฎหมายระหว่างประเทศ

เอกสารนี้มุ่งความสนใจไปที่ข้อที่ 15 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอันเป็นบทบัญญัติที่มีการยอมรับอย่างกว้างขวางที่สุด แต่สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นได้รับการคุ้มครองจากหลายกลไกสิทธิมนุษยชนระดับสากลและภูมิภาค เด็กสามารถใช้สิทธินี้ได้บนพื้นฐานเดียวกับผู้ใหญ่ วยไม่ใช่อุปสรรคในการรับรอง การใช้และการบังคับใช้สิทธินี้ สิทธิมนุษยชนทั้งหมดนั้นเป็นสากล ไม่สามารถแยกออกจากกันและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ดังนั้นสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กจึงต้องถูกคำนึงถึงพร้อมกับสิทธิอื่น ๆ ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและตัวบทกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสิทธิมนุษยชน รัฐมีภาระหน้าที่ทั้งเชิงลบและเชิงบวกที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและจำเป็นต้องทำให้เกิดกฎหมาย นโยบายและบริบทเกี่ยวกับขั้นตอนโดยรวม ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายสากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เด็กมีสิทธิและความต้องการเฉพาะในบริบทเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา ซึ่งแตกต่างจากของผู้ใหญ่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีมาตรการเพิ่มเติมในส่วนที่รัฐต้องเคารพ คุ้มครองและเติมเต็มสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ

ไม่ควรมีการจำกัดอายุในสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ การเลือกปฏิบัติต่อเด็ก (เช่น รัฐไม่ควรวางข้อจำกัดเพิ่มเติมในสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับที่มีไว้สำหรับผู้ใหญ่) และการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งด้วยสาเหตุใดก็ตาม (รวมทั้งเด็กเร่ร่อนบนท้องถนนด้วย) การจำกัดที่เป็นข้อยกเว้นซึ่งสามารถทำได้นั้นมาจากเงื่อนไขที่เคร่งครัดในข้อที่ 15 (2) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตามที่ได้มีการทดสอบความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล แต่ข้อจำกัดนั้นควรเป็นข้อยกเว้นและมาตรการสุดท้ายเสมอเมื่อพิจารณาว่าเด็กเผชิญกับความท้าทายเฉพาะเจาะจงในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และรัฐมีภาระหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเอื้อให้เกิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของกลุ่มที่ถูกเลือกปฏิบัติมาอย่างยาวนาน ซึ่งรวมถึงเด็กด้วย เส้นแบ่งว่าสิ่งใดเป็นการจำกัดที่ไม่สมเหตุสมผลหรือการเข้าแทรกแซงสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอาจถูกข้ามผ่านไปได้เร็วกว่าของผู้ใหญ่ ข้อจำกัดใด ๆ ต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้นควรมีธรรมชาติที่เป็นการยกเว้นและชั่วคราว และมีขึ้นเพื่อจำกัดผู้ที่จำเป็นต้องเข้มงวดโดยความจำเป็นเร่งด่วนของสถานการณ์ เฉพาะเมื่อและตราบเท่าที่ข้อจำกัดนี้ไม่สอดคล้องกับภาระหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐบาลภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

เอกสารนี้สรุปวิธีในการการปรับใช้หลักการสำคัญ 4 ประการในการควบคุมการชุมนุมที่ได้มีส่วนร่วมโดยเฉพาะ

- ข้อมูลความรู้ (โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายว่ามีการวางแผนอะไรบ้าง รวมทั้งบทบาทของเด็ก)
- การอำนวยความสะดวก (ดังที่เป็นจุดมุ่งหมายโดยรวมของการควบคุมการชุมนุม ในขณะที่เดียวกันก็คุ้มครองความสงบเรียบร้อยของสาธารณะความปลอดภัยและมั่นคงของผู้คนอื่นด้วย)
- การสื่อสาร (รวมทั้งการสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็กในทุกช่วงของการชุมนุม)
- การแยกแยะ (ไม่ทึกทักเอาว่าเด็กทุกคนอยู่ในกลุ่ม ๆ เดียวที่มีความสนใจหรือมีความนึกคิดคล้ายกัน และการแยกแยะระหว่างบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีส่วนในความรุนแรงกับผู้ที่ประสงค์จะชุมนุมโดยสงบ)

ก่อนการชุมนุม (ระยะวางแผน)

รัฐควรสร้างศักยภาพของเด็กในฐานะผู้ถือสิทธิในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่เด็กชายขอบ ซึ่งสามารถทำได้โดยการให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็ก สนับสนุนการรวมกลุ่มของเด็กและกิจกรรมที่นำโดยเด็ก และส่งเสริมช่องทางที่ปลอดภัยในการทำกิจกรรมรณรงค์ออนไลน์ที่มีเด็กเป็นผู้นำ รัฐควรสร้างศักยภาพให้กับผู้ใหญ่ในฐานะผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิทั้งในอันดับแรกและอันดับรอง เพื่อเสริมพลังให้เด็กสามารถใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาได้ โดยรวมถึงการให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าพนักงานรัฐอื่น ๆ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแล ผู้เชี่ยวชาญวิชาชีพ ครูและองค์กรภาคประชาสังคม การให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กและการสนับสนุนแก่ผู้ใหญ่ที่มีความจำเป็นเพื่อตอบโต้มุมมองเกี่ยวกับเด็กในลักษณะพ้อปกครองลูก ซึ่งพบได้บ่อยในหลายสังคมอันเป็นส่วนที่สถาปนาให้เกิดอุปสรรคที่กีดขวางใหญ่หลวงต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก

เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการชุมนุมควรทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบนั้นเข้าถึงได้ง่ายในวิถีที่เป็นมิตรกับเด็ก เหมาะสมกับวัยและอ่อนไหวและละเอียดอ่อนต่อเพศสถานะ อุปสรรคทางกฎหมายและขั้นตอนควรถูกขจัดออกไปเพื่อให้เป็นการง่ายสำหรับเด็กในการทำความเข้าใจและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการวางแผนการชุมนุมโดยสงบ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรรักษาไว้ซึ่งทัศนคติโดยรวมในการเข้ามีส่วนร่วมเชิงบวกและการสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็ก โดยพิจารณาถึง

- การวางแผนร่วมกันกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมของเด็ก (และการวางแผนฉุกเฉินสำหรับการชุมนุมที่ปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ)
- การส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวกที่สุภาพเรียบร้อยของเด็กที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา
- การสร้างความน่าเชื่อถือผ่านการควบคุมดูแลที่สอดคล้องกับชุมชน (โดยเฉพาะสำหรับเด็กชายขอบและเด็กที่มีประสบการณ์ในทางที่ไม่ดีกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายตามธรรมเนียมปฏิบัติที่มีมา)
- นโยบาย “ไม่สร้างความประหลาดใจ (no surprise)” ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นต้องมีความชัดเจนและเปิดใจกว้างกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของปฏิบัติการควบคุม วิธีการด้านกลยุทธ์และสิ่งที่คาดหวังว่าจะเกิด
- แต่งตั้งผู้เป็นจุดศูนย์กลางในการช่วยเหลือเด็ก ๆ ในการเข้าหาเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้จัดการชุมนุม
- การสื่อสารขั้นสูงโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายกับสาธารณะ
- แผน “เด็กหาย” ที่อธิบายว่าจะต้องทำอะไรหากมีเด็กหายตัวไปหรือถูกแยกจากผู้ให้การดูแล
- ความสนใจกับการสื่อสารเชิงอวัจนะโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (รวมทั้งผลกระทบต่อเด็กของภาษากายและกิริยาท่าทางหรือการใช้อุปกรณ์เฉพาะใด ๆ)
- การสื่อสารและการร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ
- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับชาติและนานาชาติเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง

รัฐต้องดำเนินการบนความตระหนักว่าอาจมีเด็กอยู่ในการชุมนุมและปกป้องพวกเขาจากภัยอันตรายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นโดยปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และโดยสมาชิกสาธารณะคนอื่น ๆ ผู้ประท้วงฝั่งตรงข้าม หรือผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยส่วนบุคคล จำเป็นต้องมีการออกแบบและปรับใช้มาตรการเฉพาะสำหรับเด็ก ซึ่งไม่ใช่เพียงความจำเป็นที่ต้องมีแผน “โดยทั่วไป” และระเบียบการฝึกอบรมเพื่อการควบคุมการชุมนุมที่เกี่ยวข้องเด็ก เพื่อรับประกันให้เกิดการคุ้มครองพวกเขา แต่ต้องมีแผนและการประเมินความเสี่ยงเฉพาะสำหรับการชุมนุมแต่ละครั้งด้วย

รัฐต้องสร้างศักยภาพในเชิงรุกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมของเด็ก ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสร้างศักยภาพนั้นควร

- กำหนดว่าใครบ้างที่ควรได้รับการฝึกอบรม
- กำหนดและวางแผนโอกาสในการจัดการฝึกอบรม
- พัฒนาและดำเนินการฝึกอบรมโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบลงมือทำ อาทิ การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายถึงสถานการณ์จริง และบทเรียนที่ได้รับจากกรณีศึกษาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง

ตัวอย่างเนื้อหาของการฝึกอบรมมีดังนี้

- ความเข้าใจพื้นฐานเรื่องสิทธิเด็กและแนวทางด้านสิทธิเด็ก
- หลักการควบคุม 4 ประการสำหรับการชุมนุมผ่านมุมมองของเด็ก (ข้อมูลความรู้ การอำนวยความสะดวก การสื่อสารและการแยกแยะ)
- วิธีการอำนวยความสะดวกการชุมนุมผ่านมุมมองของเด็ก
- วิธีการยอมรับและเอาชนะอคติอย่างไม่รู้ตัวเกี่ยวกับเด็กเฉพาะบางกลุ่ม
- ทำความเข้าใจผลกระทบของการสื่อสารเชิงอวัจนและการที่ปฏิริยาตอบโต้และความกลัวของเด็กนั้นอาจแตกต่างจากหรือมากกว่าของผู้ใหญ่
- ทำความเข้าใจผลกระทบที่อาจร้ายแรงมากขึ้นจาก “บรรยากาศอันเย็นยะเยือก (chilling effect)” และการใช้กำลังกับเด็ก
- วิธีการดูแลเด็กเมื่อพวกเขาต้องการความช่วยเหลือ

รัฐต้องรับประกันให้มีบทบัญญัติและการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการวางแผน โดยต้องทำให้แน่ใจว่าอาวุธทั้งหมด รวมทั้งอาวุธที่มีความร้ายแรงน้อยนั้นต้องมีการทดสอบอย่างเข้มงวดและเป็นอิสระ และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เคลื่อนกำลังพร้อมอาวุธเหล่านั้นต้องได้รับการฝึกอบรม รัฐต้องเฝ้าระวังและประเมินผลกระทบของอาวุธเหล่านี้ต่อสิทธิของเด็ก ดินตัวและจัดการกับผลกระทบเชิงเลือกปฏิบัติต่อเด็กที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการควบคุม รวมทั้งในบริบทที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ การสร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบต่อเด็ก กลวิธีและเครื่องมือบริหารจัดการฝูงชน

ระหว่างการประชุม

บทวิเคราะห์สำหรับระยะนี้ต้องมองดูในบริบทของกรอบกฎหมายโดยรวมและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยตามที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อขั้นตอนการวางแผนร่วมกัน เพื่อให้แน่ใจว่าจะหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง การจับกุมและการกักกันให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประสิทธิภาพของเด็กต่อการชุมนุมนั้นได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย การควบคุมที่เป็นมิตรกับเด็กนั้นเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากภูมิภาคทางอารมณ์และทางจิตใจที่กำลังพัฒนาของเด็ก

มาตรการสอดส่องต้องไม่ลดทอนหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและสิทธิอื่น ๆ ของเด็ก รวมทั้งสิทธิในความเป็นส่วนตัว (ข้อที่ 16 ของอนุสัญญา) การสอดส่องและความเป็นส่วนตัวนั้นไม่สามารถถูกพิจารณาแยกกันได้อีกต่อไปในสภาพแวดล้อมดิจิทัล เด็กอาจใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการจัด วางแผน หรือเพียงแค่รับข้อมูลและการสื่อสารโดยทั่วไปเกี่ยวกับการชุมนุม ไม่ว่าการชุมนุมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมดิจิทัลหรือต้องไปด้วยตนเอง การสอดส่องและการเก็บข้อมูล การประมวลผล การจัดเก็บและการแจกจ่ายมักจะพึ่งพาเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มดิจิทัลทั้งสิ้น ในขณะที่เทคโนโลยีการสอดส่องบางอย่างสามารถใช้ปกป้องสาธารณชน รวมทั้งเด็กจากการคุกคามจากความรุนแรง แต่เทคโนโลยีเหล่านี้ก็สามารถละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของเด็กได้ด้วย ทั้งในฐานะผู้เข้าร่วมและผู้สังเกตการณ์ จึงเกิดเป็นบรรยากาศอันเย็นยะเยือกและเหนียวรั้งเด็กจากการใช้พื้นที่พลเมืองและออนไลน์ในการแสดงสิทธิของตน ในบริบทนี้ต้องระลึกถึงอยู่เสมอว่ารัฐมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบจากการละเมิดโดยผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ เอกสารนี้ให้ข้อเสนอแนะอย่างละเอียดต่อการสอดส่องทางเสียงและภาพ และการระบุตัวตนด้วยไบโอเมตริกซ์ รวมทั้งเทคโนโลยีจดจำใบหน้าและแนวทางอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ โดยเน้นย้ำว่าผลกระทบจากการสอดส่องอาจเป็นอันตรายโดยเฉพาะกับเด็กและมีผลกระทบตลอดชีวิต ผลเชิงลบที่เกิดจากการสอดส่องที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงการถูกแยกออกจากโรงเรียน การจำกัดหรือการสูญเสียโอกาสในอนาคต หรือการเกิดข้อมูลขึ้นในฐานข้อมูลของตำรวจ ผลที่เกิดขึ้นเหล่านี้อาจมีความสูงอย่างไม่สมสัดส่วนสำหรับเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ ความต้องการด้านความเป็นส่วนตัวของเด็กนั้นแตกต่างและอาจไม่สอดคล้องกับของผู้ใหญ่

การใช้การยับยั้ง การแพร่ขยายและการใช้กำลังและอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นแสดงให้เห็นว่าเทคนิคในการควบคุมนั้นได้เลเยอร์จากการอำนวยความสะดวกการชุมนุมโดยสงบกลายเป็นการควบคุมฝูงชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความพยายามต่าง ๆ ที่จำเป็นตลอดระยะการวางแผนและระหว่างการประชุม เพื่อป้องกันความรุนแรง ลดความตึงเครียด และการใช้การแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรงนั้นได้ลองพยายามแล้วแต่ไม่ประสบความสำเร็จ การใช้กำลังต้องดำเนินตามมาตรฐานสากลที่อยู่ในหลักการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Code of Conduct for Law Enforcement Officials) และหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials) เอกสารนี้ย่อเนื้อหาหลักการเกี่ยวกับการใช้กำลังโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (ความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น ความสมเหตุสมผล การไม่เลือกปฏิบัติ การระมัดระวัง และความรับผิดชอบ) ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ตัวอย่างเช่น เด็กโดยธรรมชาติแล้วมักแสดงตนว่าเป็นภัยคุกคามร้ายแรงน้อยกว่าและมักเป็นไปได้ที่จะต้องประสบกับผลที่ร้ายแรงจากการใช้กำลัง มีความจำเป็นต้องใช้กำลังน้อยกว่ากับเด็กและผลที่ร้ายแรงมากกว่าของการใช้กำลังต่อเด็กอาจมีน้ำหนักมากกว่าดุลยประสงคที่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำไปสู่การใช้กำลังที่ถูกมองว่าไม่สมเหตุสมผล เด็กสามารถได้รับประโยชน์อย่างใหญ่หลวงจากการมีส่วนร่วมในการชุมนุมโดยสงบ เพราะสามารถเป็นส่วนหนึ่งที่ดีต่อการศึกษาของพวกเขา และเพิ่มความรู้สึกที่สามารถควบคุมชีวิตของตนเองได้ (sense of agency) แต่อย่างไรก็ตามพวกเขาอาจมีความเปราะบางเป็นพิเศษต่ออันตรายและอยู่บนความเสี่ยงที่สูงขึ้นต่อผลทางร่างกายและจิตใจมากกว่าผู้ใหญ่หากต้องเผชิญกับประสบการณ์เชิงลบ เอกสารนี้ศึกษาผลกระทบต่อเด็กจากเทคนิคที่ใช้ระหว่างการควบคุมการชุมนุมและให้ข้อเสนอแนะที่มุ่งเป้าเกี่ยวกับการยับยั้ง (การล้อมจับ หรือ kitting) การแพร่ขยายของการชุมนุม การป้องกันการใช้กำลัง การลดระดับจากการใช้กำลัง และการเลือกใช้กำลังให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น การใช้อาวุธที่ร้ายแรงน้อยกว่า (รถฉีดน้ำแรงดันสูง อุปกรณ์สร้างความสับสน อุปกรณ์ปล่อยคลื่นความถี่เสียง อาวุธที่ไม่มีคม กระสุนดัดแปลง สารเคมีระคายเคืองและอาวุธช็อตไฟฟ้า) และอาวุธปืน

ถึงแม้ว่าการชุมนุมจะเริ่มรุนแรงก็ไม่มีใครรวมทั้งเด็กที่ควรตกเป็นเป้าของการลงโทษเป็นหมู่คณะ การใช้อำนาจเบ็ดเสร็จโดยพลการ และการจับกุมหรือการกักขังที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอาจละเมิดข้อที่ 37 (ข) ของอนุสัญญาฯ หากเด็กคนใดคนหนึ่งต้องสงสัยอย่างสมเหตุสมผลในฐานะบุคคลที่กระทำความรุนแรง คดีต่าง ๆ ของเขาควรดำเนินการโดยระบบยุติธรรมเฉพาะสำหรับเด็กในขั้นตอนที่สอดคล้องกับข้อที่ 37 และ 40 ของอนุสัญญาฯ การเปี่ยงเบนเด็กจากกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะจากการกักกันควรเป็นข้อพิจารณาแรก เด็กไม่ควรถูกควบคุมตัวไว้ในพาหนะขนส่งหรือห้องขังของตำรวจ ยกเว้นว่าเป็นทางเลือกสุดท้ายที่มีและในระยะเวลาที่สั้นที่สุด และไม่ควรถูกควบคุมตัวร่วมกับผู้ใหญ่นอกเสียจากว่าจะเป็นไปได้เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก กลไกเพื่อการปล่อยตัวเด็กอย่างว่องไวสู่ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ตามความเหมาะสมควรเป็นความสำคัญลำดับต้น ถึงแม้ว่าการกักกันจะมีระยะเวลาสั้น ๆ แต่ก็สามารถบ่อนทำลายสุขภาวะทางจิตใจและร่างกายของเด็กได้ และเป็นอันตรายต่อพัฒนาการทางสติปัญญา หากการเปี่ยงเบนไม่สามารถเกิดขึ้นได้ต้องจำกัดเวลาอย่างเคร่งครัดในการกักกันเด็ก จำเป็นต้องมีการคุ้มกันที่ละเอียดอ่อนต่อเด็กเมื่อเด็กถูกไต่ถามโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย นอกจากการฝึกอบรมพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเด็กแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทุกคนแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ยุติธรรมอื่น ๆ ที่ทำงานกับเด็กบ่อยครั้งหรือโดยเฉพาะ ก็จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเฉพาะทางด้วย

หลังการชุมนุม (การติดตามผล)

การซักถามอย่างละเอียดที่เป็นมิตรกับเด็กหลังการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรเป็นการดำเนินการตามมาตรฐาน ต้องมีการเชิญ (แต่ไม่ต้องบังคับขู่เชิญ) ผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมเด็ก และองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้าร่วมด้วย

รัฐต้องทำทุกอย่างที่สามารถทำได้เพื่อปกป้องเด็กทุกคนที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาจากภัยคุกคาม การโต้ตอบด้วยกำลัง การตีตราและการคุกคามโดยรัฐและผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ รวมทั้งการโต้ตอบโดยครอบครัว ครู เพื่อนรุ่นเดียวกันหรือสมาชิกของชุมชนหรือสาธารณชนทั้งออนไลน์และออฟไลน์ รัฐต้องป้องกันและจัดการกับความรุนแรงที่มีพื้นฐานบนเพศสถานะ รวมถึงความรุนแรงทางเพศต่อเด็กโดยผู้กระทำใด ๆ ก็ตาม เช่นเดียวกับการเลือกปฏิบัติและภัยคุกคามต่อเด็กที่เป็นกลุ่มชายขอบหรือเด็กที่ประหว่งเพื่อส่งเสริมสิทธิของคนกลุ่มน้อย รวมทั้งไม่จำกัดเพียงประเด็น LGBTIQ+ ซึ่งเด็กที่ผ่านการหาหรือเพื่อจัดทำเอกสารนี้ต่างก็รายงานถึงการประสบกับภัยคุกคามจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้มีอำนาจกำกับดูแลตนเอง เด็กคนอื่น ๆ ไปจนถึงครอบครัวของพวกเขา ในส่วนที่สัมพันธ์กับโรงเรียน เด็กที่ออกจากห้องเรียนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการประท้วงประสบกับการถูกปราบปรามและการลงโทษโดยฝ่ายบริหารของโรงเรียน อาทิ การกักกัน การพักการเรียน การขาดเรียนที่ถูกบันทึกว่าเป็นการหนีโรงเรียน การขู่ว่าจะไล่ออกและการถูกขัดขวางไม่ให้สามารถนั่งสอบปลายภาคได้ รัฐควรให้แนวทางแก่โรงเรียนว่าสิ่งใดคือการตอบสนองที่เคารพสิทธิของเด็กที่เลือกเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุมโดยสงบไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียนหรือที่อื่น ฝ่ายบริหารการศึกษาและสถาบันการศึกษาควรหารือกับนักเรียนเพื่อพัฒนานโยบายสำหรับการมีส่วนร่วมในการชุมนุมโดยสงบ

รัฐต้องรับประกันการเข้าถึงความยุติธรรมของเด็ก เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรแสดงความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอิสระสำหรับความล้มเหลวในการเติมเต็มภาระหน้าที่ที่ดีในการคุ้มครองและเอื้ออำนวยสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและสำหรับข้อจำกัดที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรต้องได้รับการลงโทษทางอาญาและทางวินัยสำหรับการใช้กำลังและอาวุธปืนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เอกสารนี้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแง่มุมที่เฉพาะเจาะจงของความรับผิดชอบ อาทิ

- โครงสร้างการบังคับบัญชา
- การจัดเก็บบันทึก
- สิทธิที่จะได้รับการเยียวยา (ผ่านกระบวนการยุติธรรม สถาบันอิสระด้านสิทธิมนุษยชน และ/หรือผู้ตรวจการด้านเด็ก)
- การเข้าถึงความช่วยเหลือและบริการทางวิชาชีพของเด็ก
- การสืบสวนอย่างถี่ถ้วนและเป็นกลาง
- ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่อยู่แนวหน้า ซึ่งเป็นความจำเป็นสำหรับการกำกับดูแลนอกกระบวนการยุติธรรมอันเป็นลำดับเพิ่มเติมอีกชั้นหนึ่ง
- ความจำเป็นที่ต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- การคุ้มครองสิทธิในการเฝ้าสังเกตการณ์การชุมนุมของผู้สื่อข่าว

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้ครอบคลุมถึงความสำคัญเฉพาะสำหรับเด็กในการใช้สิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาโดยรวมของเด็กและความท้าทายเฉพาะที่พวกเขาเผชิญในการใช้สิทธิเช่นนั้น โดยสรุปถึงความจำเป็นที่รัฐต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในการจัดการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมในลักษณะที่เคารพสิทธิ พร้อมด้วยคำแนะนำเฉพาะที่ต้องคำนึงถึงทั้งในระยะก่อน ระหว่าง และหลังการชุมนุม หวังว่าจะมีการแจ้งถึงการพัฒนาแนวทางของสหประชาชาติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการต่อสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ

เด็กนักเรียนใน Sankra เข้าร่วมการชุมนุมที่จัดโดยอาสาสมัครของยูนิเซฟ และแอ็คชั่นเอดเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการศึกษา การใช้แรงงานเด็ก การแต่งงานของเด็ก และพฤติกรรมที่เหมาะสมในสถานการณ์โควิด (อินเดีย, 2565)

© UNICEF/UN0594982/Panigami

รายการคำย่อ

CRC	Convention on the Rights of the Child อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
FRT	facial recognition technology เทคโนโลยีการจดจำใบหน้า
LEO	law enforcement official เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย
ODIHR	OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights สำนักงาน OSCE เพื่อสถาบันประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน
OHCHR	Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
OSCE	Organization for Security and Co-operation in Europe องค์กรเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป
RFPA	right to freedom of peaceful assembly สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ
UNICEF	United Nations Children's Fund กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ

โครงสร้าง ของเอกสาร

บทนำ (ส่วนที่ 1) ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ ความเป็นมาและขอบเขตของรายงาน ตลอดจนภาพรวมของความท้าทายเฉพาะที่เด็กต้องเผชิญในบริบทของการชุมนุม ส่วนที่เหลือของเอกสารใช้วิธีการตามลำดับเวลาโดยเริ่มจากภาพรวมของกรอบกฎหมายระหว่างประเทศและพันธกรณีทั่วไปของรัฐ (ส่วนที่ 2) สามส่วนถัดมาตรวจสอบข้อควรพิจารณาเฉพาะที่จะนำมาพิจารณาก่อน ระหว่าง และหลังการชุมนุมโดยสงบเกิดขึ้น (ส่วนที่ 3, 4, 5) แต่ละส่วนจะลงท้ายด้วยข้อเสนอแนะสำหรับรัฐ ส่วนที่ 6 ปิดท้ายด้วยบทสรุปและข้อเสนอโดยรวม

ชายหนุ่มอายุ 20 ปีที่เกิดมาพร้อมกับเชื้อ HIV
พูดระหว่างการประท้วงทางสังคม "We Want and We Walk"
เพื่อเสรีภาพและความปลอดภัยในการเคลื่อนไหวมวลชน (ยูเครน, 2561)

นักเคลื่อนไหวด้านสภาพภูมิอากาศมีส่วนร่วมในวันศุกร์เพื่อ
การนัดหยุดงานทั่วโลกเพื่ออนาคต เรียกร้องให้รัฐบาล เพื่อ
ดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ (สวีเดน, 2564)

1. บทนำ

1.1 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของเอกสารนี้คือเพื่อ

- สื่อสารถึงสิทธิเด็กในบริบทของการควบคุมการชุมนุมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก
- ให้ข้อมูลถึงการพัฒนาแนวทางสำหรับ**เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย**ถึงวิธีทำให้เกิด**สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก**บนพื้นฐานของสิทธิและความจำเป็นอันเฉพาะเจาะจง และพิจารณาถึงความท้าทายที่พวกเขาต้องเผชิญเมื่อใช้สิทธินี้

คำนิยามสำหรับวัตถุประสงค์ของเอกสารนี้

เด็ก หมายถึง “มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี” (ข้อที่ 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก¹)

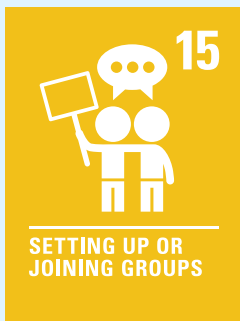
เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย “รวมถึงเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายทั้งหมด ทั้งที่ได้รับการแต่งตั้งและผ่านการเลือกตั้งที่ใช้อำนาจในการควบคุมดูแล โดยเฉพาะอำนาจในการจับกุมหรือกักกัน” ข้อที่ 1 คำบรรยาย ก. ของหลักปฏิบัติแห่งสหประชาชาติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย²)

การชุมนุมโดยสงบ ได้ถูกอธิบายไว้ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 37 (2020) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน³ เรื่องสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ (มาตราที่ 21) “การรวมกลุ่มที่ไม่ใช้ความรุนแรงโดยบุคคลต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มเกี่ยวกับการแสดงออก” (ย่อหน้าที่ 4) “ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในสถานที่กลางแจ้ง ในร่มและออนไลน์ ทั้งในพื้นที่สาธารณะและส่วนตัว หรือดังกล่าวร่วมกัน การชุมนุมดังกล่าวอาจเป็นไปหลายรูปแบบ รวมทั้งการประท้วง การคัดค้าน การจัดประชุม การเดินขบวน การชุมนุม การนั่งประท้วง การจุดเทียนเพื่อไว้อาลัย และแฟลชม็อบ ซึ่งได้รับการคุ้มครองทั้งสิ้น [...] ไม่ว่าจะอยู่กับการถือป้ายประท้วงหรือเคลื่อนที่อย่างการเดินขบวนหรือการเดินแถว” (ย่อหน้าที่ 6) “ในหลายกรณีการชุมนุมโดยสงบไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่เป็นข้อถกเถียงและก่อให้เกิดการกระตุกความคิดที่น้อยมากหรือไม่เกิดเลย ตัวอย่างเช่น จุดมุ่งหมายอย่างแท้จริงอาจเป็นเพื่อระลึกถึงวันชาติหรือฉลองผลคะแนนการแข่งขันทennis แต่อย่างไรก็ตามการชุมนุมโดยสงบในบางครั้งสามารถนำไปใช้เพื่อดำเนินการตามความคิดหรือเป้าหมายที่เป็นที่ถกเถียงได้ ระดับและธรรมชาติของการชุมนุมสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างเช่น การเคลื่อนไหวของยานพาหนะหรือคนเดินเท้าและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผลที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะโดยเจตนาหรือไม่สามารถตั้งข้อสงสัยถึงการคุ้มครองที่การชุมนุมเหล่านี้ใช้สิทธิอย่างเต็มที่” (ย่อหน้าที่ 7) “การชุมนุมโดยสงบมักถูกจัดขึ้นโดยมีการเตรียมการล่วงหน้า ทำให้ผู้จัดมีเวลาที่จะแจ้งต่อผู้มีอำนาจในการควบคุมในการจัดเตรียมที่จำเป็น แต่การชุมนุมที่เกิดขึ้นเอง ซึ่งโดยทั่วไปมักเป็นการตอบสนองโดยตรงต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ไม่ว่าจะมีการประสานงานหรือไม่ก็ตามก็ต้องได้รับการคุ้มครองที่เท่าเทียม” (ย่อหน้าที่ 14) “การประท้วงของฝ่ายตรงข้ามเกิดขึ้นเมื่อมีการชุมนุมเพื่อแสดงออกถึงการคัดค้านอีกฝ่ายหนึ่ง” (ย่อหน้าที่ 14) “ครอบคลุมอารยะขัดขืนที่เป็นหมู่คณะหรือการรณรงค์โดยตรงด้วย [...] เพราะไม่มีความรุนแรง” (ย่อหน้าที่ 16) “การชุมนุมโดยสงบนั้นขัดกับการชุมนุมที่มีความรุนแรงที่แพร่หลายและร้ายแรง [...] ‘ความรุนแรง’ [...] โดยทั่วไปนำมาซึ่งการใช้กำลังทางร่างกายของผู้เข้าร่วมต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นไปได้ที่จะเกิดผลเป็นการบาดเจ็บหรือความตาย หรือความเสียหายร้ายแรงต่อทรัพย์สิน เพียงแค่การผลักและดันกันหรือการทำให้ความเคลื่อนไหวของยานพาหนะหรือคนเดินเท้าหรือกิจกรรมในแต่ละวันหยุดชะงักนั้นไม่ถือว่าเป็น ‘ความรุนแรง’” (ย่อหน้าที่ 15)

1.2 ที่มาและเหตุผล

สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบนั้นเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในฐานะรากฐานหนึ่งของสังคมประชาธิปไตย และได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายระหว่างประเทศรวมทั้งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ข้อที่ 20) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ข้อที่ 21)⁴ ข้อที่ 15 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแถลงถึงสิทธินี้โดยเฉพาะสำหรับเด็ก เด็กในทุกหนแห่งใช้สิทธินี้ในการเรียกร้องสำหรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเป็นธรรมทางสังคมและเชื้อชาติ และการยุติการปกครองแบบอาณานิคม การบางแยกยึดถือสีผิว และเผด็จการ หรือการออกมาคัดค้านการตั้งงบประมาณด้านการศึกษาและต่อต้านความรุนแรงจากอาวุธปืน “เด็กจัดและดำเนินการส่งเสริมและปกป้องสิทธิของพวกเขาและผู้อื่น โดยมีหลักฐานที่บันทึกไว้ [...] ว่าพวกเขาได้กระทำเช่นนี้มาตั้งแต่ยุคคริสต์ศักราช 1800”⁵

โดยทั่วไปมีแนวทางเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบอยู่แล้วมากมาย⁶ แต่มีไม่มากนักที่เกี่ยวกับการปรับใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบกับเด็กโดยเฉพาะ⁷ แต่อย่างไรก็ตามคงต้องมีแนวทางเพิ่มเติมที่ครอบคลุมมากขึ้นว่ารัฐควรดำเนินการตามภาระหน้าที่ในการเคารพ ค้ำครอง และเพิ่มเติมสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรควบคุมการชุมนุมที่เกี่ยวข้องกับเด็กอย่างไร

ข้อที่ 15 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพในการสมาคม และเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ
2. ไม่อาจมีการจำกัดการใช้สิทธิเหล่านี้ นอกเหนือจากข้อจำกัดที่กำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับกฎหมาย และที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงแห่งชาติหรือความปลอดภัยของประชาชน ความสงบเรียบร้อย การคุ้มครองด้านสาธารณสุข หรือศีลธรรม หรือการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลอื่น

1.3 ขอบเขต

สิ่งที่มุ่งเน้นในเอกสารนี้คือบทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม แต่ยังคงต้องมีคำอธิบายถึงภาระหน้าที่โดยทั่วไปของรัฐที่สัมพันธ์กับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก

โดยมีผู้กระทำที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นรัฐและไม่ใช่อำนาจรัฐที่มีส่วนในการเอื้ออำนวยสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก อย่างผู้มีอำนาจบริหารระดับชาติและท้องถิ่น/เทศบาล เจ้าพนักงานยุติธรรม โรงเรียนและครู เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครทางการแพทย์ นักจิตวิทยาเด็ก พ่อแม่และผู้ให้การดูแลองค์กรด้านสิทธิเด็ก ผู้สังเกตการณ์การชุมนุม และอื่น ๆ ถึงอย่างไรก็ตามเอกสารนี้ยังคงมุ่งเน้นเจาะจงที่บทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเป็นสำคัญ (ตามที่ได้นิยามไว้ใน**หัวข้อ 1.1**) ก็เพื่อให้เกิดเป็นข้อเสนอแนะที่มุ่งเป้าและดำเนินการได้จริง

ขอบเขตของการมีส่วนร่วมของเด็กในการชุมนุมโดยสงบนั้นนำมาจากความเห็นทั่วไปฉบับที่ 37 (2020) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เรื่องสิทธิในการชุมนุมโดยสงบ ซึ่งได้สรุปนิยามไว้ใน**หัวข้อ 1.1** ด้านบน โดยรวมถึงการชุมนุมโดยสงบทั้งในสถานที่กลางแจ้ง ในร่ม หรือออนไลน์⁸ ในพื้นที่สาธารณะหรือส่วนตัว หรือดังกล่าวร่วมกัน ทั้งที่อยู่กับที่หรือเคลื่อนไหว มีการโต้เถียง (เช่น เรียกร้องการเปลี่ยนแปลง) หรือไม่มีการโต้เถียง (เช่น การเฉลิมฉลองกิจกรรมกีฬา) ทำให้เกิดการหยุดชะงัก (เช่น ต่อสภาพการจราจรหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ) เป็นไปเองโดยธรรมชาติหรือมีการวางแผนล่วงหน้า ประท้วงหรือคัดค้านการประท้วง นอกจากนี้ในแง่ของกระบวนการยังรวมถึงกิจกรรมออนไลน์และออฟไลน์ที่สร้างขึ้นนอกเหนือจากบริบทที่เร่งด่วนของการรวมตัวกัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การใช้สิทธินี้มีความหมาย โดยอาจรวมถึงการขับเคลื่อนทรัพยากร การวางแผน การแจกจ่ายข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่กำลังจะเกิดขึ้น การเตรียมการและการเดินทางมาสู่สถานที่จัดกิจกรรม การสื่อสารระหว่างผู้เข้าร่วมก่อนและระหว่างการชุมนุม การถ่ายทอดการชุมนุม และการออกจากการชุมนุมเมื่อเสร็จสิ้นของผู้จัดและผู้เข้าร่วม⁹ หากการกระทำของผู้เข้าร่วมในการชุมนุมนั้นเป็นไปอย่างสงบ ความจริงที่จะต้องมีข้อกำหนดทางกฎหมายในประเทศบางประการที่เหมาะสมกับการชุมนุม ซึ่งทางผู้จัดหรือผู้เข้าร่วมไม่สามารถทำได้ก็ไม่อาจนำพาผู้เข้าร่วมออกจากขอบเขตนี้ได้¹⁰

การนัดหยุดเรียน (School strike) เป็นการชุมนุมโดยสงบโดยเด็กที่พบเห็นได้บ่อยมากขึ้น ซึ่งมีอยู่ในเอกสารนี้ด้วย นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบันทึกไว้ว่า ถึงแม้ว่าการนัดหยุดเรียนในโรงเรียนอย่างสันติอันเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและไม่มีความหมายโดยนัยที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของสาธารณะ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจไม่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในบริบทนี้เลยก็ได้ สามารถดูเพิ่มเติมได้ใน**หัวข้อที่ 5.2**

สำหรับแ่งมออนไลน์ของสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก เนื่องจากพื้นที่ออนไลน์มีความสำคัญกับเด็กในการพบปะ แลกเปลี่ยน และปรึกษาหารือกับเพื่อนและผู้คนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน¹¹ เอกสารนี้บางส่วนกล่าวถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่อาจเกิดขึ้นได้ของรัฐและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในแ่งมนี้ แต่บทบาทของผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิอื่น ๆ อย่างผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ ที่รับผิดชอบการเชื่อมต่อและการสื่อสารออนไลน์นั้นอยู่นอกเหนือขอบเขตของเอกสารนี้¹²

เด็กทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนการชุมนุมโดยสงบ และ/หรืออยู่ในการชุมนุมโดยสงบ และ/หรือพื้นที่ใกล้เคียงนั้นครอบคลุมอยู่ในเอกสารนี้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงสาเหตุของการอยู่ในที่นั้นหรือขอบเขตการเข้าร่วมของพวกเขา ทั้งจากการตัดสินใจด้วยตนเอง (ผู้จัดหรือผู้เข้าร่วม) การได้รับอิทธิพลอย่างแรงกล้าหรือการตัดสินใจโดยผู้อื่น¹³ หรือในฐานะผู้สังเกตการณ์ สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบนั้นใช้ได้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติไม่ว่าพวกเขาจะเป็นพลเมืองของประเทศที่มีการชุมนุมหรือไม่ก็ตาม¹⁴

การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอย่างเต็มที่และเสรีนั้นเชื่อมโยงถึงสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ซึ่งสามารถดูได้ในหัวข้อ 2.2 ด้านล่าง สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบเป็นประเด็นพื้นฐานที่จะช่วยให้เด็กสามารถเข้าถึงและใช้สิทธิมนุษยชน สิทธิอื่น ๆ นั้นมีการกล่าวถึงในขอบเขตที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการควบคุมการชุมนุมที่มีเด็กเข้าร่วม ซึ่งตรงกับจุดมุ่งเน้นในเอกสารนี้

1.4 วิธีการ

เอกสารนี้ตั้งอยู่บนการทบทวนวรรณกรรม (ภาคผนวก 1) และการวิเคราะห์มาตรฐานระดับสากลและภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวก 2) โดยใช้ความเชี่ยวชาญจากสมาชิก 31 รายของคณะที่ปรึกษาสากล ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อการนี้โดยเฉพาะ (ภาคผนวก 3) องค์การยูนิเซฟจัดการสนทนากลุ่มใน 9 ประเทศ¹⁵ โดยมีเด็กอายุ 7-17 ปี 72 คน (เด็กหญิง 43 คนและเด็กชาย 29 คน) และเยาวชนอายุ 18-28 ปี 25 คน (ผู้หญิง 16 คนและผู้ชาย 9 คน) เข้าร่วม โดยทั้งหมดเคยเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุม (ภาคผนวก 5) ถ้อยแถลงของเด็กทั้งหมดในเอกสารนี้มาจากการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น นอกเหนือไปจากนี้ ยังมีเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย 14 คนจาก 10 ประเทศ¹⁶ ทั่วโลกเข้าร่วมการอภิปรายที่เน้นเกี่ยวกับความท้าทาย การปฏิบัติที่ดีและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการชุมนุมโดยสงบที่เด็กมีส่วนร่วมร่วมกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติและสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (ภาคผนวก 4) เอกสารนี้ให้ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 37 (2020) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเรื่องสิทธิในการชุมนุมโดยสงบเป็นหลักและข้อเสนอแนะจากขั้นตอนพิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเป็นกรอบการทำงานสนับสนุนหลักเพื่อการวิเคราะห์ และเพิ่มเติมโดยมุมมองและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ

1.5 ความสำคัญเฉพาะของสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก

สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง “ความสามารถในการชุมนุมและการทำกรเป็นกลุ่มนั้นสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เศรษฐกิจ สังคมและตนเอง เพื่อการแสดงออกถึงความคิดและส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม”¹⁷ ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่อยู่ในอนุสัญญา ข้อที่ 29 (1) ที่รวมถึง “การพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน” “เคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน” และ “การเตรียมเด็กให้มีชีวิตที่มีความรับผิดชอบในสังคมที่เสรี” เด็กที่ถูกสัมผัสสำหรับบริบทของเอกสารนี้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมการประท้วงต่าง ๆ กับความรู้สึกของเสรีภาพ อิสรภาพ การเสริมพลังและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบยังมีความสัมพันธ์ในช่วงวัยรุ่นที่มีความต้องการโอกาสในการพบปะคนรุ่นเดียวกันในพื้นที่สาธารณะและเป็นอิสระจากครอบครัว จึงเพิ่มพูนความสำคัญในฐานะองค์ประกอบในการก่อร่างพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของเด็ก¹⁸

สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบนั้นสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสาธารณะของเด็ก พัฒนาการขั้นที่สำคัญและการพึ่งพาผู้ใหญ่ของเด็กนั้นถึงแม้ว่าจะสอดคล้องกับศักยภาพที่กำลังค่อย ๆ พัฒนาสามารถทำให้พวกเขาเป็นกลุ่มที่ไม่มีพลังอำนาจและเปราะบางในสังคม ซึ่งถูกบั่นทอนโดยการแยกตัวออกจากขั้นตอนการตัดสินใจที่เกิดโดยทั่วไป ในหลายสังคมเด็กไม่สามารถลงคะแนนเสียงและไม่มีตัวแทนในโครงสร้างรัฐบาลแบบดั้งเดิม จึงมีความต้องการโอกาสในการเสริมสิทธิและความสนใจต่าง ๆ ของตน¹⁹ สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบให้ช่องทางที่สำคัญแก่เด็กในการเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเมืองและสาธารณะ “เห็นความสำคัญในศักยภาพของเด็กในบริบทที่เกี่ยวกับชีวิตทางสังคมและการเมืองในชุมชนที่พวกเขาอาศัยอยู่”²⁰ สิทธินี้สัมพันธ์กับเด็กทุกคน แต่มีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่ประสบกับรูปแบบของการเลือกปฏิบัติและการลดทอนความสำคัญหลายรูปแบบและบรรจบกัน²¹ สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบเป็นหัวใจหลักของการเสริมพลังชุมชนหรือบุคคลชายขอบ²² เปิดโอกาสให้พวกเขาสามารถท้าทายการเลือกปฏิบัติ การถูกกีดกัน และการแสดงความคิดเห็นของพวกเขาอย่างสาธารณะ รวมทั้งมุมมองที่ขัดต่อประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคมที่จัดตั้งไว้มาช้านาน เด็กมักพบความสบายใจและการสนับสนุนการแสดงออกของตนในหมู่คณะ การชุมนุมโดยสงบเป็นบริบทในอุดมคติสำหรับการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ที่ถึงแม้ว่าจะมีอยู่ในทุกการประท้วง แต่บรรลุความสัมพันธ์เป็นพิเศษสำหรับกลุ่มชายขอบอย่างชุมชน LBGTIQ+ และกลุ่มที่สนับสนุนสิทธิสตรี

สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบนั้นสำคัญสำหรับการเร่งการเปลี่ยนแปลงระดับท้องถิ่น ประเทศและนานาชาติ การมีส่วนร่วมของเด็กในการชุมนุมโดยสงบสามารถเป็นแรงกระตุ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของชุมชนและประเทศ²³ เด็ก ๆ ได้ปูทางสำหรับการกระทำที่กล้าหาญในทุก ๆ วันเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม และการศึกษาของพวกเขา และพวกเขายังเป็นผู้นำในการต่อต้านการเกลียดชังผู้หญิง การเหยียดเชื้อชาติ และความยุติธรรมด้านภูมิอากาศ²⁴ พวกเขาอาจแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์และการใช้จินตนาการอย่างใหญ่ในรูปแบบของการประท้วงที่ไม่ใช้ความรุนแรงเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ พวกเขาสามารถจุดชนวนความเคลื่อนไหวทางสังคมที่นำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตย ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบช่วยสร้างศักยภาพแก่เด็กในฐานะผู้ถือสิทธิที่จะทวงถามหาสิทธิของตน รวมทั้งส่งเสริมและปกป้องสิทธิของผู้อื่นด้วย

“เราเห็นว่าเด็กบางคน ไม่ใช่ทุกคนที่มีศักยภาพในการที่จะพูดเพื่อตัวเอง ทำให้ในบางมุมเราได้กลายเป็นตัวแสบและเป็นเสียงของพวกเขา”

(เด็กหญิงอายุ 15 ปีในประเทศฟิลิปปินส์)

“ฉันจะเห็นด้วยกับการต่อสู้เพื่อสิ่งที่ดี ฉันสามารถบอกคุณได้ว่าในขณะที่อายุ 14 ปีฉันได้ปกป้องสิทธิของพวกเขาในระบบประชาธิปไตยและการเข้าร่วมในการประท้วง ซึ่งมีคุณค่าแก่ฉันมาก ถึงอย่างไรก็ตาม สิ่งที่ดีที่สุดคือการได้ช่วยเหลือและสร้างผลกระทบในทางที่ดีแก่ผู้อื่น”

(เด็กในประเทศเอกวาดอร์)

เด็กในฐานะนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ในบางบริบทเด็กกระทำการในฐานะนักปกป้องสิทธิมนุษยชน “เด็กที่ทำการส่งเสริม คุ้มครองและเติมเต็มสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิทธิเด็กนั้นเป็นนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่ได้มองว่าตนเองเป็นหรือไม่ได้ถูกคำนึงถึงหรือเรียกว่าเป็นก็ตาม²⁵ เมื่อเด็กใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบด้วยวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนพวกเขาก็ได้กลายมาเป็นนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ดังนั้นจึงได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายเฉพาะที่แสดงอยู่ในปฏิญญาว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (1998)²⁶ 2018 Day of General Discussion ของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติที่มีชื่อหัวข้อว่า Protecting and Empowering Children as Human Rights Defenders รายงานจากการหารือทั่วโลกกับเด็ก 2,695 คนใน 53 ประเทศ ซึ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญของการส่งเสริมความเคารพและการสนับสนุนกิจกรรมของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนทุกวัย คู่มือ The Rights of Child Human Rights Defenders: Implementation Guide ให้แนวทางว่ารัฐและผู้อื่นควรทำให้แน่ใจว่าเด็กที่ใช้สิทธิในการปกป้องสิทธิมนุษยชนจะไม่เพียงแต่ได้รับอนุญาตเท่านั้น แต่ยังได้รับการเสริมพลังด้วยเช่นกัน และสามารถทำได้โดยไม่ต้องเผชิญกับการฝ่าฝืนสิทธิของตน และโดยไม่จำเป็นต้องมีข้อจำกัดที่ไม่จำเป็นหรือไม่สมเหตุสมผล²⁷

1.6 ความท้าทายเฉพาะเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบสำหรับเด็ก

ในหลาย ๆ บริบทเด็กยังไม่ถูกคำนึงถึงในฐานะผู้ดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน แต่เป็นผู้ถูกระงับจากเจตนาที่ดีหรือไม่ดีที่มาจากผู้ใหญ่เสียมากกว่า เด็กถูกระงับว่าเป็นกลุ่มที่อยู่บนความเสี่ยงมากที่สุดเมื่อใช้หรือพยายามใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา²⁸ พวกเขาต้องเผชิญอุปสรรคเฉพาะเนื่องจากอายุและสถานะผู้เยาว์²⁹ รวมทั้งการห้ามด้วยกฎหมายไม่ให้จัดการชุมนุม ความจำเป็นต้องการอนุญาตและ/หรือการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ในการจัดหรือเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ การแจ้งล่วงหน้าที่ยุ่งยากและ/หรือขั้นตอนการอนุญาตที่เกินควร ซึ่งเป็นการยากหรือเป็นไปไม่ได้เลยที่จะดำเนินการโดยไม่มีการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ การพึ่งพาผู้ใหญ่ในฐานะผู้เปิดประตูเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งที่เกี่ยวกับสิทธิของพวกเขา การลงโทษที่ถูกจำกัดมากเกินไปสำหรับการละเมิดกฎระเบียบในการชุมนุม การขาดกลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสมที่ใช้กับเด็กของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และการขาดการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบที่เป็นที่ถูกละเมิด

“พวกเรา เยาวชนและตัวฉันพูดจากประสบการณ์ตรงที่มีความกลัวบางประการ เพราะเราไม่รู้ว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่นั้นถูกต้องหรือไม่ ถูกกฎหมายหรือไม่ และนั่นคือสิ่งสำคัญสำหรับการให้ความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำที่โรงเรียน”

(เยาวชนในประเทศเอกวาดอร์)

ในบางสถานการณ์การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบทำให้เด็กตกอยู่บนความเสี่ยงใหญ่หลวงแก่ศักดิ์ศรี ความเป็นพลอดภัย และแม้แต่ชีวิตของพวกเขา³⁰ รวมทั้งการปราบปรามและการลงโทษจากฝ่ายบริหารของโรงเรียน การตีตรา การคุกคาม ความรุนแรงซึ่งรวมทั้งความรุนแรงทางเพศด้วย การใช้กำลังที่ไม่จำเป็นและ/หรือไม่สมเหตุสมผล การขาดความคุ้มครองของตำรวจจากความรุนแรงโดยผู้อื่น การจับกุม การไต่กลับและการขู่เข็ญ การกระทำเหล่านี้อาจมุ่งเป้าหมายที่พวกเขาเพราะสถานะความเป็นเด็ก ซึ่งสัมพันธ์กับการไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่หรือความรู้ที่ได้มาจากการชี้แนะที่ผิดเกี่ยวกับ “วินัย” หรือการควบคุม การกระทำดังกล่าวอาจมุ่งเป้าไปที่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ แต่ผลกระทบของการกระทำดังกล่าวอาจทำให้เด็กรู้สึกไม่สมเหตุสมผลเป็นอย่างมาก เนื่องจากรูปร่างที่ยังเล็กของพวกเขา รวมถึงประสบการณ์ที่มีอยู่อย่างจำกัดมากกว่า และวิธีที่สมองของพวกเขาพัฒนาในช่วงต่าง ๆ ของวัยเด็ก (รวมทั้งวัยรุ่นด้วย)³¹ เด็กอาจรู้สึกถูกคุกคามจากผู้บังคับใช้กฎหมายมากกว่าผู้ใหญ่ ตระหนักน้อยกว่าถึงกฎระเบียบและขั้นตอนต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติตาม และตระหนักถึงสิทธิของตนน้อยกว่าเมื่ออยู่ระหว่างการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ความไม่สมดุลของอำนาจที่มีมากกว่าทำให้เกิดเป็นช่องว่างสำหรับการละเมิดอำนาจที่อาจเกิดขึ้นได้

อุปสรรคเหล่านี้และการละเมิดสิทธิอื่นประกอบเข้าด้วยกันเมื่อเด็กเด็กประสบกับรูปแบบของการเลือกปฏิบัติที่มากกว่าหนึ่งและมาบรรจบกันที่อาจเกิดขึ้นได้ อย่างการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ หรือการแสดงออกซึ่งเพศวิถี เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ สถานะคนกลุ่มน้อย สถานะชนพื้นเมือง สถานะการเข้าเมือง ความพิการ และความสัมพันธ์บนถนนและพื้นที่สาธารณะ³² ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการสิทธิเด็กได้แสดงความกังวลถึงการลดลงของความอดทนอดกลั้นสำหรับเด็กในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะเด็กเร่ร่อนบนท้องถนน ซึ่งถูกปฏิเสธสิทธิในการพบปะในที่สาธารณะโดยไม่ต้องเผชิญกับการขู่เข็ญ การคุกคามหรือการบังคับให้ออกไป³³ โดยได้เน้นว่า “เด็กเร่ร่อนบนท้องถนนอาจได้รับค่าจ้าง เพื่อเพิ่มตัวเลขในการประท้วงหรือการรวมกลุ่มอื่น ๆ พวกเขาอาจมีความเปราะบางต่อการแสวงหาประโยชน์และไม่ได้ตระหนักถึงความหมายโดยนัยของการเข้าร่วมกิจกรรมเช่นนี้”³⁴ คณะกรรมการฯ ยืนยันว่าข้อที่ 15 ของอนุสัญญาฯ กำหนดให้รัฐช่วยเสริมพลังเด็กเร่ร่อนบนท้องถนนให้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมของพวกเขาและได้ตอบการเลือกและการชักใยโดยผู้ใหญ่³⁵ การชักใยโดยผู้ใหญ่ยังสามารถถูกใช้สร้างความเสื่อมเสียให้แก่การมีส่วนร่วมของเด็กในการชุมนุมโดยสงบอีกด้วย

พ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรภาคประชาสังคมหรือผู้มีอำนาจหน้าที่อาจห้ามเด็กจากการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบด้วยความเป็นห่วงในความปลอดภัยหรือการศึกษาของเด็ก ในขณะที่ความเป็นห่วงในการปกป้องดูแลนี้อาจเป็นไปโดยชอบธรรม แต่ในบางครั้งอาจถูกใช้เป็นข้ออ้างในการจำกัดการใช้สิทธิอย่างเต็มที่ของเด็ก ซึ่งมักตั้งอยู่บนการตีความอย่างแคบ ๆ ของข้อที่ 3 ของอนุสัญญาฯ (ประโยชน์สูงสุดของเด็ก)

“ในอดีต [แม่] ห้ามฉันไปการชุมนุมขนาดใหญ่ เพราะแม่กลัวแกนฉัน ฉันไม่เคยไปประท้วงในประเทศบ้านเกิด เพราะมันเป็นอันตรายเสมอ [...] แต่ไม่ใช่สำหรับที่เยอรมนี ซึ่งแม่ก็ยังคงกลัวแกนฉันอยู่ดี แต่เมื่อฉันบอกตอนที่ฉันวัยรุ่นว่าฉันจะไปประท้วงกับเพื่อนในชั้นเรียน แม่ก็อนุญาต”
(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

“นอกเหนือไปจากอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่ต้องเผชิญ พวกเขามักประสบกับอุปสรรคที่กระทบต่อเด็กโดยเฉพาะ รวมทั้งข้อจำกัดที่ตึงเครียดบนพื้นฐานของนโยบายและการกระทำที่เลือกปฏิบัติ เด็กที่พยายามใช้สิทธิ [เสรีภาพ] ในการชุมนุมโดยสงบนั้นเผชิญข้อจำกัดของการเข้าถึงข้อมูล เช่นเดียวกับภัยคุกคามของความรุนแรง รวมทั้งการขู่เข็ญโดยผู้ใหญ่ที่ ‘ไม่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมของพลเมืองของพวกเขาและกิจกรรมรณรงค์ด้านสิทธิมนุษยชน’ เด็กที่เข้าร่วมกลุ่มเคลื่อนไหว Friday for Future ประสบกับปฏิกิริยาทางลบจากโรงเรียนของพวกเขา รวมทั้งการลงโทษในรูปแบบต่าง ๆ การละเมิดสิทธิลักษณะนี้มักได้รับการยกเว้นและการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ”
(Clément Nyaletsossi Voule ผู้รายงานพิเศษเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมและรวมกลุ่มโดยสันติ 2564)³⁶

ความตระหนักและความเข้าใจเรื่องความท้าทายอันเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับเด็กนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับทฤษฎีและการปฏิบัติในการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม

การชุมนุม "วันศุกร์เพื่ออนาคต" สำหรับการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ
นำโดยเยาวชนนักเคลื่อนไหวด้านสภาพภูมิอากาศและจัดการชุมนุมคู่ขนานงานประชุม
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหประชาชาติ (COP26) (สหราชอาณาจักร,
2564)

2. กรอบกฎหมายระหว่างประเทศ

2.1 ภาพรวม

เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายเอกสารนี้จะมุ่งเน้นในข้อที่ 15 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นทบัญญัติที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีความสำคัญที่ต้องอธิบายว่าสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นได้รับการคุ้มครองโดยบทบัญญัติด้านสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ มากมาย ทั้งระดับสากลและระดับภูมิภาค (ดูเพิ่มเติมได้ที่ [ภาคผนวก 2](#)) เด็กสามารถใช้สิทธินี้ได้เต็มที่เทียบเท่ากับผู้ใหญ่ อายุไม่ใช่อุปสรรคขวางกั้นพวกเขาจากการยอมรับ การปรับใช้ และการบังคับใช้สิทธินี้³⁷ หลักการสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบจึงปรับใช้กับเด็กได้ด้วย ตัวอย่างของหลักการเหล่านั้นมีดังนี้

- ความชอบธรรม ความจำเป็น และความสมเหตุสมผลของข้อจำกัด (ดูเพิ่มเติมได้ที่ [หัวข้อ 2.3 และ 2.4](#))
- การเข้าถึงการแจ้งล่วงหน้าของข้อกำหนดต่าง ๆ (ดูเพิ่มเติมได้ที่ [หัวข้อ 3.4](#))
- การคุ้มครองการชุมนุมที่เกิดขึ้นเองและ/หรือที่ไม่มีผู้นำ (ดูเพิ่มเติมได้ที่ [หัวข้อ 3.5 และ 3.7](#))
- หลักการ “ระมัดระวังและได้ยิน” ซึ่ง “เมื่อพิจารณาถึงธรรมชาติของการแสดงออกในการชุมนุม ผู้เข้าร่วมการชุมนุมต้องดำเนินการในพื้นที่ที่ไกลที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในระยะมองเห็นและได้ยินของผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย”³⁸

การรวมสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้นยืนยันความเกี่ยวข้องของสิทธิ ซึ่ง “เด็กสามารถใช้ได้จริงอย่างเต็มที่ในวิธีการที่มีเด็กเป็นจุดศูนย์กลาง”³⁹ สิทธินี้และสิทธิพลเมืองและการเมืองอื่น ๆ เป็นส่วนสำคัญในความหมายของเด็กในฐานะผู้ถือสิทธิที่มากกว่าการเป็นแค่ผู้รับบริการและการคุ้มครองต่าง ๆ

เด็กวัยรุ่นและเยาวชนหญิงเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
ในการประท้วงที่จัตุรัสทahrirในกรุงไคโร (อียิปต์ 2554)

2.2 การไม่สามารถแยกออกจากกัน และการพึ่งพาซึ่งกันและกันของสิทธิ

สิทธิมนุษยชนทั้งหมด รวมทั้งสิทธิเด็คนั้นเป็นสากล ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ และพึงพาซึ่งกันและกัน สิทธิเหล่านี้ไม่สามารถถูกพิจารณาแยกกัน การเติมเต็มสิทธิหนึ่งนั้นจำเป็นต้องการเติมเต็มอีกสิทธิหนึ่ง ดังนั้นสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กต้องได้รับการพิจารณาพร้อมกับสิทธิอื่น ๆ ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก แผนภูมิด้านล่างประกอบด้วยภาพไอคอนที่ดูเป็นมิตรกับเด็กเกี่ยวกับอนุสัญญาสิทธิเด็กและข้อความที่เข้าใจได้ง่าย ซึ่งมุ่งที่จะเน้นความสำคัญของความสัมพันธ์ในบริบทที่เกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุม แต่ถึงกระนั้นก็ไม่ใช้ความสัมพันธ์ทั้งหมด ควรมีการพิจารณา กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ร่วมด้วย อย่างการเฝ้าระวังอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการละเมิดสิทธิ (ข้อที่ 2 (3) ของกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง)

2.3 ภาระหน้าที่ของรัฐในการเคารพ ค้ำครองและเติมเต็ม สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันว่ารัฐทุกรัฐมีภาระหน้าที่ทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ⁴⁰ การจัดทำตัวบทกฎหมาย นโยบาย และบริบททางขั้นตอนต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลในเรื่องนี้นั้นจำเป็นสำหรับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมอย่างเคารพสิทธิ

- ภาระหน้าที่ของรัฐที่ต้อง**เคารพ**สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กหมายความว่ารัฐไม่ควรห้าม กีดกัน หรือจำกัดสิทธินี้ (เช่น ผ่านกฎระเบียบข้อบังคับที่จำกัดและเป็นระบบราชการมากเกินไป⁴¹ หรือที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ หรือนโยบายที่จำกัดมากเกินไป) นอกจากนี้ในกรณีที่ทำได้ตามขอบเขตในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล ไม่ควรมีอุปสรรคทางกฎหมายต่อการที่เด็กจัดหรือเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ ควรยกเลิกตัวบทกฎหมายภายในประเทศเกี่ยวกับอุปสรรคจากอายุต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก ข้อกำหนดให้ต้องมีการยินยอมจากพ่อแม่/ผู้ปกครองเพื่อเข้าร่วมการชุมนุม บทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่างเด็กเร่ร่อนบนท้องถนน กฎหมายการละทิ้งหน้าที่ที่กีดกันสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก และบทบัญญัติอื่นใดที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอย่างเกินควร
- ภาระหน้าที่ในการ**ค้ำครอง**นำมาซึ่งการที่รัฐควรดำเนินการตามขั้นตอนที่สมเหตุสมผลในการคุ้มครองเด็กที่ต้องการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ รวมทั้งการใช้มาตรการในการต้องยับยั้งการละเมิดโดยบุคคลที่สามทั้งที่เป็นบุคคลหรือหมู่คณะ ซึ่งรวมถึงมือที่สามและผู้ประท้วง ผังตรงข้ามที่มุ่งก่อวินาศกรรมหรือทำให้การชุมนุมต้องแยกย้าย⁴²
- ภาระหน้าที่ในการ**เติมเต็ม**ผูกมัดให้รัฐสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ⁴³ ต่อการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบอย่างเต็มที่ของเด็กและอำนวยความสะดวกในเชิงรุกต่อการใช้สิทธินี้ของพวกเขา ซึ่งรวมถึง การให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กแก่เด็กและผู้ใหญ่ การสร้างศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และการจัดให้มีการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนของเด็ก เป็นต้น ในบริบทนี้ผู้มีอำนาจควรดำเนินการเพิ่มเติมเพื่ออำนวยความสะดวกในการชุมนุมโดยสงบแก่กลุ่มหรือบุคคลที่ประสบกับการเลือกปฏิบัติอย่างยาวนาน (รวมทั้งเด็กด้วย)⁴⁴

เด็กมีสิทธิและความต้องการเฉพาะในบริบทที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ การเป็นอิสระที่ค่อย ๆ พัฒนาและสถานะทางกฎหมายที่ต่างจากผู้ใหญ่ของเด็กจึงต้องการมาตรการเพิ่มเติมในส่วนที่รัฐต้องเคารพ ค้ำครองและเติมเต็มสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา⁴⁵ สอดคล้องกับข้อที่ 4 ของอนุสัญญาฯ (การดำเนินการตามอนุสัญญาฯ) ที่รัฐต้องวางกรอบการทำงานทางกฎหมายและขั้นตอนที่เด็กสามารถใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการประเมินตัวบทกฎหมายภายในประเทศที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ และนำความต้องการและมุมมองของเด็กมาพิจารณาด้วย

“รัฐต้องรับประกันว่าเด็กและวัยรุ่นสามารถใช้สิทธิในการประท้วงและทำให้เสียงของเขาเป็นที่ได้ยินอย่างสันติ ปลอดภัย ปราศจากความกลัวที่จะถูกคร่ำครวญ”
(เยาวชนในประเทศเอกวาดอร์)

2.4 การจำกัด

ไม่มีการจำกัดอายุ – คำสั่งห้ามอย่างเด็ดขาด ข้อจำกัดบนพื้นฐานของอายุหรือข้อจำกัดที่ไม่มีระยะเวลาอันมักไม่สมเหตุสมผล⁴⁶ การจำกัดอายุสำหรับการประท้วงสาธารณะนั้น “ขัดกับข้อที่ 15 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอย่างไม่มีข้อยกเว้น”⁴⁷ ถึงแม้ว่าจะทำไปเพื่อปกป้องเด็ก⁴⁸ รัฐควรแก้ไขกฎหมายที่ห้ามบุคคลอายุต่ำกว่าเกณฑ์จัดการรวมกลุ่มกลางแจ้ง⁴⁹ นอกจากนี้คณะกรรมการสิทธิเด็กได้วิพากษ์วิจารณ์ถึงประเด็นต่าง ๆ อย่างสถานะทางอาชญากรรม⁵⁰ พฤติกรรมต่อต้านสังคม⁵¹ เคอร์ฟิว⁵² สำหรับเด็กด้วย

ไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อเด็ก – รัฐไม่ควรวางข้อจำกัดเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับของผู้ใหญ่⁵³ สำหรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่หนึ่งในวัตถุประสงค์อันชอบธรรมของข้อจำกัดคือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น อาทิ สิทธิในการศึกษา คุ้มครองจากอันตราย หรือการตีความของผู้ใหญ่ถึง “ประโยชน์สูงสุดของเด็ก” (ข้อที่ 3 (1) ของอนุสัญญา) ดำเนินการการสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิต่าง ๆ เพื่อจุดประสงค์ของสิทธิเหล่านั้น ไม่ใช่ข้ออ้างอย่างเด็ดขาดในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก⁵⁴ ความเสี่ยง (ที่มีอยู่จริงและที่อาจเกิดขึ้น) เกี่ยวกับการเข้าร่วมการชุมนุมไม่ควรเป็นเหตุผลเดียวในการลดทอนสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก การกำหนดข้อจำกัดใด ๆ ควรมีแนวทางจากจุดมุ่งหมายในการเอื้ออำนวยสิทธิในเชิงบวกมากกว่าการใช้ข้อจำกัดที่ไม่จำเป็นและไม่สมเหตุสมผล⁵⁵ เช่นเดียวกัน “ประโยชน์สูงสุด” ของเด็กนั้นให้รวมถึงความสามารถในการใช้สิทธิทั้งหมดได้อย่างเต็มที่⁵⁶ รวมทั้งสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ สิทธิในการจัดหาทิศทางและการชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (ข้อที่ 5 ของอนุสัญญา) ให้แก่เด็กในการใช้สิทธินั้นไม่เด็ดขาดเสมอไปทั้งหมด และเหนือสิ่งอื่นใดเป็นประเด็นที่ต้องมีข้อกำหนดที่ต้องสอดคล้องกับศักยภาพที่ค่อย ๆ พัฒนาของเด็ก⁵⁷ ระหว่างขั้นตอนการร่างอนุสัญญา ได้มีการกำหนดบทบัญญัติที่จำกัดข้อที่ 15 สิทธิในศักยภาพที่ค่อย ๆ พัฒนาของเด็กไม่ควรถูกรวมอยู่ในข้อที่ 15 แต่ควรเป็นข้อแยกมากกว่า ดังนั้นจึงใช้ได้กับทุกสิทธิอย่างเท่าเทียม⁵⁸ ด้วยเหตุนี้สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองอย่างสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบไม่ควรเป็นประเด็นต่อการตรวจสอบของผู้ปกครอง และรัฐไม่ควรพยายามกำหนดข้อจำกัดเพิ่มเติมต่อเด็กที่ใช้สิทธิของพวกเขาภายใต้ข้อที่ 15⁵⁹ หากอ้างเหตุผลได้สำหรับข้อจำกัดที่กำหนดขึ้นต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก “ขั้นตอน ผลลัพธ์และเหตุผลของการตัดสินใจดังกล่าวต้องโปร่งใสและต้องสื่อสารกับเด็ก เด็กมีสิทธิที่จะมีมุมมองของพวกเขาและได้รับการพิจารณาอย่างจริงจัง และควรได้รับการจัดหาข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่ายและเหมาะสมกับวัยในทุก ๆ ขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ”⁶⁰

“การเป็นเด็กทำให้ฉันรู้สึกไม่ปลอดภัย ฉันรู้สึกว่าตำรวจมุ่งเป้ามาที่เด็กเพราะเป็นการง่ายที่จะจับกุมพวกเขา”
(เด็กหญิงอายุ 14 ปีในประเทศไทย)

ไม่มีการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานอื่น ๆ – เด็กทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบโดยไม่เลือกปฏิบัติ (ข้อที่ 15 ของอนุสัญญา) พวกเขามีสิทธินี้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความคิดเห็นที่พวกเขาแสดงออกเมื่อต้องจัดหรือเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุม ข้อจำกัดหรือการควบคุมที่สัมพันธ์กันไม่สามารถนำมาปรับใช้ในทางที่เลือกปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น “เด็กเร่ร่อนบนท้องถนนมีความสัมพันธ์พิเศษกับพื้นที่สาธารณะเมื่อเทียบกับเด็กคนอื่น ๆ ข้อจำกัดของรัฐในข้อที่ 15 [ของอนุสัญญา] เกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะจึงมีผลกระทบที่ไม่สมเหตุสมผลต่อเด็กเร่ร่อนบนท้องถนน รัฐควรทำให้แน่ใจว่าการเข้าถึงพื้นที่ทางการเมืองและสาธารณะในการสมาคมและการชุมนุมโดยสงบจะไม่ถูกปฏิเสธในวิธีที่เลือกปฏิบัติ”⁶¹ “มาตรการควบคุม” ไม่ควรถูกปรับใช้บนพื้นฐานของกลุ่มหรือหมู่คณะ ซึ่งหมายความว่าความทุกข์ ความรุนแรง การไล่จับ และการกวาดล้างเด็กเร่ร่อนบนท้องถนน [...] หรือการแทรกแซงอื่น ๆ ที่จำกัดและแทรกแซงสิทธิในการสมาคมและการชุมนุมโดยสงบนั้นฝ่าฝืนข้อที่ 15 (2) [ของอนุสัญญา]⁶²

“สำหรับเด็กในจังหวัดชายแดนใต้อย่างฉะเชิงเทรา หากตำรวจต้องการตรวจสอบบัตรประชาชน พวกเขาต้องทำตาม ไม่ว่าจะไม่เมื่อใดหรือที่ใด พวกเขาอาจเรียกให้เราไปที่สถานีตำรวจ ซึ่งกลายเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ถึงแม้ว่าจะไม่มีการชุมนุม”
(ผู้หญิงอายุ 19 ปีในประเทศไทย)

ข้อจำกัดที่ยกเว้น – สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นไม่สมบูรณ์ไปทั้งหมดเช่นเดียวกับของผู้ใหญ่ ข้อที่ 15 (2) ของอนุสัญญาฯ แกล้งถึงเงื่อนไขที่เคร่งครัดของการจำกัด ข้อจำกัดนั้นเกิดขึ้นได้หาก “สอดคล้องกับกฎหมาย”⁶³ และ “จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงแห่งชาติหรือความปลอดภัยของประชาชน ความสงบเรียบร้อย การคุ้มครองด้านสาธารณสุข หรือศีลธรรม”⁶⁴ หรือการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลอื่น” การจำกัดควรเป็นข้อยกเว้นและทางเลือกสุดท้ายเสมอ “รัฐควรนำทางด้วยการหลักการที่ว่า การจำกัดไม่ควรลดแก่นสารของสิทธิ”⁶⁵ หลักการความชอบธรรมโดยกฎหมายของการจำกัดสิทธิต้องไม่เป็นไปตามอำเภอใจและต้องทำตามหลักนิติธรรมสากล โดยควรสมเหตุสมผลกับความเสี่ยงที่ประเมินได้ ปรับใช้ในวิธีที่ไม่เลือกปฏิบัติ มีจุดสำคัญและระยะเวลาที่เจาะจง และเป็นแนวทางที่ล่งล้า่น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการปกป้องสาธารณะ ภาระความรับผิดชอบตกอยู่กับผู้มีอำนาจที่จะให้เหตุผลสำหรับการจำกัด สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับความสมสัดส่วน “ขอบเขตของการแทรกแซงควรครอบคลุมเฉพาะวัตถุประสงค์ที่เป็นเหตุผล นอกจากนี้เมื่อพิจารณาว่ามีการแทรกแซงมากมายที่อาจเหมาะสม วิธีการที่ล่งล้า่น้อยที่สุดในการบรรลุจุดประสงค์ของความชอบธรรมควรเป็นตัวเลือกลำดับต้น”⁶⁶ เมื่อพิจารณาว่าเด็กเผชิญกับความท้าทายอันเฉพาะเจาะจงในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และรัฐมีภาระหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเอื้อให้เกิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของกลุ่มที่ถูกเลือกปฏิบัติมาอย่างยาวนาน ซึ่งรวมถึงเด็กด้วย เส้นแบ่งว่าสิ่งใดเป็นการจำกัดที่ไม่สมเหตุสมผลหรือการเข้าแทรกแซงสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นอาจถูกข้ามผ่านไปได้เร็วกว่าของผู้ใหญ่ ความจริงที่ว่าข้อจำกัดใด ๆ ต้อง “เที่ยงตรง” นั้นหมายความว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะต้องไม่มี “การใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระหรือครอบคลุมทั้งหมด” ในการบังคับใช้⁶⁷ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องได้รับการสร้างศักยภาพในเรื่องนี้ (ดูเพิ่มเติมที่ **หัวข้อ 3.7**) การจำกัดที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานด้าน ‘สาธารณสุข’ ในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 มีผลกระทบมหาศาลต่อพื้นที่พลเมืองทั่วโลก ซึ่งจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอย่างท่วมท้น แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีการพบว่าข้อจำกัดบางประการนั้นไม่สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล⁶⁸ เช่น การจำกัดถูกนำมาใช้ในวิถีทางที่เป็นการเลือกปฏิบัติ การชุมนุมบางอย่างถูกจำกัดในขณะที่การชุมนุมอื่นที่สื่อสารข้อความแตกต่างกันนั้นได้รับการอำนวยความสะดวก⁶⁹ ผู้เข้าร่วมการชุมนุมทั่วโลกถูกจับกุมภายใต้กฎระเบียบของการแพร่ระบาด⁷⁰ มีช่องว่างขนาดใหญ่ทั้งในการศึกษาวิจัยและหลักกฎหมายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้เหตุผลและการดำเนินการของการจำกัดที่ได้รับอนุญาตในสิทธิพลเมืองและทางการเมืองของเด็ก⁷¹

การยกเลิกกฎหมายบางส่วนในช่วงเวลาฉุกเฉิน⁷² – แม้ในพื้นที่ความขัดแย้งหรือดินแดนที่ถูกยึดครอง สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กก็ไม่ได้ถูกระงับไปโดยปริยาย ซึ่งอาจเป็นอันตรายอย่างมากสำหรับเด็กที่จะชุมนุมในพื้นที่นั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งจำเพาะที่มีปฏิบัติการทางทหารในเวลาใดก็ตาม แต่สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาในยังคงอยู่ ในทางทฤษฎีรัฐสามารถลดความสำคัญของสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบในกรณีที่เป็นการจัดการฉุกเฉินสาธารณะอันเป็นภัยต่อชีวิตของคนทั้งชาติ การยกเลิกกฎหมายบางส่วนต้องประกาศอย่างเป็นทางการและชอบด้วยกฎหมาย ในความสอดคล้องกับกฎหมายระดับชาติและระดับสากล อำนาจในภาวะฉุกเฉินต้องถูกใช้ไปสู่เป้าหมายที่ชอบธรรม ไม่ใช่เป็นพื้นฐานในการปราบผู้ที่เห็นต่าง ปิดปากการทำงานของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (รวมทั้งเด็ก) หรือผู้สื่อข่าว ปฏิเสธสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ หรือดำเนินการที่ไม่จำเป็นในการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบของเด็กในสถานการณ์ฉุกเฉินควรเป็นไปตามธรรมชาติของการยกเว้น และเป็นชั่วคราว และจำกัดอยู่เพียงแค่งับผู้ที่ต้องบังคับใช้อย่างเคร่งครัดในความจำเป็นเร่งด่วนของสถานการณ์เท่านั้น และต่อเมื่อและตราบเท่าที่ข้อจำกัดไม่สอดคล้องกับภาระหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐบาลภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

นักกิจกรรมเยาวชนเรียกร้องการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ
ในเมืองบาร์ชาร์ (บังกลาเทศ 2564)

© UNICEF/UN0540758/Mawa

2.5 หลักการสำคัญในการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม

หลักการสำคัญ 4 ประการเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุม รวมทั้งที่เด็กมีส่วนร่วมตามหลักสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย **ข้อมูลความรู้ การอำนวยความสะดวก การสื่อสาร และการแยกแยะ**⁷³ หลักการเหล่านี้สนับสนุนกันและกัน โดยได้สรุปไว้ดังนี้และอธิบายเพิ่มเติมในหัวข้อ 3, 4 และ 5

ข้อมูลความรู้ - เพื่อเตรียมการอย่างเพียงพอสำหรับการชุมนุม เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มต่าง ๆ ที่เข้าร่วม ทำความเข้าใจค่านิยม เจตนา เป้าหมาย ความคาดหวัง ประวัติความเป็นมา (รวมทั้งการชุมนุมที่ผ่านมา) ความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่น ๆ บุคคลที่อาจถูกมองว่าเป็นต้นเหตุของความเสี่ยง และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ของผู้จัดและผู้เข้าร่วม ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอำนวยความสะดวกแก่เป้าหมายอันชอบธรรมของการชุมนุมและตระหนักว่าการกระทำใดของตำรวจที่ถูกละเลยว่าเป็นการโจมตีหรือช่วย ด้วยมุมมองที่จะป้องกันความขัดแย้ง เมื่อเด็กจัดการชุมนุมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรปฏิบัติต่อพวกเขาด้วยความเคารพ รับฟังพวกเขาและมองเป็นเรื่องจริงจัง ใช้ภาษาที่เป็นมิตรกับเด็ก

รวมทั้งภาษาที่เรียบง่าย เตรียมตัวที่จะอธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างใจเย็น และถามคำถาม เพื่อให้แน่ใจว่าทั้งสองฝ่ายเข้าใจกันและกัน และไม่ตกกว่าผู้จัดที่เป็นผู้ใหญ่เท่านั้นที่สามารถทำการตัดสินใจเกี่ยวกับการชุมนุมได้ สำหรับทุกการชุมนุมไม่ว่าจะจัดขึ้นโดยเด็กหรือผู้ใหญ่ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรศึกษาว่าเด็กมีแนวโน้มที่จะปรากฏตัวไม่ว่าจะในหน้าที่ใดก็ตาม ทั้งเป็นความตั้งใจของตนเอง ซึ่งได้รับอิทธิพลอย่างแรงกล้าหรือการตัดสินใจโดยผู้อื่น และ/หรือในฐานะผู้สังเกตการณ์ เหล่านี้จะช่วยเป็นความรู้ให้กับแนวทางและกลยุทธ์ในการควบคุม

การอำนวยความสะดวก - จุดมุ่งหมายโดยรวมของการควบคุมการชุมนุมควรเป็นไปเพื่อคุ้มครองและอำนวยความสะดวกให้กับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของผู้คนในขณะเดียวกันก็ปกป้องความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสาธารณะ และความปลอดภัยและความมั่นคงของผู้อื่นด้วย เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรสันนิษฐานว่าผู้ที่เข้าร่วมการชุมนุมเกือบทั้งหมดมีเจตนาอันสันติ เพื่อทำให้เป็นการง่ายขึ้นแก่ผู้จัดและผู้เข้าร่วมที่จะบรรลุเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่ควรหลีกเลี่ยงความรุนแรงเพียงอย่างเดียว แต่ควรสรรหาการสนับสนุนจากผู้เข้าร่วม เพื่อลดความวุ่นวายที่อาจเกิดขึ้น และสามารถตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความไม่สงบต่าง ๆ ซึ่งนำมาปรับใช้โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้จัดและ/หรือผู้เข้าร่วมจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก

นับเป็นสิ่งสำคัญเป็นพิเศษที่จะต้องชี้แจงและแจ้งผู้จัดและผู้เข้าร่วมหากมีความเสี่ยงที่จะเกิดความไม่สงบหรือความรุนแรงผ่านการสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็กกว่าทำไมการจำกัดจึงจำเป็นและเสนอแนะวิธีการอื่นสำหรับผู้เข้าร่วมที่จะบรรลุเป้าหมาย

“การประท้วงที่บ้านเกิดของฉันเป็นไปด้วยดี ตำรวจช่วยอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์อย่างช่วยเหลือน้ำดื่ม จัดการจราจรและอธิบายเส้นทางแก่ผู้ขับขี่”

(หญิงอายุ 19 ปีในประเทศไทย)

การสื่อสาร⁷⁴ - การสื่อสารควรขับเคลื่อนแนวทางการควบคุมโดยรวมตลอดทุกช่วงระยะของการชุมนุม พยายามสร้างความไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายกับผู้จัดและผู้เข้าร่วม รวมทั้งเด็ก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งผ่านการแลกเปลี่ยนและการไกล่เกลี่ย รวมทั้งการลดระดับและแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติ การสื่อสารเชิงรุก ที่มีความเคารพ สุขุม และเป็นมิตรกับเด็กของตำรวจกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมสามารถช่วยเอื้ออำนวยสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและการทำงานของตำรวจ รวมทั้งลดความเสี่ยงในการเกิดความรุนแรง เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทุกคนที่ปรากฏตัว

ในการชุมนุมต้องสามารถสื่อสารและให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมและผู้สังเกตการณ์ รวมทั้งเด็ก เกี่ยวกับเจตนาของตำรวจได้ ดังนั้นทักษะการสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็กจึงจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายโดยทั่วไปทุกคน ไม่ใช่แต่เพียงเจ้าหน้าที่ไม่กี่คนที่ได้รับมอบหมายให้ประสานกับผู้จัดที่เป็นเด็กเท่านั้น (ดูเพิ่มเติมได้ที่หัวข้อ 3.5 และ 4.1 ในหัวข้อเกี่ยวกับการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด)

“เราต้องสื่อสารกับหัวหน้าของพวกเขา เพราะการชุมนุมนี้ได้มีการวางแผนอย่างเคร่งครัด จึงเป็นการดีสำหรับพวกเขาที่จะช่วยเราแทนที่จะขับไล่เรา”

(ชายอายุ 22 ปีในประเทศฟิลิปปินส์)

การแยกแยะ - การชุมนุมสามารถประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ มากมายที่มีวาระและเป้าหมายแตกต่างกัน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ต่างกัน เด็กอาจจัดกลุ่มให้ตนเองอยู่ใน “กลุ่มเด็ก” ที่พวกเขาระบุตัวตนด้วยหนึ่งกลุ่มหรือมากกว่าหนึ่งในการชุมนุม เพื่อจุดประสงค์ของการมองเห็น การส่งเสริมสนับสนุนและ/หรือการสนับสนุนจากคนวัยเดียวกัน หรือเคียงข้างไปกับผู้เข้าร่วมหรือผู้สังเกตการณ์ที่เป็นผู้ใหญ่ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่ควรพิจารณาและปฏิบัติต่อเด็กทุกคนว่าอยู่ในกลุ่ม ๆ เดียวที่มีความสนใจคล้ายกัน และไม่ควรมีการพิจารณาและปฏิบัติต่อเด็กทุกคนเหมือนพวกเขาเป็นแบบเดียวกัน และอาจเป็นอันตรายด้วย “กลุ่มบุคคลไม่มีทางที่จะเหมือนกันตั้งแต่ต้น แต่อาจจะเริ่มประหลาดใจเหมือนกันได้หากพวกเขาได้รับการปฏิบัติเยี่ยงตัวคนเดียว [...] หากบุคคลหนึ่งเริ่มก่อความขัดแย้งนับเป็นสิ่งสำคัญที่ปฏิกิริยา [ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] ต่อความขัดแย้งนี้จะไม่นำไปสู่การที่ผู้อื่นถูกดึงเข้ามาในความขัดแย้งนี้ด้วย”⁷⁵ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องแยกแยะให้ได้มากที่สุดและยาวนานที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ระหว่างบุคคลเหล่านี้ ทั้งผู้ใหญ่และเด็กที่มีส่วนในความรุนแรง และผู้ใหญ่และเด็กที่ประสงค์จะชุมนุมอย่างสงบ

ฉันไม่มีความรู้สึกว่าการจัดการกับเยาวชนในวิธีที่แตกต่างกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามฉันอยากให้ตำรวจระมัดระวังกับพวกเรามากขึ้นสักเล็กน้อย เพราะพวกเรายังไม่ใช่ผู้ใหญ่ บางครั้งตำรวจก็มีพฤติกรรมที่เข้มงวดและเกรี้ยวกราด”
(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

การชุมนุม “วันศุกร์เพื่ออนาคต” สำหรับการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ นำโดยเยาวชนนักเคลื่อนไหวด้านสภาพภูมิอากาศและจัดการชุมนุมคู่ขนานงานประชุม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหประชาชาติ (COP26) (สหราชอาณาจักร, 2564)

2.6 ข้อเสนอแนะ

รัฐควร

1. ทบทวนตัวบทกฎหมาย นโยบายและกรอบการทำงานตามขั้นตอนอย่างละเอียด ซึ่งวางระเบียบเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ ทำให้สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล โดยนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเด็กในเอกสารนี้มาพิจารณาด้วย
2. ยกเลิกกฎหมาย นโยบายและขั้นตอนภายในประเทศ – คำสั่งห้ามอย่างเด็ดขาดในการชุมนุม คำสั่งห้ามการชุมนุมที่มีเวลาไม่จำกัด อุปสรรคที่เจาะจงจากอายุในการจัดหรือเข้าร่วมการชุมนุม ข้อกำหนดให้ต้องมีกรยินยอมจากพ่อแม่/ผู้ปกครองในการเข้าร่วมการชุมนุม สถานะอาชญากรรม พฤติกรรมต่อต้านสังคม เคอร์ฟิวและกฎหมายเกี่ยวกับการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกีดกันสิทธิเสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบของเด็ก บทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติกลับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ อาทิ เด็กเร่ร่อนบนท้องถนน และบทบัญญัติอื่น ๆ ที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอย่างเกินควรหรือการวางข้อจำกัดเพิ่มเติมต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับที่วางไว้สำหรับผู้ใหญ่
3. ทำให้แน่ใจว่าการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กนั้นเป็นที่ยกเว้นและสอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล กล่าวคือการจำกัดต้องชอบธรรม สมเหตุสมผล ไม่เลือกปฏิบัติ จำกัดระยะเวลา เพียงตรง ใช้แนวทางที่ล่งล้ำน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้เพื่อคุ้มครองสาธารณชน และต้องเป็นความจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย ที่เป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงของชาติหรือความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ การคุ้มครองสาธารณสุขและศีลธรรม หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น
4. ทำให้แน่ใจว่าการจำกัดใด ๆ ต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้นเป็นการยกเว้น ชั่วคราว และสอดคล้องกับภาระหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐบาลภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และจำกัดอยู่เพียงข้อจำกัดที่จำเป็นอย่างเคร่งครัดด้วยความจำเป็นเร่งด่วนของสถานการณ์ ซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้ต้องถูกกำกับดูแลและทบทวนในทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีการตรวจสอบจากภาคประชาสังคม เมื่อต้องควบคุมการชุมนุมในสถานการณ์ฉุกเฉิน ต้องทำให้แน่ใจว่ามาตรการฉุกเฉินนั้นไม่ได้ถูกใช้ไปเพื่อเลี่ยงการคุ้มครองสิทธิที่ไม่อาจงดเว้นได้ รวมทั้งสิทธิในชีวิต เสรีภาพจากการทรมานหรือความโหดเหี้ยม การลงโทษที่ขาดมนุษยธรรมหรือลดทอนความเป็นมนุษย์ สิทธิในการที่ไม่จำต้องถูกตัดสินว่าผิดหรือลงโทษด้วยบทลงโทษที่หนักกว่าโดยอาศัยอำนาจของกฎหมายอาญาย้อนหลัง สิทธิที่จะได้รับการรับรองความเป็นบุคคลตามกฎหมาย และสิทธิที่จะได้รับอิสรภาพจากการสูญเสียเสรีภาพโดยอำนาจเบ็ดเสร็จ เคารพในหลักการเบื้องต้นของการพิจารณาคดีด้วยความเป็นธรรม จัดหาการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับการละเมิดสิทธิของเด็กเมื่อพวกเขาใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบบนสถานการณ์ฉุกเฉิน
5. จัดหาข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่ายและเหมาะสมกับวัยในทุกขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ และสอบถามทางตรงถึงมุมมองของเด็กและต้องนำมาพิจารณา เมื่อคำนึงถึงการริเริ่มใช้ข้อจำกัดบนสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก
6. อธิบายเด็กด้วยวิธีที่เข้าถึงง่ายและเป็นมิตรกับเด็กว่าข้อจำกัดนั้นสอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลอย่างไร ข้อจำกัดเหล่านี้เป็นเหตุเป็นผลกับในบริบทของข้อที่ 15 (2) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอย่างไร และมาตรการใดที่ได้ศึกษาไว้เบื้องต้นแต่ถูกปฏิเสธก่อนที่จะต้องเลือกใช้ข้อจำกัดดังกล่าวเป็นทางเลือกสุดท้าย
7. ทำให้แน่ใจว่าข้อจำกัดที่สมเหตุสมผลและการควบคุมที่เกี่ยวข้องจะไม่ถูกใช้ในวิถีที่เป็นการเลือกปฏิบัติ เช่น ใช้ต่อต้านเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
8. ทำให้แน่ใจว่าผู้บังคับใช้กฎหมายต้องไม่ใช่ตุลยพินิจที่เป็นอิสระและเด็ดขาดในการบังคับใช้ข้อจำกัดที่สมเหตุสมผล
9. ใช้มาตรการเชิงบวกในการคุ้มครองเด็กที่ต้องการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบให้พ้นจากอันตราย ที่มาจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และบุคคลที่สาม รวมทั้งมือที่สามและผู้ประท้วงฝั่งตรงข้าม
10. สร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเพื่อทำความเข้าใจว่าหลักการโดยทั่วไปของการควบคุมการชุมนุม (ข้อมูลความรู้ การอำนวยความสะดวก การสื่อสารและการแยกแยะ) นั้นจะสามารถนำไปปรับใช้กับการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมได้อย่างไร และจะนำหลักการเหล่านี้มาใช้ปฏิบัติในวิถีที่เคารพสิทธิเด็กระหว่างทุกช่วงของการชุมนุมได้อย่างไร

.com
7/

วัยรุ่นและเยาวชนเข้าร่วมการประท้วงเรียกร้อง
การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง (ตุนีเซีย 2554)

3. ก่อนการชุมนุม (ระยะวางแผน)

ตามที่ได้อธิบายไว้เบื้องต้น ที่ว่ารัฐมีภาระหน้าที่โดยรวมที่จะต้องการเคารพ ค้ำครองและเติมเต็มสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กผ่านการทำให้กฎหมายภายในประเทศสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (หัวข้อ 2.3) จัดหรือลดการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กเฉพาะกรณียกเว้นที่สอดคล้องกับข้อที่ 15 (2) ของอนุสัญญาฯ (หัวข้อ 2.4) และจัดตั้งกรอบการทำงานสำหรับการควบคุมการชุมนุมบนพื้นฐานของหลักการที่อยู่ในหัวข้อ 2.5 ซึ่งจะจัดให้มีสภาพแวดล้อมโดยรวมที่เอื้อให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนเกี่ยวข้องในวิธีที่เคารพสิทธิ แต่อย่างไรก็ตามยังสมควรที่จะศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเฉพาะบางแง่มุมที่จะช่วยสนับสนุนการนำกรอบการทำงานมาปฏิบัติในเชิงบวกผ่านมุมมองของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ข้อมูลส่วนนี้รวมทั้งการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและระยะยาว (อาทิ การสร้างความตระหนักรู้และศักยภาพโดยทั่วไปแก่เด็กและผู้ใหญ่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ) เช่นเดียวกับการดำเนินการระยะสั้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การวางแผนที่เจาะจงการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม

3.1 สร้างศักยภาพให้กับเด็กในฐานะผู้ถือสิทธิเพื่อใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา

สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องรวมอยู่ในการให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กที่เด็กทุกคนได้รับทั้งในสภาพแวดล้อมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และรณรงค์ให้ความรู้แก่สาธารณะ รวมทั้งเครื่องมือเฉพาะที่จะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบที่เข้าถึงง่าย และเป็นมิตรกับเด็ก เป็นไปตามการตีความหมายใหม่เรื่องเพศ และตอบสนองกับความหลากหลาย ซึ่งควรไปถึงเด็กทุกคนและกลุ่มเด็กต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งเด็กที่มีความพิการ เด็กที่อยู่ในความยากจน เด็กชนพื้นเมือง เด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและ/หรือชนบท เด็กที่ไม่มีช่องทางเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และเด็กที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ประสบกับการลดทอนความสำคัญและการเลือกปฏิบัติ ควรมีการดำเนินการอำนวยความสะดวกและเสริมพลังเด็กทุกคนในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบในทางที่ดี รวมทั้งการสร้างช่องทางที่ปลอดภัยสำหรับกิจกรรมรณรงค์ออนไลน์ที่นำโดยเด็ก⁷⁶ เด็ก ๆ ได้เน้นว่าการที่สังคมมองเห็นพวกเขาและให้โอกาสในการสร้างเครือข่ายที่ได้จากสภาพแวดล้อมออนไลน์สามารถส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์ที่นำโดยเด็กในรูปแบบต่าง ๆ และเสริมพลังให้พวกเขาสามารถสนับสนุนสิทธิของตนเอง⁷⁷ การสมาคมของเด็กและกิจกรรมที่นำโดยเด็กต่าง ๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ ควรถูกทำให้สามารถเกิดขึ้นได้ ได้รับการคุ้มครองและได้รับการสนับสนุน

“ก่อนอื่นเราต้องรู้จักสิทธิของเราอย่างลึกซึ้ง เมื่อวัยรุ่นรู้จักสิทธิของตนเอง เช่นสิทธิในการแสดงออก และสิทธิในการชุมนุมอย่างอิสระ เขาก็จะตระหนักว่าเขามีสิทธิในการประท้วง”
(เยาวชนในประเทศเอกวาดอร์)

3.2 สร้างศักยภาพแก่ผู้ใหญ่ในฐานะผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิเพื่อเสริมพลังให้แก่เด็ก

ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิเด็กนั้นรัฐและผู้ใดก็ตามที่ทำงานให้กับรัฐ เช่นเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายหรือครูในโรงเรียนของรัฐเป็นผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิลำดับแรกพร้อมความรับผิดชอบทางกฎหมายในการเคารพ ค้ำครองและเติมเต็มสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสารนี้โดยส่วนใหญ่แล้วเกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิลำดับแรก โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามก็มีผู้ใหญ่อีกมากมายที่มีบทบาทสำคัญกับชีวิตของเด็ก ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้ทำงานให้กับรัฐถือว่าเป็นผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิลำดับรองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก โดยเมื่อคำนึงถึงสิ่งนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรวมสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กที่ผู้ใหญ่ได้รับ เช่นในการฝึกอบรมทางวิชาชีพและการรณรงค์ให้ความรู้แก่สาธารณะ ดังนั้นพวกเขาจึงจะสามารถช่วยเด็กให้ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย สิ่งนี้ปรับใช้ได้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ให้การดูแล เจ้าหน้าที่ ครู องค์กรภาคประชาสังคมและอื่น ๆ ในบริบทของบทบาทผู้ชี้แนะแนวทางสำหรับการดูแลและสร้างพัฒนาการของเด็กของพวกเขา⁷⁸ การอำนวยความสะดวกให้เกิดการประท้วงอย่างสงบเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการทำให้แน่ใจว่าการประท้วงจะเป็นไปอย่างสงบ ดังนั้นครู [และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] ควรดำเนินการเชิงรุกในเรื่องนี้⁷⁹

การศึกษาเรื่องสิทธิเด็กและการสนับสนุนสำหรับผู้ใหญ่เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อโต้ตอบกับมุมมองที่เกี่ยวกับเด็กแบบพหุองค์ประกอบที่แพร่หลายอยู่ในหลายสังคม ซึ่งประกอบขึ้นเป็นอุปสรรคใหญ่หลวงที่กีดขวางสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก เด็กหลายคนอาศัยอยู่ในสังคมที่มีการพูดเพื่อตนเองนั้นแทบเป็นไปไม่ได้เลย และยังไม่ต้องพูดถึงหากเป็นการพูดเพื่อสิทธิมนุษยชนและ/หรือแสดงออกถึงความคิดเห็นที่ผู้ใหญ่ไม่ยอมรับหรือที่ถูมองว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะเด็กหญิงที่อาจถูกกดดันไม่ให้จัดหรือเข้าร่วมการชุมนุมภายใต้ข้ออ้างว่ากิจกรรมรณรงค์นั้นอันตรายและไม่เหมาะกับพวกเขา⁸⁰ ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดกับเด็กจึงมีบทบาทสำคัญในการอนุญาตและเสริมพลังเด็กให้เข้าใจและปกป้องสิทธิของตน พวกเขาควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ทำเป็นอย่างมาก⁸¹ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนผู้ใหญ่ให้อาخذความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสิทธิเด็กและสามารถท้าทายมาตรฐานทางสังคมอันเป็นภัยต่อสิทธิของเด็ก ในข้อที่ 5 ของอนุสัญญาฯ ให้สิทธิพ่อแม่ ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนในการจัดหา “แนวทางและการแนะนำที่เหมาะสม” เกี่ยวกับการใช้สิทธิของพวกเขาให้แก่เด็ก ในวิถีทางที่สอดคล้องกับความสามารถที่กำลังค่อย ๆ พัฒนาของพวกเขา เด็กจะต้องการการแนะนำและการชี้แนะแนวทางที่ลดลงในขณะที่พวกเขากำลังพัฒนา และจะสามารถใช้สิทธิของพวกเขาได้อย่างมีอิสระมากขึ้น รัฐควรช่วยพ่อแม่และผู้ปกครองในหน้าที่ความรับผิดชอบของพวกเขา (ข้อที่ 18 และ 27 ของอนุสัญญาฯ) รัฐควรสนับสนุนครอบครัวให้คุ้มครองและเสริมพลังเด็กในการจัดและเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ

3.3 ทำให้ข้อมูลนั้นเข้าถึงได้

สอดคล้องกับหลักการควบคุม เช่นการสื่อสาร (หัวข้อ 2.5) เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชุมนุมควรอธิบายอย่างชัดเจนให้แก่เด็กในวิธีที่เป็นมิตรกับเด็ก เหมาะสมกับวัยและมีความละเอียดอ่อนทางเพศ ที่พวกเขาจะสามารถเข้าใจได้ถึงสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา และกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการจัดและเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ รวมทั้งข้อจำกัดใด ๆ (ที่เป็นข้อยกเว้นและข้อยกเว้นกฎหมาย) เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องควรช่วยให้เด็กเข้าใจถึงสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ประโยชน์และความเสี่ยงในการเข้าร่วม และช่วยให้พวกเขาสามารถทำการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล โดยปราศจากการคุกคามหรือการข่มขู่ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรอธิบายว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของการควบคุมการชุมนุม รวมทั้งในระดับบังคับบัญชา และมาตรฐานขั้นตอนปฏิบัติการ ซึ่งรวมถึงจรรยาบรรณของการบังคับใช้กฎหมาย และประเภทของอุปกรณ์ที่ใช้อยู่เป็นประจำ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรอธิบายว่าพวกเขาได้รับการฝึกอบรมอย่างไรและพวกเขาจะต้องแสดงความรับผิดชอบอย่างไรหากเกิดความผิดพลาด⁸² ซึ่งข้อมูลนี้ควรมีอยู่ในที่ที่เด็กไปบ่อย ทั้งด้วยตนเองและในสังคมออนไลน์ และในเนื้อหาที่เป็นเอกสารภาพและเสียงที่เด็กทุกคนสามารถเข้าใจได้ รวมทั้งเด็กที่ประสบกับการละเมิดความสำคัญเช่นเด็กที่มีความพิการหรือเด็กที่พูดภาษาของชนกลุ่มน้อย ภาคประชาสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิลำดับรองสามารถช่วยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบที่เด็กเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย ซึ่งตรงกับหัวข้อ 3.2 ซึ่งเด็กที่ผ่านการหารือเพื่อเอกสารนี้จะระบุว่าการเข้าถึงข้อมูลเป็นหนึ่งในอุปสรรคเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา

“สิ่งที่เราคิดว่าขาดหายไปสำหรับเด็กเกี่ยวกับการประท้วงก็คือข้อมูลว่าจะไรที่เราได้รับอนุญาตให้ทำและไม่ได้รับอนุญาตให้ทำ [...] ฉันคิดว่าถ้าพวกเขาอธิบายให้เราฟังว่าทำไมพวกเขาจึงไม่ได้รับอนุญาตให้ทำอะไรบางอย่างระหว่างการประท้วง แทนที่จะบังคับใช้ขึ้นมาเลย ๆ พวกเราคงจะมีแนวโน้มที่จะยอมรับมันมากกว่าต่อต้าน”
(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศฝรั่งเศส)

“ฉันจำสมัยที่ฉันอยู่โรงเรียนประถมเมื่อมีการทดสอบการขี่จักรยานที่โรงเรียน ในตอนนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจมาที่โรงเรียนและจัดการทดสอบร่วมกับพวกเรา ฉันจินตนาการถึงสิ่งที่คล้าย ๆ กันสำหรับการประท้วง ทุก ๆ หกเดือนหรือทุก ๆ ปี เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถให้ความรู้เด็ก [...] ว่าควรจะประพฤติตนอย่างเหมาะสมและปลอดภัยอย่างไรในการประท้วง”
(เด็กในประเทศเยอรมนี)

“แจ้งให้รับรู้และให้ข้อมูลแก่สาธารณะเกี่ยวกับการประท้วงที่วางแผนไว้ (ในเว็บไซต์หรือบัญชีวิกิเตอร์ของเมือง) ซึ่งจะช่วยให้ผู้คนเกิดความสนใจ เพราะพวกเขาจะได้รู้ว่าตำรวจจะไปที่นั่น และพวกเขามีแผนที่จะช่วยให้การประท้วงเป็นไปอย่างเรียบร้อย”
(เด็กผู้หญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

3.4 ขจัดอุปสรรคทางกฎหมายและขั้นตอน

สอดคล้องกับการอำนวยความสะดวกในสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก การขจัดอุปสรรคทางกฎหมายและขั้นตอน จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้รับข้อมูลความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการชุมนุมที่กำลังมีการวางแผน (หัวข้อ 2.5 หลักการควบคุม)

เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรทำให้ง่ายต่อเด็กที่จะเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการวางแผนการชุมนุมโดยสงบ “เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบเป็นสิทธิและไม่ใช้สิทธิพิเศษ ดังนั้นการใช้สิทธิไม่ควรต้องได้รับการอนุญาตล่วงหน้าจากผู้มีอำนาจ [...] ขั้นตอนการแจ้งล่วงหน้าใด ๆ ไม่ควรทำหน้าที่เป็นการร้องขอการอนุญาตโดยพฤตินัย [...]”⁸³ โดยทั่วไปสำนักงานสถาบันประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน (องค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป) ยังส่งเสริมสนับสนุน “การแจ้งล่วงหน้า” ที่ไม่ใช่ “การขออนุญาต” ของการชุมนุม⁸⁴ ถึงแม้ว่าในบริบทเช่นนี้การชุมนุมที่เกิดขึ้นเองโดยไม่มีกรแจ้งล่วงหน้านั้นยังคงได้รับความคุ้มครองภายใต้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ⁸⁵ หากจำเป็นต้องมี

แบบฟอร์มควรทำให้แบบฟอร์มนั้นเข้าถึงได้ง่าย เป็นมิตรกับเด็ก เหมาะสมต่อวัย และมีความละเอียดอ่อนทางเพศ จึงจะเข้าใจได้ง่าย รวมทั้งสำหรับเด็กที่มีความพิการ แบบฟอร์มควรหาได้ทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ พร้อมตัวเลือกในการส่งแบบฟอร์มด้วยตนเอง ทางไปรษณีย์หรือทางออนไลน์ ขั้นตอนนั้นไม่ควรจำเป็นต้องให้เด็กปรากฏตัวเพื่อให้ข้อมูลหรือตอบคำถาม หรือจำเป็นต้องมีการยินยอมจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมซึ่งจะกลายเป็นการปลูกฝังความกลัวและเหนียวรังเด็ก ๆ จากการเข้าร่วมการชุมนุมหรือชักนำให้ครอบครัวของพวกเขาปฏิเสธการเข้าร่วมเนื่องจากความกลัวผลทางกฎหมาย หรือข่มขู่เด็กในทางใดทางหนึ่ง เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเคารพและความสุภาพเมื่อพวกเขาสอบถามข้อมูล และตลอดทั้งขั้นตอนการวางแผนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรช่วยให้เด็กเข้าใจและบรรลุขั้นตอนต่าง ๆ และมีความพร้อมในช่วงเวลาที่เหมาะกับเด็กซึ่งต้องไปโรงเรียน

“เราแจ้งตำรวจล่วงหน้าว่าเราจะมีการชุมนุม แต่เราไม่รับความช่วยเหลือใด ๆ พวกเขาบอกเราว่าไม่ให้ไปทางนั้นทางนี้”
(เด็กหญิงอายุ 14 ปีในประเทศไทย)

3.5 มีส่วนร่วมและสื่อสาร

ทัศนคติโดยรวม – สอดคล้องกับหลักการควบคุมของการอำนวยความสะดวกและการสื่อสาร (หัวข้อ 2.5) เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรเตรียมพร้อมอยู่เสมอและควรพยายามที่จะร่วมมือกับผู้จัดการชุมนุมอย่างจริงจัง พิจารณาถึงหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองการชุมนุมโดยสงบ⁸⁶

“ฉันคิดว่ามันเป็นสิ่งสำคัญที่ตำรวจมาอยู่ที่นั่นเพื่อแสดงการสนับสนุนของพวกเขาต่อเสรีภาพในการพูด ถึงแม้ว่าพวกเขาไม่ได้สนับสนุนเหตุผลก็ตาม มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับพวกเขาที่จะผ่านองอย่างระมัดระวัง ถึงวิธีการที่เขาปฏิบัติต่อผู้ประท้วง และทำให้แน่ใจว่าพวกเขาทำให้ผู้ประท้วงรู้สึกปลอดภัย และทำให้พวกเขารู้ว่าเสรีภาพในการพูดและสิทธิในการประท้วงนั้นได้รับการคุ้มครอง”
(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

การวางแผนร่วมกัน – เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรใช้ขั้นตอนการสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็กกับผู้จัดการชุมนุมและผู้เข้าร่วมที่เป็นเด็ก การวางแผนร่วมกันโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายกับผู้จัดการชุมนุมโดยสงบ รวมทั้งการประเมินความเสี่ยงและการพิจารณาถึงความต้องการการคุ้มครองและความเปราะบางที่แตกต่างกัน และหากเป็นไปได้ควรต้องรวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในท้องถิ่นด้วย ซึ่งถือว่าการปฏิบัติที่ดีมีส่วนถึงความสำเร็จและการคุ้มครองการชุมนุม แต่อย่างไรก็ตามการเข้าร่วมของผู้จัด รวมทั้งเด็กในการวางแผนดังกล่าวไม่ควรถูกทำให้เป็นการบังคับ⁸⁷ “การสื่อสารและการพูดคุยโดยผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมต้องเป็นไปโดยสมัครใจทั้งหมด และต้องไม่กำหนดข้อมูลมัดแก่ผู้จัดทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการให้เรารู้เรื่องเวลา สถานที่หรือวิธีการของการชุมนุมกับผู้มีอำนาจกำกับดูแล ข้อกำหนดเช่นนี้จะมีความสำคัญเท่ากับการจำกัดการชุมนุมที่วางแผนไว้”⁸⁸ การชุมนุมที่เกิดขึ้นเองนั้นก็ได้รับการคุ้มครองภายใต้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก ในกรณีเช่นนี้การวางแผนร่วมกันก่อนการชุมนุมอาจเป็นไปได้ แต่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายยังคงต้องเตรียมพร้อมสำหรับเหตุที่อาจเกิดขึ้น (พร้อมที่จะบรรเทาความเสี่ยงและคุ้มครองเด็ก) และพวกเขาควรรักษาทัศนคติโดยรวมของการอำนวยความสะดวกและการสื่อสารเชิงบวกกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมที่เกิดขึ้นเองที่เป็นเด็ก ในกรณีของการชุมนุมที่เกิดขึ้นเองที่ไม่มีความระมัดระวังอย่างชัดเจนนั้น เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กและรักษาไว้ซึ่งทัศนคติที่ดีและการสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็กกับผู้เข้าร่วมชุมนุมที่เป็นเด็ก

“ฉันเป็นคณะกรรมการเยาวชนในเมืองของฉัน เราทำงานร่วมกับตำรวจ ฉันสามารถพูดคุยกับพวกเขา ก่อนและหลังเกี่ยวกับความเข้าใจของพวกเขา พวกเขาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าพวกเขาต้องการที่จะรับฟังข้อมูลจากเด็กและพวกเขาต้องการที่จะเข้าใจว่าจะเข้าหาพวกเขาได้อย่างไร พวกเขาจะทำให้เรารู้สึกปลอดภัยได้อย่างไร และพวกเขาจะสนับสนุนเราและทำให้แน่ใจว่าเรารู้สึกสบายใจที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของพวกเขา และพวกเขารู้สึกปลอดภัยที่จะเข้าร่วมการประท้วงเหล่านั้น”
(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

“ฉันคิดว่ามันเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะมีอีเมลหรืออะไรสักอย่างที่สามารถส่งคำถามของเราไปหาพวกเขาหากเรามีคำถามที่รอคำตอบเพิ่มเติมว่าจะอะไรที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย วิธีนี้จะทำให้เราสามารถถามพวกเขาได้ว่าต้องทำอะไรและไม่ทำอะไร และเราสามารถไปหาตำรวจโดยตรงได้ พวกเขาจะหลีกเลี่ยงการละเมิดอารมณ์และสงบลงมากกว่านี้”
(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศฝรั่งเศส)

การสื่อสารโดยทั่วไป – นอกจากการวางแผนร่วมกันแล้ว การสื่อสารโดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (หลักการควบคุมหัวข้อ 2.5) และการทำข้อตกลงกับผู้จัดการชุมนุมและผู้เข้าร่วมที่เป็นเด็กสามารถช่วยอำนวยความสะดวกให้กับการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กได้อย่างเต็มที่ และการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย จะช่วยให้เด็กรู้สึกปลอดภัย ลดความเสี่ยงที่จะเกิดความรุนแรง และลดระดับและจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างสันติ⁸⁹ นอกเหนือไปจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายยังสามารถมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของเด็กที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ ส่งเสริมความเข้าใจและ

ความเคารพในความจริงที่ว่าเด็กหลายคนในนั้นกำลังปฏิบัติตามฐานะนักปกป้องสิทธิมนุษยชน⁹⁰ และในฐานะนักกิจกรรมรณรงค์ที่ขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อมและสันติภาพสำหรับทุกคน ความเคารพสำหรับเด็กที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการดูแลเด็กระหว่างการชุมนุมควรเป็นตัวกำหนดวิธีการที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายใช้สื่อสารอยู่ในสื่อโซเชียลและแพลตฟอร์มอื่น ๆ อย่างเป็นทางการก่อนระหว่างและหลังการชุมนุม

“ตำรวจควรเลือกการพูดคุยที่มีความเคารพแทนการปราบปรามอย่างรุนแรง”
(เด็กในประเทศอาร์เจนตินา)

“ฉันมีความรู้สึกว่าตำรวจตอบโต้อย่างรวดเร็วและโหดร้ายมาก ใช้เวลาพูดคุยกับผู้ประท้วงน้อยมากก่อนหน้านี้”
(เด็กในประเทศเยอรมนี)

“ในปี 2563 หัวหน้าตำรวจของเราทำวิดีโอ YouTube ส่งออกไปในโลกออนไลน์ยอมรับว่าเกิดความโหดร้ายของตำรวจในการประท้วง ซึ่งทำให้ทุกคนเข้าใจว่าเสียงของพวกเขาได้ถูกรับฟัง โดยเฉพาะเด็ก [...] เขาได้พูดว่าเขายินดีที่เด็ก ๆ ออกมาประท้วง ซึ่งช่วยให้เด็ก ๆ รู้สึกปลอดภัยและมีคนรับฟัง นั่นเป็นสิ่งที่พวกเขาควรทำต่อไป”
(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

การควบคุมที่สอดคล้องกับชุมชน – “การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของการไว้วางใจ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายควรทำงานอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการสร้างความเชื่อใจในชุมชนที่พวกเขาจับคู่ องค์ประกอบด้านประชากรศาสตร์ของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายควรเป็นตัวแทนของทั้งชุมชน⁹¹ เมื่อคำนึงถึงเรื่องนี้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องใช้ความพยายามมากเป็นพิเศษที่จะมีส่วนร่วมสำหรับเด็ก และโดยเฉพาะเด็กที่ถูกกลั่นแกล้ง และเด็กที่มีประสบการณ์ในทางที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายมาอย่างยาวนาน หากเด็กเชื่อใจเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายแล้วพวกเขาจะสมัครใจมากขึ้นที่จะร่วมมือกับพวกเขา การปรับปรุงประสิทธิภาพของพวกเขา ความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นสำคัญต่อการสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของเด็กในงานของพวกเขา และความชอบธรรมจะบรรลุผลได้ก็ต้องผ่านการควบคุมที่มีความรับผิดชอบ

“มีบรรยากาศ ‘ต่อต้านตำรวจ’ อยู่มาก ซึ่งเป็นที่เข้าใจได้สำหรับบางคนเมื่อเราพบเห็นความสะพร่าของตำรวจบางกลุ่ม ฉันจึงคิดว่าต้องสร้างความสัมพันธ์ของความไว้วางใจกับตำรวจขึ้นมาใหม่ เพราะเป็นสถาบันที่จำเป็นสำหรับเรา ซึ่งถ้าไม่ถูกแสดงให้เห็นในมุมที่แย่มาก ๆ ก็ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี”
(เด็กชายอายุ 17 ปีในประเทศฝรั่งเศส)

“ตำรวจมาที่โรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรมด้านยาเสพติดและอื่น ๆ และฉันคิดว่ามันเป็นสิ่งที่ดีเพราะเราได้รู้จักพวกเขา ดังนั้นเมื่อเราเจอกันจึงไม่เหมือนเดิม เราทักทายพวกเขา ความสัมพันธ์ของความไว้วางใจจึงก่อขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเรารู้ว่าพวกเขาส่วนใหญ่มีนิสัยดี เรามักกลั่นแกล้งความเป็นคนของพวกเขาทั้ง ๆ ที่พวกเขาก็เป็นมนุษย์เหมือนเรา และส่วนใหญ่ก็มีนิสัยดีมาก”
(เด็กหญิงอายุ 15 ปีในประเทศฝรั่งเศส)

“ไม่สร้างความประหลาดใจ” - นโยบาย “ไม่สร้างความประหลาดใจ”⁹² ควรถูกนำมาใช้โดยทางเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอย่างชัดเจนและเปิดกว้างกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมตั้งแต่ระยะวางแผนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของปฏิบัติการควบคุมและแนวทางยุทธวิธี ด้วยวิธีนี้เด็กที่มีส่วนร่วมในการชุมนุมจะสามารถคาดหวังได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะตอบสนองต่อสถานการณ์บางอย่างอย่างไร พฤติกรรมลักษณะใดที่พวกเขามักยอมให้เกิด หรือพวกเขาจะเข้าแทรกแซงเมื่อใดและอย่างไร ดังนั้นผู้เข้าร่วมที่เป็นเด็กจะได้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ควรมีการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้จัดการชุมนุม ซึ่งเป็นบุคคลที่เด็กสามารถสื่อสารด้วยได้ทั้งก่อนและระหว่างการชุมนุม⁹³ การติดต่อและการพูดคุยโดยตรงควรเป็นช่องทางที่สำคัญเป็นอันดับแรกในการจัดการกับมุมมองที่แตกต่างทั้งก่อนและระหว่างการชุมนุม การพูดคุยลักษณะนี้อาจช่วยหลีกเลี่ยงการยกระดับความขัดแย้ง ความจำเป็นที่ต้องกำหนดข้อจำกัดหรือการหันไปพึ่งการใช้กำลัง สอดคล้องกับนโยบาย “ไม่สร้างความประหลาดใจ” เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถสื่อสารล่วงหน้ากับสาธารณะรวมถึงเด็ก โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมที่มีการวางแผนไว้ สิทธิของผู้ประท้วงและผู้ประท้วงฝั่งตรงข้าม แนวทางการควบคุมโดยรวม ประเด็นเรื่องความปลอดภัยและการจราจร⁹⁴ และแผนป้องกัน “เด็กหาย” ที่อธิบายทั้งกับเด็กและผู้ใหญ่ว่าต้องทำอะไรหากเด็กหายตัวไป หรือถูกแยกออกจากผู้ให้การดูแลระหว่างการชุมนุม

“เจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยขวัญด้วยความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ฉันไม่อยากเข้าหาพวกเขาหรือขอความช่วยเหลือ ในฐานะเด็กฉันไม่รู้สิว่านี่เป็นหนึ่งในงานของตำรวจที่อยู่ในการประท้วง ดังนั้นฉันจึงรู้สึกเต็มใจยอมรับตำรวจที่มีสัญลักษณ์พิเศษว่าปฏิบัติงานในฐานะผู้ติดต่อโดยตรงกับเด็ก หากมีรูปแบบสีอื่นหรือสัญลักษณ์พิเศษ ฉันจะกล้าเข้าไปติดต่อเขามากกว่า โดยไม่ต้องกลัวว่าจะขัดขวางการทำงานของพวกเรา”
(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด - การสื่อสารนั้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการใช้วาจาเท่านั้น เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการสื่อสารทางอ้อมที่อาจถูกมองโดยผู้จัดหรือผู้เข้าร่วมว่าเป็นการข่มขู่ อาทิ ภาษากายและการปรากฏหรือการใช้อุปกรณ์บางอย่าง⁹⁵ สิ่งนี้สำคัญเป็นพิเศษกับเด็ก ผู้ซึ่งสามารถรู้สึกถึงการถูกข่มขู่ได้ง่ายกว่าและอาจถึงกับเกิดความบอบช้ำทางจิตใจ ในระหว่างช่วงของการวางแผนนั้น เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรประเมินว่าต้องการให้การปรากฏตัวของตำรวจนั้น “มองเห็น” ได้ในระดับใด สำหรับขั้นต่าง ๆ ของการชุมนุมใด ๆ ตัวอย่างเช่น การปรากฏตัวของตำรวจที่มองเห็นได้มากอาจนำไปสู่ความตึงเครียด สามารถให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายปฏิบัติการอย่างระมัดระวังมากขึ้นในด้านข้างของถนนที่เข้าถึงได้ง่าย แต่ไม่สามารถมองเห็นได้ทันทีได้หรือไม่ ในทางกลับกันหากผู้จัดแจ้งว่าผู้เข้าร่วมในบางบริบทอาจรู้สึกเชื่อมั่นโดยการปรากฏตัวของตำรวจที่มองเห็นได้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรนำมาพิจารณาระหว่างการวางแผน (ร่วมกัน) ด้วยเช่นกัน⁹⁶ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรเตรียมพร้อมด้วยอุปกรณ์ป้องกันที่จำเป็น เพื่อลดความจำเป็นในการใช้กำลังหรืออาวุธใด ๆ⁹⁷ ด้วยการเตรียมตัวและการปกป้องที่ดี เจ้าหน้าที่ควรมีความจำเป็นน้อยลงที่จะเลือกใช้กำลังเพื่อป้องกันตนเอง และอาจหลีกเลี่ยงจรรยาบรรณของการยกระดับ⁹⁸ ถึงอย่างไรก็ตามก็ต้องมีความสมดุลอย่างถี่ถ้วนระหว่างความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการมีเครื่องป้องกันที่ไม่เพียงพอและภาพลักษณ์ของการปะทะที่ไม่จำเป็น ซึ่งกรณีหลังสามารถถูกมองว่าเป็นการข่มขู่และขู่ขวัญ โดยเฉพาะสำหรับเด็ก ดังนั้นจึงสามารถมีอิทธิพลอย่างมากต่อทิศทางที่การชุมนุมจะพัฒนาไป ไม่ควรใช้ทหารในการควบคุมการชุมนุม⁹⁹ การปรากฏตัวของพวกเขาในที่ชุมนุมไม่เพียงทำให้เด็กรู้สึกถึงบรรยากาศอันเย็นยะเยือก แต่พวกเขายังได้รับการอบรมในปฏิบัติการเกี่ยวกับเด็กที่น้อยมากหรือไม่เลย โดยไม่ต้องพูดถึงแนวทางด้านสิทธิมนุษยชนและการควบคุมการชุมนุมโดยทั่วไป เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องพิจารณาแง่มุมของการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดเป็นการล่วงหน้าก่อนการชุมนุมโดยเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการวางแผน

“ภาษากายของพวกเขาและการวางตัวนั้นบอกอะไรได้มากมาย ในหลาย ๆ ครั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะแบ่งเขตว่าที่ใดที่เดินได้และไม่ได้ ภาษากายลักษณะนั้นสร้างความกลัวและความตึงเครียด”
(เด็กในประเทศอาร์เจนตินา)

“เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่แสดงภาพลักษณ์ของ “เพื่อนหรือผู้ให้การช่วยเหลือ” ในสถานที่ประท้วง แต่ทำท่าทางเยี่ยงทหารที่มากับเรา ทำให้มีผลกระทบที่แตกต่างผ่านท่าทางที่ยังขึง สำหรับอาชีพอื่น ๆ เช่นในโรงพยาบาลนครลูลูกจ้างมักได้รับการส่งเสริมจากผู้ว่าจ้างให้ยิ้ม เพื่อให้มองดูเป็นมิตรและเป็นผู้ให้การช่วยเหลือ บางทีเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจสามารถถูกกระตุ้นให้ดูเป็นมิตรมากขึ้น กองกำลังตำรวจที่ยิ้มแย้มจะช่วยลดระดับของการสกดกันเด็กจากการขอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือ [...] ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจคนดังกล่าวอาจจะไม่เห็นด้วยกับสาระของสิ่งที่ประท้วง ท่าทางของพวกเขาควรที่จะเป็นมิตรและมีใจเปิดกว้างอยู่เสมอ”
(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

การสื่อสารและความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอำนาจอื่น ๆ – ในกรณีที่โครงสร้างการบังคับใช้กฎหมายอื่นมีหน้าที่รับผิดชอบการอำนวยความสะดวกของการชุมนุม (อาทิ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในระดับชาติหรือเทศบาล) และ/หรือหน่วยงานที่ต่างกัน (อาทิ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาญา ความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ และการจราจร) โดยทั่วไปจำเป็นต้องมีการร่วมมือ การบังคับบัญชา และการสื่อสารที่ชัดเจน เพื่อให้ความเข้าใจร่วมกันในประเด็นสิทธิเด็กถูกนำมาพิจารณาด้วย “โครงสร้างการบังคับบัญชาที่ชัดเจนต้องมียูเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่นเดียวกับระเบียบการในการบันทึกและจดบันทึกเหตุการณ์ เพื่อรับประกันการระบุตัวตนเจ้าหน้าที่และการรายงานการใช้ความรุนแรงใด ๆ”¹⁰⁰ ดูเพิ่มเติมได้ที่หัวข้อ 5.3 เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ นี้ การสื่อสารและความร่วมมือทั้งก่อน ระหว่างและหลังการชุมนุมกับผู้มีอำนาจและหน่วยงานอื่น ๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น อาทิตะเทศบาลเมือง หน่วยงานที่ดูแลด้านความมั่นคงแห่งชาติและการต่อต้านการก่อการร้าย บริการดับเพลิงและฉุกเฉิน และหน่วยงานขนส่ง¹⁰¹ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจจำเป็นต้องสื่อสารและร่วมมือกับภาคส่วนการคุ้มครองเด็ก การศึกษา และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กในบริบทนี้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการปฏิบัติที่ดีในระดับชาติและนานาชาติเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมนั้นควรได้รับการส่งเสริม

3.6 การออกแบบและปรับใช้มาตรการเฉพาะสำหรับเด็ก

รัฐมีหน้าที่เชิงบวกในการคุ้มครองสิทธิเด็ก¹⁰² และต้องปฏิบัติตามอยู่ตลอดด้วยความตระหนักว่าเด็กอาจอยู่ในการชุมนุม และต้องปกป้องพวกเขาจากอันตรายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายหรือสาธารณชนคนอื่น ๆ ผู้ประท้วงฝั่งตรงข้ามหรือผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยส่วนบุคคล¹⁰³ ไม่สามารถคาดหวังได้ว่ามาตรการสนับสนุนและคุ้มครองสำหรับประชาชนทั่วไปนั้นเพียงพอต่อการจัดการกับสิทธิและความต้องการอันเฉพาะเจาะจงของเด็ก เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้อื่นที่มีมุมมองว่าพวกเขาต้องหยุดยั้งเด็กไม่ให้เข้าร่วมการประท้วงเพื่อคุ้มครองเด็ก มากไปกว่าการยอมรับภาระหน้าที่เชิงบวกของรัฐในการตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก ดังนั้นมาตรการคุ้มครองพิเศษจึงจำเป็นสำหรับเด็กที่เข้าร่วมการชุมนุมหรืออยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อปกป้องพวกเขาจากความรุนแรง การถูกล่วงละเมิด และการแสวงหาประโยชน์ (ข้อที่ 19 และ 32-38 ของอนุสัญญา) ซึ่งรวมถึงการคุ้มครองจากการคุกคาม การข่มขู่และความรุนแรงโดยผู้กระทำที่เป็นรัฐและไม่ใช่รัฐ และจากการถูกบีบบังคับให้เข้าร่วมการชุมนุม โดยขยายไปถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่และติดตามต่อจากการชุมนุมโดยสงบอันเป็นส่วนสำคัญในการทำให้การใช้สิทธิอื่นมีความหมาย ความรับผิดชอบในการคุ้มครองเด็กในบริบทของการชุมนุมโดยสงบทั้งหมดไม่สามารถตกเป็นของพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลหลักอื่น ๆ

เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรรวมมาตรการพิเศษสำหรับเด็ก ทั้งในฐานะผู้เข้าร่วมและผู้สังเกตการณ์ในการวางแผน สอดคล้องกับหลักการสำคัญในการควบคุมการชุมนุม (หัวข้อ 2.5) พวกเขาควรวางแผนด้วยวัตถุประสงค์ที่จะอำนวยความสะดวกให้การชุมนุมเกิดขึ้นตามประสงค์ ด้วยมุมมองที่มีความต้องการที่จะใช้กำลังน้อยที่สุด และทำให้เกิดการบาดเจ็บของผู้คนหรือความเสียหายของทรัพย์สินให้น้อยที่สุด “แผนการควรบอกรายละเอียดคำสั่งและอุปกรณ์ที่ใช้และการเคลื่อนกำลังเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”¹⁰⁴ อย่างไรก็ตามไม่มีความจำเป็นสำหรับแผนและระเบียบการฝึกอบรม โดยทั่วไป¹⁰⁵ สำหรับการควบคุมการชุมนุมที่มีเด็กเกี่ยวข้อง เพื่อรับประกันการคุ้มครองพวกเขา แต่จำเป็นต้องมีแผนและการประเมินความเสี่ยงสำหรับการชุมนุมแต่ละครั้ง โดยเฉพาะ ขั้นตอนนี้ควรพิจารณาหลักการควบคุมอื่น ๆ เช่นข้อมูลความรู้และการสื่อสาร เข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับเด็ก (ทั้งผู้จัดและผู้เข้าร่วม) ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อ 3.5

“ฉันเห็นคนถูกชนให้ล้มลง มีเด็กอายุไม่น่าจะเกิน 12 ปีที่ติดอยู่ท่ามกลางความโกลาหลนี้ มันเป็นประสบการณ์เปิดโลก ฉันสามารถบอกได้เลยว่าพวกเขาเด็กมาก ฉันไม่รู้ว่พวกเขาเข้ากับพ่อแม่หรือไม่ มันน่ากลัวมากที่คนที่เป็นเด็กขนาดนี้ถูกปฏิบัติเช่นนั้น มันไม่ใช่ความผิดของใคร มันเป็นความวุ่นวาย มันน่ากลัวและฉันได้แต่หวังว่า เมื่อพวกเขาโตขึ้น มันจะจุดพล้งให้พวกเขาต้องการที่จะเปล่งเสียงของเขาและจะไม่ปล่อยให้เงียบ”

(เด็กหญิงอายุ 16 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

3.7 สร้างศักยภาพแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

รัฐต้องสนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เคารพ ค้ำครองและเติมเต็มสิทธิเด็กที่เกี่ยวกับการชุมนุม เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายมีอำนาจและความรับผิดชอบในสถานการณ์เหล่านี้ แต่ไม่สามารถคาดหวังบนพื้นฐานแห่งความเป็นจริงว่าพวกเขาจะปฏิบัติตามเหมาะสมหากพวกเขาไม่ตระหนักและ/หรือไม่เข้าใจทฤษฎีและการใช้สิทธิเด็กที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการชุมนุม และ/หรือพวกเขาไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้ทำการตัดสินใจในแนวทางที่เคารพสิทธิ (ภายในข้อจำกัดทางดุลยพินิจของพวกเขา) ในสถานการณ์ที่มักตึงเครียดเมื่อต้องเผชิญกับกลุ่มคนจำนวนมาก โดยอารมณ์ของฝูงชนสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว ระดับความตึงเครียดอาจสูงขึ้น ดังนั้นหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐในการเตรียมการเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ อย่างเหมาะสมสำหรับการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมจึงสูงขึ้นด้วย รัฐยังควรได้ตอบการบรรยายในเชิงลบ ทั้งโดยเจ้าหน้าที่รัฐที่อาจบั่นทอนความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในการตัดสินใจในแนวทางที่เคารพสิทธิเกี่ยวกับการเอื้ออำนวยสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก

“[เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] เฉพาะที่ได้รับการฝึกอบรมในการควบคุมการชุมนุม รวมถึงมาตรฐานสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่ควรเคลื่อนกำลังสำหรับวัตถุประสงค์นี้ การฝึกอบรมควรทำให้เจ้าหน้าที่นั้นไวต่อความต้องการเฉพาะของบุคคลหรือกลุ่มในสถานการณ์ของความเปราะบางซึ่งในบางกรณีอาจรวมถึง [...] เด็ก [...] เมื่อเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ”¹⁰⁶

ผู้รับผิดชอบสำหรับการสร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการชุมนุมควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- **ระบุผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรม** โดยรวมถึงทุกคนที่อาจจะต้องมีส่วนในการควบคุมการชุมนุม บนสมมติฐานที่ว่าทุกการชุมนุมอาจมีเด็กเป็นผู้จัด ผู้เข้าร่วม และ/หรือผู้สังเกตการณ์ ก) ในระดับต่าง ๆ (ชาติและภูมิภาค รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายระดับท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง) ข) ประสานหลาย ๆ หน่วยงาน/ขอบเขตอำนาจ (หน่วยงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย “ทั่วไป” “จราจร” และที่เกี่ยวข้อง “ความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ” โดยเฉพาะ) ค) ในระดับต่าง ๆ ของลำดับชั้น การฝึกอบรมควรมุ่งเป้าไปที่ผู้บังคับบัญชาและผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งผู้ที่จะมีส่วนในขั้นตอนต่าง ๆ ของการวางแผน การดำเนินการ และการติดตามการชุมนุม รวมทั้งผู้ที่จัดการกับเรื่องร้องเรียน

“ความเป็นจริงอีกอย่างหนึ่งคือพวกเขาต้องทำตามหน้าที่ความรับผิดชอบ [...] จึงเป็นภารกิจที่มีการฝึกอบรมไม่ใช่เพียงแต่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่กับผู้บังคับบัญชา เพราะบางครั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้แต่พูดว่า ‘เราก็คแค่ปฏิบัติตามคำสั่ง’ ”
(เด็กในประเทศเอกวาดอร์)

- **ระบุโอกาสในการจัดการฝึกอบรม** ซึ่งรวมถึงการฝึกอบรมเบื้องต้น การฝึกอบรมระหว่างการทำงาน และการฝึกอบรมทบทวนเป็นประจำ (เพื่อให้สอดคล้องสำหรับการชุมนุมที่เกิดขึ้นเอง/ไม่มีการบอกกล่าวล่วงหน้า และโดยเฉพาะก่อนการชุมนุมที่จะเกิดขึ้น)
- **การพัฒนาและดำเนินการฝึกอบรม** ซึ่งควรก่อร่างจากการฝึกอบรมที่มีอยู่แล้วเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมโดยทั่วไป และเพิ่มองค์ประกอบที่เฉพาะเกี่ยวกับสิทธิเด็กเข้าไป โดยควรใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม เช่นบทบาทสมมติ การหารือถึงสถานการณ์จำลองที่เหมือนจริง และบทเรียนจากกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ สารของการฝึกอบรมควรรวมถึงตัวอย่างดังต่อไปนี้
 - ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิเด็กและแนวทางด้านสิทธิเด็ก (การเปลี่ยนทัศนคติว่าเด็กควรได้รับการปฏิบัติในฐานะตัวของตัวเอง ไม่ใช่สิ่งของ ความเข้าใจที่ว่าสิทธินั้นรับประกันโดยกฎหมาย เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีชีวิตที่ดีที่สุด ความอยู่รอดและพัฒนาการอย่างสุดความสามารถของเด็ก บทบาทของผู้ถือสิทธิและผู้มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก รวมทั้งศักยภาพและพัฒนาการทางสมองของเด็กที่ค่อย ๆ พัฒนา ความจำเป็นที่จะต้องสร้างสมดุลระหว่างการคุ้มครองเด็กกับความเป็นตัวของตัวเองที่พัฒนาขึ้น)
 - หลักการควบคุมการชุมนุม 4 ประการผ่านมุมมองด้านสิทธิเด็ก **ข้อมูลความรู้ การอำนวยความสะดวก การสื่อสาร และการแยกแยะ** รวมทั้งจะสื่อสารกับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและประสานกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตเด็กได้อย่างไร
 - จะวางแผนการอำนวยความสะดวกการชุมนุมตาม**หัวข้อ 3** ผ่านมุมมองด้านสิทธิเด็ก รวมทั้งข้อมูล การสื่อสาร การประเมินความเสี่ยง การป้องกันและการลดระดับความรุนแรง และการวางแผนฉุกเฉิน เพื่ออำนวยความสะดวกการชุมนุมที่เกิดขึ้นเองที่มิได้เข้ามาเกี่ยวข้องได้อย่างไร

- จะสื่อสารกับเด็กด้วยความเคารพและในวิธีที่พวกเขาจะเข้าใจได้อย่างไร โดยคำนึงถึงศักยภาพที่กำลังค่อย ๆ พัฒนาของเด็ก เด็กที่มีความพิการภาษาของชนกลุ่มน้อย และเด็กที่อยู่ในสถานการณ์ชายขอบ รวมทั้งเด็กเร่ร่อนบนท้องถนนด้วย
- จะตระหนักและเอาชนะอคติที่เกิดขึ้นอย่างไม่รู้ตัวที่เกี่ยวข้องกับเด็กบางกลุ่มได้อย่างไร เช่น ที่เกี่ยวกับการเร่ร่อนบนท้องถนน อัตลักษณ์ทางเพศรสนิยมทางเพศ ความพิการ อัตลักษณ์ทางเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ สถานะผู้ลี้ภัยหรือการเข้าเมือง ฯลฯ
- ทำความเข้าใจผลกระทบของการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด และปฏิกริยาและความกลัวของเด็กที่อาจแตกต่างกัน และ/หรือมากกว่าของผู้ใหญ่อย่างไร
- ทำความเข้าใจผลกระทบที่ร้ายแรงกว่าของ “บรรยากาศอันเย็นยะเยือก” และการใช้กำลังต่อเด็ก (สัมพันธ์กับการบาดเจ็บทางกายและผลทางจิตใจ เช่นความบอบช้ำ)
- จะดูแลเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือได้อย่างไร

3.8 ทำให้แน่ใจว่ามีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

หัวข้อนี้กล่าวถึงอุปกรณ์ในบริบทของการวางแผนก่อนการประชุม อุปกรณ์ต่าง ๆ และการใช้กำลังจะถูกอธิบายอย่างละเอียดกว่าในหัวข้อ 4 (ระหว่างการประชุม)

“[เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] ทุกคนที่มีความรับผิดชอบต่อการควบคุมการประชุมต้องเตรียมอุปกรณ์อย่างเหมาะสมให้พร้อม รวมทั้งอาวุธอานุภาพทำลายล้างต่ำและอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมและเข้ากับวัตถุประสงค์ในกรณีที่เป็น”¹⁰⁷ นอกจากนี้ รัฐ “ต้องทำให้แน่ใจว่าอาวุธทั้งหมด รวมทั้งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างต่ำนั้นต้องผ่านการทดสอบอย่างเคร่งครัดโดยอิสระ และเจ้าหน้าที่ที่เคลื่อนกำลังพร้อมอาวุธเหล่านั้นต้องได้รับการฝึกอบรมและต้องประเมินและเฝ้าติดตามผลกระทบของอาวุธเหล่านี้ต่อสิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบ”¹⁰⁸ รวมทั้งเด็กด้วย “หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต้องได้รับการเตือนถึงผลกระทบในทางเลือกปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้นจากกลยุทธ์ในการควบคุมบางอย่าง รวมทั้งที่อยู่ในบริบทเกี่ยวกับเทคโนโลยี และต้องจัดการกับผลกระทบเหล่านั้น”¹⁰⁹ ซึ่งรวมถึงการเลือกปฏิบัติต่อเด็กที่อาจเกิดขึ้น การสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ควรอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลจากการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบของการใช้กลยุทธ์จัดการฝูงชน และอุปกรณ์ต่าง ๆ กับเด็ก

เด็กสามคนที่เข้าร่วม Global Climate Strike ที่เมืองบาร์เซโลนา ตั้งท่าถ่ายรูปพร้อมถือโปสเตอร์ (บังกลาเทศ 2021)

3.9 ข้อเสนอแนะ

รัฐควร

1. ทำให้แน่ใจว่าเด็กทุกคนทั่วประเทศ รวมทั้งเด็กที่อยู่ชายขอบที่สุดต้องได้รับข้อมูลที่เป็นมิตรกับเด็ก มีการตีความหมายใหม่เรื่องเพศ และตอบสนองต่อความหลากหลายเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการควบคุมการชุมนุม โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการด้านการศึกษาเกี่ยวกับสิทธิเด็ก ในสภาพแวดล้อมการศึกษาอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการรณรงค์ให้ความรู้แก่สาธารณะในความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลนี้ควรรวมเครื่องมือที่ใช้งานได้ง่ายจริงที่จะช่วยให้เด็กสามารถใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย ตัวอย่างเช่น ขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการจัดและการเข้าร่วมการชุมนุมในฉบับที่เป็นมิตรกับเด็ก ข้อมูลนี้ควรมีอยู่ในทั้งในออนไลน์และออฟไลน์
2. **ทำให้ขั้นตอนการแจ้งเตือนนั้นง่ายขึ้น** เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายและใช้ได้กับเด็กซึ่งมีอายุที่แตกต่างกัน รวมทั้งเด็กชายขอบด้วย ตัวอย่างเช่น ทดแทนข้อกำหนดใน “การขออนุญาต” ด้วยระบบ “การแจ้งเตือน” ในขณะที่ยังยอมให้เกิดการชุมนุมที่เกิดขึ้นเองได้ ทำให้แบบฟอร์มการแจ้งเตือนนั้นเรียบง่ายและมีอยู่ในทั้งออนไลน์และออฟไลน์ พร้อมตัวเลือกในการจัดส่งด้วยตนเอง ทางไปรษณีย์หรือออนไลน์ ไม่จำเป็นต้องมีการยินยอมจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง เรียบเก็บค่าธรรมเนียม หรือไม่จำเป็นให้เด็กต้องปรากฏตัวเพื่อให้ข้อมูลหรือตอบคำถาม
3. **เปิดทางให้เกิดการชุมนุมที่เกิดขึ้นเอง** ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่อำนวยความสะดวกการชุมนุมนั้นมีทัศนคติที่ดีและสื่อสารในแนวทางที่เป็นมิตรกับเด็กกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมที่เป็นเด็ก
4. รวมสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กที่ผู้ใหญ่ได้รับในการฝึกอบรมวิชาชีพและการรณรงค์ให้ความรู้แก่สาธารณะ รวมทั้งสำหรับพ่อแม่และผู้ปกครองในความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้ควรมุ่งที่จะสร้างศักยภาพของผู้ใหญ่ในการสนับสนุนและเสริมพลังให้เด็กสามารถใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของตน
5. **สนับสนุนการรวมกลุ่มของเด็กและกิจกรรมที่นำโดยเด็ก** ที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบทั้งออนไลน์และออฟไลน์
6. **สร้างความเชื่อใจและความเชื่อมั่นของสาธารณะต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย** โดยเฉพาะกับเด็กชายขอบที่อาจมีประสบการณ์ที่ไม่ดีกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผ่านการควบคุมที่ยึดโยงกับชุมชนที่โปร่งใสและมีความรับผิดชอบ รวมทั้งโครงการการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกิจกรรมโรงเรียน และทำให้แน่ใจว่าสัดส่วนทางประชากรศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นเป็นตัวแทนของชุมชนที่พวกเขาทำงานให้
7. **ไม่เคลื่อนกำลังเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อการนี้โดยเฉพาะมาทำหน้าที่ควบคุมการชุมนุม**
8. **ไม่ใช่กำลังทหารในการควบคุมการชุมนุม**¹¹⁰
9. ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการชุมนุมคุ้นเคยกับมาตรฐานทางสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ ละเอียดอ่อนกับการที่มิเด็กปรากฏอยู่ด้วย และได้รับการฝึกอบรมในการระบุดังกล่าวและปรับใช้การปฏิสัมพันธ์ให้สอดคล้องรวมทั้งปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเคารพและสื่อสารด้วยวิธีที่เป็นมิตรกับเด็ก
10. สนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเชิงรุก เพื่อให้เคารพ ค้ำครองและเติมเต็มสิทธิเด็กที่เกี่ยวกับการชุมนุม ผ่านการฝึกอบรมที่ครอบคลุมและการสร้างศักยภาพจากขั้นตอนอย่างละเอียดและเนื้อหาการฝึกอบรมในหัวข้อ 3.7 และได้รับความรู้จากบทเรียนต่าง ๆ และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของกลยุทธ์ในการจัดการฝูงชนและการให้อุปกรณ์ต่าง ๆ ต่อเด็ก
11. สร้างศักยภาพแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการชุมนุมให้อธิบายอย่างชัดเจนแก่เด็กในวิธีที่เป็นมิตรกับเด็ก เหมาะกับวัยและละเอียดอ่อนต่อเพศ กฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดและการเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ รวมทั้งข้อจำกัดใด ๆ (เที่ยงวันและชอบธรรมตามกฎหมาย) เสริมพลังให้แก่ผู้ใหญ่เหล่านี้เพื่อช่วยให้เด็กตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา ในวิธีที่เคารพซึ่งกันและกันและอดทนอดกลั้น ปราศจากการข่มขู่หรือการขู่ขวัญเด็กหรือครอบครัวของพวกเขา ส่งเสริมให้ผู้ใหญ่เหล่านี้อธิบายให้เด็กฟังถึงประโยชน์และความเสี่ยงของการเข้าร่วม สิ่งที่คาดหวังระหว่างและหลังการชุมนุม ขั้นตอนมาตรฐานในการดำเนินการและประเภทของอุปกรณ์ที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายใช้อยู่เป็นประจำ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้รับการฝึกอบรมมาอย่างไร และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องรับผิดชอบหากเกิดความผิดพลาดขึ้น

12. **พัฒนาแผนและระเบียบการ “โดยทั่วไป”** ในการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม รวมทั้งแผนและการประเมินความเสี่ยงเฉพาะสำหรับการชุมนุมแต่ละครั้ง
13. นำเสนอการวางแผนและการประเมินความเสี่ยงของการชุมนุมโดยสงบร่วมกันให้เป็นมาตรฐานดำเนินการระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้มีอำนาจในท้องถิ่นและผู้จัด รวมทั้งที่เป็นเด็ก การวางแผนควรสันนิษฐานว่าจะมีเด็กในการชุมนุมอยู่เสมอ ถึงแม้ว่ากิจกรรมจะไม่ได้จัดโดยเด็กหรือเพื่อเด็กอย่างชัดเจนก็ตาม ด้วยเหตุนี้การเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมจึงต้องนำความเปราะบางของเด็กมาร่วมพิจารณาด้วย และทำให้แน่ใจว่ามีมาตรการพิเศษสำหรับเด็กในฐานะผู้จัด ผู้เข้าร่วมหรือผู้สังเกตการณ์ในการคุ้มครองพวกเขาจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายหรือสมาชิกคนอื่นในชุมชน รวมถึงผู้ประท้วงฝั่งตรงข้ามและผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยส่วนบุคคล การวางแผนควรเกิดขึ้นด้วยเจตนาของความร่วมมือและการอำนวยความสะดวกเชิงบวกสำหรับการชุมนุมโดยสงบ พร้อมมุมมองที่ส่งเสริมการพูดคุย แลกเปลี่ยนและความเข้าใจ ลดความตึงเครียด ลด/หลีกเลี่ยงการใช้กำลัง การใช้กำลังควรเป็นทางเลือกสุดท้ายใช้น้อยที่สุด และลดความเป็นไปได้ที่จะเกิดการบาดเจ็บแก่บุคคลหรือความเสียหายของทรัพย์สินให้น้อยที่สุด การวางแผนควรใช้การสื่อสารที่เป็นมิตรกับเด็ก แต่ไม่เป็นข้อบังคับสำหรับผู้จัด รวมถึงเด็กที่จะต้องเข้าร่วม การวางแผนจะช่วยกำหนดว่าการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ควบคุม “ที่มองเห็นได้” ในระดับใดที่เหมาะสมที่สุดต่อขั้นต่าง ๆ ของการชุมนุมแต่ละครั้ง โดยมีระดับตั้งแต่มองเห็นได้เป็นอย่างมากจนถึงมองไม่เห็นเลย
14. นำเสนอนโยบาย **“ไม่สร้างความประหลาดใจ”** ต้องเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐาน โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นต้องชัดเจนและเปิดกว้างกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมล่วงหน้าเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของปฏิบัติการควบคุมและแนวทางทางกลยุทธ์ รวมทั้งสิ่งที่คาดหวังจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะตอบโต้อย่างไรต่อแต่ละสถานการณ์ พฤติกรรมลักษณะใดที่พวกเขาสามารถรับได้ เมื่อใดที่พวกเขาจะเข้าแทรกแซง และจะแทรกแซงอย่างไร
15. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้จัดการชุมนุมแต่งตั้ง**ผู้เป็นจุดประสานการติดต่อที่เข้าถึงง่าย**ของทั้งสองฝ่าย ซึ่งได้ผ่านการฝึกอบรมด้านสิทธิเด็ก และเด็กสามารถติดต่อได้ก่อนและระหว่างการชุมนุม
16. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายแจกจ่ายข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมที่จะเกิดขึ้น สิทธิของผู้ประท้วงและผู้ประท้วงฝั่งตรงข้าม แนวทางการควบคุมโดยรวม ความปลอดภัยและการจราจร และแผน “เด็กหาย” ผ่านช่องทางสื่อโซเชียลอย่างเป็นทางการและแพลตฟอร์มอื่น ๆ
17. ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย**สื่อสารกับเด็กที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบอย่างสุภาพเรียบร้อย** โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายระดับสูง เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีแก่เด็กเหล่านี้
18. ทำให้แน่ใจว่ามีการสื่อสาร การร่วมมือ โครงสร้างบังคับบัญชา ระเบียบการรายงาน/การจดบันทึก และความเข้าใจของทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการชุมนุมอย่างชัดเจน **ระหว่างลำดับขั้นต่าง ๆ ของโครงสร้างการบังคับใช้กฎหมาย** (ระดับชาติและท้องถิ่น) **และ/หรือทั่วทุกหน่วยงานต่าง ๆ** (อาญากรรม ความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ และจราจร)
19. ทำให้แน่ใจว่าเกิดการสื่อสารและการร่วมมือก่อน ระหว่าง และหลังการชุมนุม รวมทั้งความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นเฉพาะด้านสิทธิเด็ก **ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้มีอำนาจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง** (เทศบาล หน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งชาติและการต่อต้านการก่อการร้าย บริการดับเพลิงและรถฉุกเฉิน หน่วยงานด้านการขนส่ง ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กและการศึกษา ฯลฯ)
20. **อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการปฏิบัติที่ดี**เกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
21. ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้รับการฝึกอบรมถึง**ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเด็กจากการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด** เช่น ภาษากาย และการปรากฏหรือการใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจถูกมองว่าเป็นการขู่ข่มหรือสร้าง “บรรยากาศอันเย็นยะเยือก” รักษาไว้ซึ่งความสมดุลของจำนวนและประเภทของอุปกรณ์ป้องกันที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจำเป็นต้องใช้ เพื่อหลีกเลี่ยงการเลือกใช้อาวุธรวมทั้งการแสดงภาพลักษณ์อย่างไม่จำเป็นของการปะทะ
22. ทำให้แน่ใจว่าอาวุธทั้งหมด รวมทั้งอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างต่ำนั้นถูกตรวจสอบอย่างเคร่งครัดโดยอิสระเกี่ยวกับผลกระทบต่อเด็ก โดยพิจารณาความเห็นของเด็กและเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ด้วย ทำให้แน่ใจว่าผลการทดสอบนั้นเปิดเผยอย่างสาธารณะ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เคลื่อนกำลังพร้อมสิ่งเหล่านั้นนั้นต้องได้รับการฝึกอบรมเฉพาะทาง และผลกระทบของอาวุธต่าง ๆ ต่อสิทธิของเด็กนั้นมีการเฝ้าติดตามและประเมินอย่างต่อเนื่อง

การประชุมสภาพหุวิชาการของเด็กแอมเบีย ที่มีเด็กเข้าร่วมเกือบ 200 คน
เด็ก ๆ ได้รับการเสริมพลังให้เป็นผู้สร้างความเปลี่ยนแปลงในชุมชน (แอมเบีย 2553)

4. ระหว่างการประชุม

บทวิเคราะห์ที่อยู่ในหัวข้อนี้ต้องถูกมองในบริบทของกรอบกฎหมายโดยรวมและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ซึ่งบรรยายอยู่ในหัวข้อที่ 2 และ 3 โดยต้องให้ความสำคัญกับขั้นตอนการวางแผนร่วมกัน เพื่อรับประกันว่าจะสามารถหลีกเลี่ยงประเด็นต่าง ๆ เช่น การใช้กำลัง การจับกุมและการคุมขัง ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

“ตำรวจควรเลือกใช้การพูดคุยแลกเปลี่ยน เพราะเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตาม”
(เด็กในประเทศเอกวาดอร์)

4.1 ทศนคติของเด็กต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย

ประสบการณ์ของเด็กเกี่ยวกับการชุมนุมนั้นได้รับอิทธิพลเป็นอย่างมากจากทัศนคติของพวกเขาต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งแตกต่างกันไปในที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ในบางบริบทมีความไม่เชื่อใจเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเป็นอย่างมาก ซึ่งพวกเขาถูกมองว่าเป็นผู้ปราบปราม ผู้ใช้กำลังโดยไม่จำเป็น แทนที่จะเป็นผู้นำความสงบ ในหลายพื้นที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายถูกมองว่าไม่แยแสต่อสิทธิของพลเมือง ในบางกรณีที่เป็นไปในเชิงบวกเด็กมองเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในฐานะผู้คุ้มครองที่เป็นตัวแทนของความปลอดภัย

*“ตำรวจที่ไม่ได้รับการยกย่องในทางที่ดีนักและพวกเขารู้ดี พวกเขาโกหกเมื่อบอกว่าพวกเขากำลังช่วยพวกเขา
พวกเขามาถึงพร้อมอาวุธและเริ่มยิง”*
(เด็กชายในประเทศโบลิเวีย)

*“ฉันอยากจะบอกพวกเขาว่าพวกเขาควรเป็นต้นแบบแก่คนรุ่นที่เด็กกว่า พวกเขาต้องไม่แสดงออกถึงความรุนแรงใด ๆ
เพราะ...หากมีใครเห็นแล้วเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง พวกเขาอาจทำเช่นนั้นด้วย แทนที่จะเป็นต้นแบบ
พวกเขากลับทำลายภาพลักษณ์ของผู้มีอำนาจอย่างตำรวจ และตำรวจที่ดีก็จะได้ผลกระทบจากสิ่งนี้ด้วย”*
(เด็กหญิงอายุ 7 ปีในประเทศฟิลิปปินส์)

“ตำรวจในสถานีตำรวจที่ไม่สามารถปกป้องพวกเราได้ แต่พวกเขาเฝ้าดูว่าเราทำอะไรและเราสร้างปัญหาหรือไม่ต่างหาก”
(เด็กในประเทศเอกวาดอร์)

*“ฉันรู้สึกว่าเขาใส่ใจเพราะพวกเขาเข้ามาหาพวกเราบางคนและถามว่าพวกเขารู้สึกอย่างไร พวกเราเชื่อในสิ่งที่กำลังต่อสู้อยู่นี้
จริง ๆ หรือ และพวกเขาจะสนับสนุนพวกเรา ทำให้เรารู้สึกว่ามีคนรับฟังเสียงของเราจริง ๆ”*
(เด็กชายอายุ 16 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

เด็กที่เข้าร่วมหรือสำหรับเอกสารนี้ในประเทศหนึ่งกล่าวว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นในชุมชนขนาดเล็ก (ซึ่งตรงข้ามกับเมืองหลวงของภาคหรือของประเทศ) จะนำไปสู่การปะทะอย่างรุนแรงกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่น้อยกว่า ตามรายงานของเด็กสิ่งนี้มีรากฐานมาจากความคุ้นเคยอันเป็นธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานในลักษณะนี้ ซึ่งผู้คนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกว่า เพราะพวกเขาไปที่เดียวกันบ่อย ๆ หรือมีสายใยของครอบครัวหรือเพื่อนฝูง พวกเขาเชื่อว่า ในบริบทเช่นนี้การปราบปรามการชุมนุมเป็นสถานการณ์ที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น และพวกเขาเปรียบเทียบแนวทางอันสันตินี้ที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในท้องถิ่นปฏิบัติตน “ในลักษณะท่าทางที่น่าเกรงขาม” กับความรุนแรงโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่พวกเขาพบเจอเมื่อเข้าร่วมการชุมนุมในเมืองใหญ่ ประสบการณ์เช่นนี้อาจไม่สัมพันธ์กันในทุกประเทศ แต่ก็เผยให้เห็นถึงทัศนคติของเด็กที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับบริบท ซึ่งแตกต่างกันออกไปทั้งระหว่างประเทศและเมืองต่าง ๆ และน่าจะระหว่างเด็กกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายแต่ละคนด้วย

การควบคุมเป็นมิตรต่อเด็ก

“แนวคิด ‘การควบคุมเป็นมิตรต่อเด็ก’ หมายถึงการปฏิบัติที่ทำให้แน่ใจว่าเมื่อเด็กต้องปฏิสัมพันธ์กับตำรวจหรือระบบยุติธรรม เด็กจะได้รับการปฏิบัติในวิธีการที่เป็นธรรม เหมาะสมและไม่เป็นอันตราย”¹¹¹ เนื่องจากสมองของเด็กนั้นกำลังพัฒนา พวกเขาจึงมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางจิตใจที่น้อยกว่าผู้ใหญ่ ดังนั้นจึงเป็นไปได้น้อยกว่าที่พวกเขาจะสามารถประเมินผลที่จะเกิดจากการกระทำของพวกเขา วุฒิภาวะทางอารมณ์และจิตใจที่กำลังพัฒนานั้นทำให้เด็กตกอยู่ในความเสี่ยงของการแสวงหาประโยชน์และการละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และอาจทำให้เด็กประพฤติตนในลักษณะที่อาจต่างออกไปจากที่ผู้ใหญ่คาดหวังให้เด็ก ๆ ได้ต่อการปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย¹¹² นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์เชิงลบกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถนำไปสู่การตีตรา เกิดผลกระทบอย่างยาวนานต่อพัฒนาการของเด็ก และเหตุการณ์ความรุนแรงและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายก่อให้เกิดความตึงเครียดต่อเนื่องเป็นเวลานาน และเกิดความไม่ไว้วางใจระหว่างตำรวจกับชุมชน¹¹³ เช่นเดียวกันนี้ “นับเป็นความสำคัญสูงสุดที่ตำรวจจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในวิถีที่เป็นมิตรต่อเด็ก ซึ่งเลือกปฏิบัติให้สะท้อนถึงสมรรถภาพทางจิตใจ ในชั้นต่าง ๆ ของพัฒนาการ ความต้องการการคุ้มครองที่เฉพาะเจาะจงซึ่งเคารพต่อสิทธิของเด็ก”¹¹⁴

4.2 การสอดส่องและสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็ก

ภาพรวม¹¹⁵ นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำให้แน่ใจว่ามาตรการการสอดส่องนั้นจะต้องไม่ลดทอนหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กหรือสิทธิอื่น ๆ การคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวของเด็ก (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อที่ 16) ไม่เพียงแต่เอื้อให้เด็ก ๆ ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ แต่มักเป็นเงื่อนไขสำหรับการใช้สิทธิ โดยคณะกรรมการสิทธิเด็กได้ยืนยันว่า การเข้าแทรกแซงใด ๆ ต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวของเด็กต้อง “เป็นไปตามกฎหมาย มีเจตนาที่จะส่งเสริมวัตถุประสงค์อันชอบธรรม ยึดมั่นในหลักการการจำกัดเก็บเฉพาะที่จำเป็น”¹¹⁶ สมเหตุสมผลและออกแบบมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก และต้องไม่ขัดต่อทบทวนคดี จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก”¹¹⁷ อีกทั้งต้องมีการดำเนินการตรวจสอบอย่างละเอียดและการควบคุมดูแลที่เป็นอิสระและโปร่งใสต่อการตัดสินใจจัดเก็บข้อมูลและสถิติส่วนบุคคลของผู้ที่มีส่วนร่วมในการชุมนุมโดยสงบ และต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือระยะเวลาการเก็บรักษา”¹¹⁸ ตัวอย่างของการใช้การสอดส่องอย่างเกินจำเป็นและ/หรือไม่สมเหตุสมผล รวมถึงการเฝ้าติดตามกิจกรรมของผู้ประท้วงโดยสงบคนใดคนหนึ่ง และทำให้พวกเขาถูกสังเกตการณ์ เช่นการใช้การสอดส่องทางอากาศในการเฝ้าติดตามการประท้วงและการทำให้มีวิดีโอต้นฉบับสำหรับการสอบสวนต่อต้านนักบรรณคดีคนใดคนหนึ่งในอนาคต การติดตามผู้ประท้วงด้วยเทคโนโลยีไบโอเมตริกซ์ เช่น เทคโนโลยีการจดจำใบหน้า หรือระบบอื่น ๆ ที่ใช้คุณลักษณะของมนุษย์ในการระบุตัวตน

สภาพแวดล้อมดิจิทัล คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นส่วนตัว การชุมนุมและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งรวมถึงในพื้นที่ดิจิทัล¹¹⁹ โดยแท้จริงแล้วการสอดส่องและความเป็นส่วนตัวนั้นไม่สามารถถูกพิจารณาโดยแยกออกจากสภาพแวดล้อมดิจิทัลได้ เด็กอาจใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการจัด วางแผน หรือเพียงแคร์ับข่าวสาร และโดยทั่วไปจะสื่อสารกันเรื่องของการชุมนุม ไม่ว่าจะเป็นการชุมนุมจริง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมดิจิทัล¹²⁰ หรือไปร่วมด้วยตนเอง “ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างปลอดภัยและมีความเป็นส่วนตัวนั้นสำคัญต่อการจัดและดำเนินการชุมนุม”¹²¹ สำหรับการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ การสอดส่องและการแสวงหาข้อมูล การประมวลการจัดเก็บและการแจกจ่ายข้อมูลน่าจะพึ่งพาเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มดิจิทัล ในขณะที่เทคโนโลยีการสอดส่องบางอย่างสามารถถูกนำมาใช้เพื่อปกป้องสาธารณะจากภัยคุกคามของความรุนแรง รวมทั้งเด็กด้วย แต่ก็สามารถละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็ก ทั้งในฐานะผู้เข้าร่วมและผู้สังเกตการณ์ โดยเฉพาะเมื่อถูกนำมาใช้อย่างไม่เหมาะสม ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศอันเยือกเย็นและชักนำให้เด็กต่อต้านการใช้พื้นที่สาธารณะและออนไลน์ในการใช้สิทธิของพวกเขา ดังนั้นเด็กอาจหลีกเลี่ยงการเข้าแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียบางราย การกดไลค์ การแชร์หรือการรีทวีตโพสต์ การเข้าร่วมกลุ่มสนทนาบางกลุ่ม หรือแม้กระทั่งการใช้คำบางคำ เพื่อหลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้าความสนใจ เมื่อพิจารณาว่า “มีการเพิ่มขึ้นของแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ”¹²² รัฐจึงต้องได้รับการเตือนให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และต่อการละเมิดโดยผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ¹²³ ประเด็นเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ความเข้าใจที่ร่วมสมัยเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก

ความหมายโดยนัยของการสอดส่องโดยภาครัฐสำหรับเด็ก ในการหาหรือเพื่อศึกษาประเด็นนี้ องค์การยูนิเซฟได้เสนอแนะการพัฒนากรอบการทำงานเชิงกฎหมายและแนวทางเบื้องต้นเรื่องการใช้มาตรการสอดส่องเกี่ยวกับเด็กอย่างเหมาะสมที่ตั้งอยู่บนหลัก 7 ประการดังนี้¹²⁴

1. เน้นย้ำอย่างชัดเจนถึงความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิในการชุมนุมและการสมาคมโดยสงบของเด็กในสภาพแวดล้อมดิจิทัล ซึ่งเป็นอิสระจากการสอดส่องโดยภาครัฐที่ดำเนินการโดยผู้มีอำนาจภาครัฐโดยตรงหรือในความร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชน
2. ย้ำความสำคัญของการพิจารณาอย่างแน่ชัดถึงความต้องการของเด็กและผลกระทบจากการสอดส่องทางดิจิทัลเมื่อมีการดำเนินมาตรการเฝ้าระวังหรือติดตาม
3. ครอบคลุมถึงข้อสันนิษฐานที่ต่อต้านการสอดส่องเด็กของรัฐบาล โดยมีข้อยกเว้นอันจำกัดเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศที่ ซึ่งเป็นรูปธรรมระบุไว้ชัดเจน และมีกรอบเวลาแน่ชัด
4. ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้แนวทาง “การออกแบบโดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัว” ที่ให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวและการเป็นผู้กระทำของเด็ก
5. รับประกันความรับผิดชอบสำหรับการสอดส่องของภาครัฐโดยเจ้าหน้าที่ตุลาการอิสระที่ได้รับการอนุญาตให้เฝ้าติดตามเพื่อต่อต้านการละเมิดและจัดให้มีการแก้ไขหากจำเป็น
6. ตระหนักถึงความเปราะบางเฉพาะที่สัมพันธ์กับการสอดส่องโดยรัฐของกลุ่มที่ถูกลดทอนคุณค่า ถูกมองข้ามมาอย่างยาวนานและชนกลุ่มน้อย และทำให้แน่ใจว่าการเข้าถึงและความเสมอภาคเป็นองค์ประกอบสำคัญในการออกแบบและใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
7. ดำเนินการบุคคลที่ต้องการใช้แอปพลิเคชัน โปรแกรมหรือระบบสอดส่อง นอกเสียจากว่าได้ผ่านการทดสอบความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็นและความสมเหตุสมผล

การสอดส่องทางเสียงและภาพ การสอดส่องทางวิดีโอและเสียงในลักษณะถ่ายทอดสดและไม่มีการบันทึกของผู้เข้าร่วมการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจสามารถทำได้ในบางสถานการณ์ เพราะการเฝ้าระวังพื้นที่สาธารณะอาจช่วยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในการระบุและตอบสนองต่อภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของสาธารณะที่ใกล้จะเกิดขึ้น กิจกรรมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดขึ้น และเพื่ออำนวยความสะดวกในการชุมนุมโดยสงบ แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้เป็นการสถาปนาการอนุญาตให้บันทึกการชุมนุมและจัดเก็บการบันทึกไว้อย่างไม่มีกำหนด¹²⁵ การถ่ายภาพหรือบันทึกวิดีโอหรือเสียงนั้นลึกลับมากกว่าการเฝ้าระวังผ่านการสอดส่องแบบถ่ายทอดสดและไม่มีการบันทึก “ในขณะที่การเฝ้าติดตามบุคคลในสถานที่สาธารณะ เพื่อวัตถุประสงค์ในการระบุตัวตนนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นต้นเหตุให้เกิดการแทรกแซงสิทธิในชีวิตส่วนตัวของพวกเขา การบันทึกข้อมูลดังกล่าวและการประมวลผลอย่างเป็นระบบหรือธรรมชาติอันเป็นถาวรของการบันทึกที่จัดทำขึ้นและรักษาไว้อาจเป็นต้นเหตุของการละเมิดความเป็นส่วนตัว”¹²⁶ สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเสนอแนะให้รัฐ “ยับยั้งการบันทึกภาพยนตร์ต้นฉบับของผู้เข้าร่วมการชุมนุม นอกเสียจากว่าจะมีข้อบ่งชี้ที่ชัดเจนว่าผู้เข้าร่วมนั้นเป็นส่วนหนึ่งหรือจะเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอาชญากรรมร้ายแรง โดยการบันทึกนั้นจัดทำขึ้นตามกฎหมายพร้อมการปกป้องอันแข็งแกร่งที่จำเป็น”¹²⁷ แม้แต่ในบริบทนี้ “การบันทึกภาพผู้เข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบในบริบทและกิริยาท่าทางที่ข่มขู่และคุกคามนั้นเป็นการแทรกแซงสิทธิต่าง ๆ (รวมทั้งสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ) ที่ไม่อาจอนุญาตให้เกิดขึ้น”¹²⁸ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรพัฒนาและตีพิมพ์นโยบายเกี่ยวกับการใช้การถ่ายภาพและการบันทึกภาพในการชุมนุมสาธารณะ¹²⁹ ในรูปแบบที่เรียบง่ายเพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจได้ การเก็บข้อมูลของเด็กเพียงเพราะการเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบนั้นไม่ควรได้รับการอนุญาต¹³⁰ เด็กควรสามารถท้าทายการดำเนินการของภาครัฐผ่านกลไกการแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่คำนึงถึงสิทธิของพวกเขาในการรวบรวม วิเคราะห์ เก็บรักษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลของพวกเขา และพวกเขาควรสามารถเรียกร้องให้มีการลบข้อมูลได้หากจำเป็น

“ฉันไม่คิดว่าเราควรโดนถ่ายภาพ มันเป็นเรื่องของความเป็นส่วนตัว ใครก็ตามที่ถ่ายหรือโพสต์วิดีโอควรต้องถามหาความยินยอมจากผู้ที่เขากำลังถ่ายหรือวิดีโอ”

(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในสหรัฐอเมริกา)

เมื่อใดก็ตามที่ตำรวจเข้ามาในพื้นที่ประท้วงหรือถ่ายรูป ฉันรู้สึกไม่ปลอดภัย”

(เด็กหญิงอายุ 16 ปีในประเทศไทย)

การระบุตัวตนด้วยไบโอเมทริกซ์ รวมทั้งเทคโนโลยีจดจำใบหน้าและแนวทางต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ เทคโนโลยีจดจำใบหน้าใช้กล้องที่มีซอฟต์แวร์จับภาพของผู้คนในสถานที่สาธารณะกับข้อมูลที่อยู่ใน “รายนามของผู้ที่ถูกจับตามอง” โดยมักไม่เป็นที่ชัดเจนนักว่าใครตกอยู่ในรายนามนี้หรือทางการได้รูปภาพที่อยู่ในฐานข้อมูลของรายนามเหล่านี้ได้อย่างไร วิธีการระบุตัวตนด้วยไบโอเมทริกซ์สแกนลักษณะที่โดดเด่นและเฉพาะ เช่นรูปทรงของใบหน้า (ในกรณีของเทคโนโลยีจดจำใบหน้า) หรือรูปทรงของร่างกายหรือท่าทางการเดิน (ในกรณีของการจดจำท่าเดิน) ในการสร้างแผนที่ไบโอเมทริกซ์อย่างละเอียด ซึ่งหมายความว่า การถูกถ่ายภาพโดยกล้องลักษณะนี้นั้นคล้ายกับการที่บุคคลถูกบันทึกลายนิ้วมือ โดยไม่ได้รับรู้หรือให้การยอมรับ¹³¹ ชนกลุ่มน้อยอยู่บนความเสี่ยงเป็นพิเศษต่อการตกเป็นเป้าของการระบุตัวตนด้วยไบโอเมทริกซ์ ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการเลือกปฏิบัติแต่ยังคุกคามความปลอดภัยของเด็กที่อาจพึ่งพาสถานะนิรนามในการอยู่ในฝูงชน เพื่อปกป้องพวกเขาจากการโต้ตอบที่อาจเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น การประท้วงเพื่อสนับสนุนความเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBTQ+ ในประเทศที่ความสัมพันธ์ระหว่างคนเพศเดียวกันถือเป็นอาชญากรรมหรือการมีส่วนร่วมในการประท้วงเกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศหรือที่ทำลายบรรทัดฐานทางสังคม สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้เสนอแนะว่า รัฐไม่ควรใช้เทคโนโลยีจดจำใบหน้าในการระบุตัวตนของผู้ที่เข้าร่วมการชุมนุมอย่างสันติ¹³² คณะกรรมการสิทธิการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของยุโรปได้ปรับใช้แนวทางในการใช้เทคโนโลยีจดจำใบหน้าในดวงของการบังคับใช้กฎหมาย โดยเรียกร้องซ้ำ ๆ ถึงการทำลายปัญหาประติศฐ์ในการจดจำลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์โดยอัตโนมัติในสถานที่สาธารณะที่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ใบหน้า ท่าทางการเดิน ลายนิ้วมือ ดีเอ็นเอ เสี่ยงการเคาะแป้นพิมพ์ และสัญญาณไบโอเมทริกซ์หรือทางพฤติกรรมอื่น ๆ “มีการเสนอแนะที่เท่า ๆ กันในการห้ามระบบ [ปัญหาประติศฐ์] จัดกลุ่มผู้คนจากไบโอเมทริกซ์เป็นกลุ่ม ๆ ตามเชื้อชาติ เพศ รวมทั้งความเชื่อทางการเมืองและรสนิยมทางเพศ หรือเหตุผลอื่น ๆ เพื่อการเลือกปฏิบัติ”¹³³ รัฐต้องโปร่งใสและปรับใช้กฎระเบียบที่หนักแน่นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีระบุตัวตนด้วยไบโอเมทริกซ์ รวมทั้งทุก ๆ แง่มุมของการเก็บ วิเคราะห์ รักษาและแลกเปลี่ยนข้อมูล พวกเขาต้องแสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ของพวกเขานั้น **ชอบด้วยกฎหมาย จำเป็นและสมเหตุสมผล** ในการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายอันชอบธรรม เมื่อพิจารณาถึงความรากลึกของวิธีการเหล่านี้เส้นแบ่งของการทดสอบวิธีการเหล่านี้ควรจะต้องสูงมากเป็นพิเศษ¹³⁴ ตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง “ต้องสามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ ชัดเจนและแม่นยำเพียงพอที่จะทำให้ผู้คนสามารถคาดล่วงหน้าได้ถึงการใช้และระดับความรากลึกความเป็นส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง กฎหมายคุ้มครองข้อมูลนั้นจำเป็น แต่ไม่เพียงพอที่จะปกป้องจากการละเมิด [...] มาตรฐานสมัยใหม่ของการคุ้มครองข้อมูลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการคุ้มครองข้อมูลไบโอเมทริกซ์ที่ยกระดับมากขึ้น”¹³⁵

ผลกระทบต่อเด็ก ผลกระทบของการสอดส่องอาจอันตรายเป็นพิเศษสำหรับเด็กและสามารถมีผลตลอดชีวิต คณะกรรมการสิทธิเด็กได้กล่าวเกี่ยวกับประเด็นสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กในสภาพแวดล้อมดิจิทัลว่า “การเข้าร่วมใด ๆ ไม่ควรเกิดผลเชิงลบต่อเด็ก เช่นการถูกแยกออกโดยโรงเรียน การจำกัดหรือลดทอนโอกาสในอนาคตหรือการขึ้นประวัติกับหน่วยงานตำรวจ การเข้าร่วมใด ๆ ควรปลอดภัย เป็นส่วนตัวและเป็นอิสระจากการสอดส่องโดยหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน”¹³⁶ ผลเชิงลบนี้สามารถเป็นผลลัพธ์จากการสอดส่องที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กออฟไลน์ ผลที่ตามมาเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ และด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่อธิบายไว้ใน **หัวข้อ 1.6** เด็กอาจทำหายผู้มีอำนาจได้น้อยกว่าเมื่อเกิดการเก็บข้อมูล และ/หรือการร้องเรียนให้ลบข้อมูลของพวกเขาในภายหลัง รายงานในปี 2564 ที่เน้นเรื่องเด็กของผู้รายงานพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิในความเป็นส่วนตัวต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแถลงว่า “ตามธรรมเนียมปฏิบัติที่ผ่านมาสิทธิในความเป็นส่วนตัวของเด็กนั้นถูกมองว่าเป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนด แต่ความต้องการด้านความเป็นส่วนตัวของเด็กนั้นแตกต่างจากและสามารถขัดกับของผู้ใหญ่”¹³⁷ รายงานกล่าวถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเด็กในการชุมนุมดังนี้

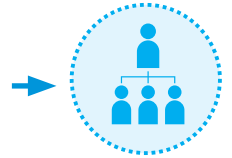
- “ทำให้แน่ใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กนั้นถูกนำไปประมวลอย่างเป็นธรรม ถูกต้อง ปลอดภัยสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เป็นไปตามฐานกฎหมายอันชอบธรรม ซึ่งใช้กรอบการทำงานด้านการเก็บข้อมูลที่เป็นตัวแทนแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติอันเป็นเลิศ อาทิ ระเบียบข้อบังคับด้านการเก็บข้อมูล [ของสหภาพยุโรป] และ Convention 108+ [ของสภายุโรป]”
- “ทำให้แน่ใจว่าไม่มีการจัดเก็บข้อมูลจากเด็ก นอกเสียจากเป็นมาตรการยกเว้นที่ชอบด้วยกฎหมาย จำเป็น สมเหตุสมผลและสอดคล้องอย่างเต็มที่กับสิทธิของเด็กเพียงเท่านั้น”
- “ก่อนที่จะมีการเชื่อมฐานข้อมูลอัตลักษณ์พลเมืองและอาชญากรรมควรดำเนินการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับความหมายโดยนัยสำหรับเด็กและความเป็นส่วนตัวของพวกเขา และดำเนินการหารือเพื่อประเมินความจำเป็น ความสมเหตุสมผลและความชอบธรรมของการสอดส่องทางไบโอเมทริกซ์”
- “ทำให้แน่ใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายหรือกลุ่มหัวรุนแรงสุดโต่งนั้นเป็นความลับและมีการแลกเปลี่ยนในกรณีที่เป็นจริง ๆ เท่านั้น เพื่อประสานให้เกิดการฟื้นฟูและการกลับคืนสู่สังคม”¹³⁸

4.3 การยับยั้ง การสลายการชุมนุม และการใช้กำลังและอาวุธปืน

แง่มุมเกี่ยวกับการยับยั้ง การสลาย และการใช้กำลังและอาวุธปืนนั้นรวมอยู่ในหัวข้อนี้ เพราะอาจสัมพันธ์กับการปฏิบัติและการใช้สิ่งเหล่านี้โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคนิคในการควบคุมนั้นได้เคยผ่านการอำนวยความสะดวกการชุมนุมโดยสงบไปสู่การควบคุมฝูงชน

หลักการในการควบคุมการชุมนุม สอดคล้องกับหลักการควบคุมการชุมนุม (หัวข้อ 2.5) ต้องมีความพยายามทุกทางตลอดขั้นตอนของการวางแผน และระหว่างการชุมนุม เพื่อป้องกันความรุนแรง ลดความตึงเครียด และใช้การแก้ไขความขัดแย้งที่ไม่ใช้ความรุนแรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยสามารถบรรลุได้ด้วยข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร ซึ่งโดยรวมมุ่งไปที่การอำนวยความสะดวกต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของผู้คน (รวมทั้งเด็กด้วย) ความปลอดภัย ความมั่นคง และการคุ้มครองความสงบสาธารณะ หากแม้จะมีการพยายามทั้งหลายเหล่านี้แล้ว แต่ความรุนแรงในการชุมนุมก็ยังคงยกระดับขึ้นจนถึงจุดที่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องเข้าแทรกแซง หลักการข้อที่ 4 จะเข้ามามีความสำคัญ ซึ่งก็คือการแยกแยะให้มากที่สุดและเป็นเวลานานที่สุดเท่าที่จะทำได้ ระหว่างผู้ที่ก่อความรุนแรงกับผู้ที่จะประสงค์จะชุมนุมโดยสงบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถอำนวยความสะดวกต่อสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการกำหนดว่าหากจำเป็นต้องใช้กำลังควรมุ่งตรงไปที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่เข้าร่วมหรือคุกคามความรุนแรงโดยเฉพาะ¹³⁹ และไม่ควรถูกใช้อย่างเลือกปฏิบัติหรือไม่สมเหตุสมผล หรือต่อผู้ที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมความรุนแรง

“เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น โดยปกติแล้วจะเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือคนเพียงคนเดียว แต่มันเป็นเรื่องใหญ่ขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองจากความกลัวในกลุ่มคนอื่น ๆ หากตำรวจสามารถที่จะระบุตำแหน่งการเริ่มต้นและยับยั้งพวกเขา แต่ในขณะเดียวกันก็มีเรื่องขยายเสียงใหญ่ที่คอยขอร้องให้ผู้คนอยู่ในความสงบมากไปกว่าการปล่อยให้ทุกอย่างระเบิดออกมาจนเกินควร”
(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

“วันคิดว่าสิ่งแรกที่ต้องทำคือระบุปัญหาและผู้คนที่มีส่วนร่วม เพราะยังคงมีผู้คนอยู่รอบข้างที่ไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยเลย แต่ก็ติดอยู่ท่ามกลางปัญหา ควรระบุว่าใครเป็นผู้ก่อการจลาจลและแยกพวกเขาออกจากบุคคลอื่น ๆ ที่เหลือก็พูดคุยกับพวกเขา”
(เด็กในประเทศอาร์เจนตินา)

หลักการเกี่ยวกับการใช้กำลัง ถึงแม้ว่าจะไม่มีการตกลงกันอย่างสากลถึงคำว่า “การใช้กำลัง” แต่เอกสารข้อมูลของ UNODC/OHCHR เกี่ยวกับการใช้กำลังและอาวุธปืนในกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้ความหมายไว้ว่า “การใช้กำลัง หมายถึง การใช้วิธีการทางร่างกายที่อาจทำร้ายบุคคลอื่นหรือเป็นเหตุของความเสียหายของทรัพย์สิน”¹⁴⁰ คำว่ากำลังนั้นหมายถึงกำลังทางกาย ทั้งที่มีการใช้และไม่ใช้เครื่องมือ อาวุธหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ¹⁴¹ การใช้กำลังต้องเป็นไปตามแนวทางของมาตรฐานสากลที่อยู่ในหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (Code of Conduct for Law Enforcement Officials) และหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials) เอกสาร UNODC/OHCHR Resource Book on the Use of Force and Firearms in Law Enforcement and the United Nations Human Rights Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement ให้การแนะนำทางอย่างละเอียดบนพื้นฐานของมาตรฐานเหล่านี้ หลักการสำคัญสามประการของการใช้กำลังโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายคือ**ความชอบธรรม** **ความจำเป็น**และ**ความสมเหตุสมผล** ซึ่งสะท้อนอยู่ในหลักปฏิบัติฯ และหลักการพื้นฐานฯ ที่กล่าวมาเบื้องต้น เอกสารข้อมูลของ UNODC/OHCHR ยังอ้างถึงหลักการเพิ่มเติม เช่น **การเลือกปฏิบัติ** **ความระมัดระวัง** และ**ความรับผิดชอบ**¹⁴² หลักการทั้งหกประการนี้สะท้อนอยู่ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 37 (2020) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเรื่องสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบว่า “[เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] ควรพยายามที่จะลดระดับสถานการณ์ที่อาจกลายเป็นความรุนแรง พวกเขาจำเป็นต้องใช้ทุกวิถีทางที่ไม่รุนแรงจนหมดสิ้นเสียก่อนและทำการเตือนล่วงหน้าหากเห็นว่าเป็นความจำเป็นอย่างแท้จริงที่จะต้องใช้กำลัง นอกเสียจากการทำเช่นนั้นจะไร้ประสิทธิภาพอย่างชัดเจน การใช้กำลังใด ๆ ต้องเป็นไปตามหลักการพื้นฐานของความชอบธรรม ความจำเป็น ความสมเหตุสมผล ความระมัดระวังและการไม่เลือกปฏิบัติ [...] และผู้ที่ใช้กำลังต้องรับผิดชอบต่อการกระทำในแต่ละครั้ง”¹⁴³

ความหมายโดยนัยของหลักการที่เกี่ยวกับเด็ก ในส่วนของ**ความชอบธรรม** “เพื่อป้องกันการใช้ที่ผิดกฎหมายภายในประเทศจึงจำเป็นต้องนิยามว่าเมื่อใดที่ [เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] อาจใช้กำลังได้และเพื่อจุดประสงค์ใด เพื่อปกป้องจากการตีความตามอำเภอใจและการใช้ในทางที่ผิด บทบัญญัติต้องชัดเจนและไม่คลุมเครือ [...]”¹⁴⁴ ข้อกฎหมายดังกล่าวควรรวมบทบัญญัติที่เจาะจงเกี่ยวกับเด็ก โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อกฎของการใช้กำลังและความแตกต่างต่อผลกระทบต่อผู้ใหญ่ เนื่องจากความเปราะบางเฉพาะของเด็กต่ออันตรายทางร่างกายและจิตใจ (ดูเพิ่มเติมได้ที่ด้านล่างและตลอดทั้งหัวข้อนี้) ตามธรรมชาติเด็กมักแสดงความเป็นภัยคุกคามน้อยกว่าและมีความเป็นไปได้มากกว่าที่จะต้องทนทุกข์กับผลที่ร้ายแรงกว่าจากการใช้กำลังซึ่งส่งผลโดยตรงต่อหลักการของ**ความจำเป็น**และ**ความสมเหตุสมผล** เมื่อพิจารณาถึงเด็ก จึงมีความจำเป็นต้องใช้กำลังน้อยในการจัดการกับเด็กและผลกระทบที่ร้ายแรงกว่าต่อเด็กนั้นมีน้ำหนักมากกว่าจุดประสงค์อันชอบธรรม ซึ่งนำไปสู่การที่การใช้กำลังนั้นไม่สมเหตุสมผล ความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กนั้นมีความสำคัญ จึงทำให้ดุลพินิจของรัฐและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรลดลงเมื่อต้องใช้กลยุทธ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กโดยเฉพาะ ในส่วนของการ**ไม่เลือกปฏิบัติ** กรอบการทำงานและการปฏิบัติทางกฎหมายและการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังต้องเคารพสิทธิของเด็กทุกคนและไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ ในส่วนนี้จึงมีความสำคัญเป็นพิเศษในการสร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่อาจทำหยาบกร้านทางสังคมในการเลือกปฏิบัติและด้วยอคติที่มีอย่างไม่รู้ตัว ซึ่งส่งผลให้เกิดการเหมารวมและอคติในเชิงลบกับเด็กบางกลุ่ม (ดูเพิ่มเติมได้ที่**หัวข้อ 3.7** เรื่องการสร้างศักยภาพ) ในส่วนของความระมัดระวังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมโดยทั่วไปและตามที่ได้อภิปรายใน**หัวข้อ 3** เกี่ยวกับการวางแผน เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทุกระดับต้องมีความระมัดระวังที่จะหลีกเลี่ยงหรือใช้กำลังให้น้อยที่สุด ซึ่งสำคัญมากเป็นพิเศษสำหรับเด็กเนื่องจากความเปราะบางต่ออันตรายทางร่างกายและจิตใจที่มากกว่าของพวกเขาและความไม่สมดุลของอำนาจอย่างมีนัยสำคัญที่มีอยู่ระหว่างพวกเขากับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย โปรดดู**หัวข้อ 5.3** สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับ**ความรับผิดชอบ**ที่สัมพันธ์กับการใช้กำลังกับเด็กในบริบทของการชุมนุม รวมทั้งการลงโทษทางอาญาและทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในกรณีที่มีการละเมิดนั้น ความจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ต้องสามารถระบุตัวตนได้อย่างชัดเจนและเป็นรายบุคคลระหว่างการชุมนุม ความสำคัญของโครงสร้างการบัญชาการของตำรวจ และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายผู้ออกคำสั่งและปฏิบัติตาม (หัวข้อ 5.3 หัวข้อย่อยเรื่อง “ความรับผิดชอบ” และ “การสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ”)

ความเปราะบางเฉพาะต่ออันตรายทางร่างกายและจิตใจของเด็ก ในขณะที่ร่างกายและสมองของพวกเขากำลังอยู่ในขั้นต้นของการพัฒนา¹⁴⁵ เด็กสามารถได้รับประโยชน์อย่างมากจากการมีส่วนร่วมในการชุมนุมโดยสงบ เพราะการมีส่วนร่วมนี้เป็นส่วนที่ดีต่อการศึกษาของพวกเขาและเพิ่มความรู้สึกสามารถควบคุมตนเอง แต่อย่างไรก็ตามพวกเขามักเปราะบางเป็นพิเศษต่อภัยอันตรายและอยู่บนความเสี่ยงของผลทางร่างกายและจิตใจที่มากกว่าผู้ใหญ่หากต้องเผชิญกับประสบการณ์เชิงลบ (ดูเพิ่มเติมได้ที่**หัวข้อ 3.6** เรื่องความจำเป็นที่ต้องพัฒนาในเชิงรุกและปรับใช้มาตรการคุ้มครองพิเศษสำหรับเด็ก) “เด็กประสบกับความเจ็บปวดและความทุกข์ต่างกับผู้ใหญ่ อันเป็นผลจากพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจและความต้องการอันเฉพาะเจาะจงของพวกเขา การปฏิบัติในทางที่ไม่ดีอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ซึ่งไม่อาจย้อนกลับไปได้”¹⁴⁶ เด็กบางคนที่ร่วมหรือเฝ้าดูการประท้วงได้รับผลกระทบทางสุขภาพจิตในระยะยาวที่เกิดจากการใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย

“ฉันรู้สึกหวาดระแวงว่ามีตำรวจแอบติดตามฉันอยู่ตลอดเวลา เมื่อฉันเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือรถตำรวจขับผ่านหน้าบ้านฉันก็กังวลว่าพวกเขาจะมาที่บ้านของฉัน ฉันกลัวจริง ๆ เสี่ยงของการเคาะประตูทำให้หัวใจของฉันเต้นเร็ว”

(เด็กชายอายุ 13 ปีในประเทศไทย)

“วันหนึ่ง เพื่อนของฉันซึ่งอายุ 17 ปี ไปร่วมประท้วงกับกลุ่มเพื่อน เขาถูกโจมตีด้วยแก๊สน้ำตา [...]”

ตอนนี้เขามีอาการของโรควิตกกังวล เขาไม่อยากเข้าร่วมการประท้วงหรือขบวนใด ๆ อีกเลย เขากลายเป็นคนเงียบ ๆ ไม่ค่อยพูดกับใคร และซึมเศร้า เขากลายเป็นคนเดียว ๆ ที่ไม่พูดถึงขบวนทางการเมืองอีกต่อไป”

(เด็กคนหนึ่งในประเทศอาร์เจนตินา)

ส่วนที่เหลือในหัวข้อนี้จะอธิบายถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ระหว่างการควบคุมการชุมนุมและผลกระทบของเทคนิคต่าง ๆ ต่อเด็ก

เด็กที่เข้าร่วมการหรือเฝ้าดูการประท้วงอาจได้รับผลกระทบทางจิตใจและร่างกาย เช่น กังวลหรือหวาดกลัว การนอนไม่หลับ การใช้ยาเสพติด หรือมีอาการทางจิต เช่น วิตกกังวลหรือโรคซึมเศร้า การเคลื่อนไหวช้าลงหรือมีอาการสั่นสั่น หรือมีอาการทางจิต เช่น วิตกกังวลหรือโรคซึมเศร้า การเคลื่อนไหวช้าลงหรือมีอาการสั่นสั่น หรือมีอาการทางจิต เช่น วิตกกังวลหรือโรคซึมเศร้า

การยับยั้ง (การล่อหรือ kittling) สิ่งนี้เกิดขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทำการล่อและปิดทางส่วนหนึ่งของผู้เข้าร่วม ซึ่งอาจมีการใช้วิธีการนี้เมื่อจำเป็นและสมเหตุสมผลเท่านั้น เพื่อจัดการกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นหรือความเสียหายที่กระจายออกมาจากผู้ชุมนุมส่วนนั้น¹⁴⁷ “ควรมีความใส่ใจเป็นพิเศษในการยับยั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับความรุนแรงเท่านั้น และให้ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเพื่อจำกัดช่วงเวลาของการยับยั้งนี้ให้สั้นที่สุดเท่าที่จำเป็น เมื่อมีการใช้การยับยั้งอย่างเลือกปฏิบัติและใช้เป็นการลงโทษจึงเป็นการละเมิดสิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และอาจละเมิดสิทธิอื่น ๆ เช่น เสรีภาพจากการถูกควบคุมตัวโดยพลการและเสรีภาพในการเคลื่อนไหว”¹⁴⁸ ผู้รายงานพิเศษเรื่องสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคมโดยสงบได้อธิบายถึงการล่อหรือ kittling ว่า “ก่อให้เกิดความเสียหายในธรรมชาติของการใช้ [สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ] เนื่องจากธรรมชาติของวิธีการที่เลือกปฏิบัติและไม่สมเหตุสมผล”¹⁴⁹ ในความเป็นจริงผู้คนมักถูกกักตัวในระยะเวลาที่ถูกขยายออกไป โดยไม่สามารถเข้าถึงอาหาร น้ำ ที่พักพิงหรือห้องน้ำได้¹⁵⁰ ผลกระทบนั้นยังสัมพันธ์กับสภาพภูมิอากาศของสถานที่ อาจมีเด็กอยู่ในกลุ่มผู้ที่ถูกปิดล้อม ซึ่งอาจถูกทำให้แยกจากพ่อแม่หรือผู้ดูแลหรือมีปัญหาในการหาความช่วยเหลือในสถานการณ์ที่มีฝูงชนหนาแน่น ต้องมีความพยายามในทุกทางที่จะระบุเด็กที่อาจถูกปิดล้อมอยู่ใน “ร่างแห” นี้ และช่วยให้พวกเขาออกจากการปิดล้อมนี้ เด็กที่ตกอยู่ในสถานการณ์การปิดล้อมนี้อาจประสบกับความหวาดกลัวและอันตรายทางร่างกายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อพวกเขาไม่สามารถหาทางออกจากฝูงชน และอยู่ในความเสี่ยงที่จะถูกเหยียบ เนื่องจากรูปร่างที่มักเล็กกว่าผู้ใหญ่ เครื่องกีดขวางบางอย่างที่มักใช้โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นเป็นอันตรายมากกว่าสำหรับเด็ก ร้วลวดหนาม เทปลวดหนามหรือเครื่องกีดขวางอื่น ๆ ที่เป็นเตี้ยแหลม ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่เลือกปฏิบัติและไม่สมเหตุสมผลอย่างต่อเนื่องต่อการบาดเจ็บอย่างไม่ตั้งใจหรือไม่สมควร ซึ่งกระทบกลุ่มคนบางกลุ่ม รวมทั้งเด็กอย่างไม่สมสัดส่วน เนื่องจากรูปร่างที่เล็กของพวกเขาโดยส่วนใหญ่

“ในครั้งหนึ่งฉันถูกปิดล้อมอยู่ในขณะที่มีการใช้หัวฉีดน้ำ ฉันไม่สามารถขยับไปข้าง ๆ ได้ แต่ขยับไปใบทิศทางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ”

(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

“มันเป็นเวลาเด็กของคันทันหนึ่งและฉันไม่มีเส้นทางให้หนีออกมาได้เลย เราถูกกั้นและปิดล้อมด้วยขบวนตำรวจ เมื่อถึงตอนสิ้นสุดการชุมนุมเราต้องหาทางออกมาผ่านทางด่วน พวกเขาโยนแก๊สน้ำตาและพยายามไม่ให้เราออกไป”

(เด็กชายอายุ 13 ปีในประเทศไทย)

“ในวันนั้นตำรวจกั้นทางหนีทุกเส้นทาง บังคับให้เราต้องออกไปเส้นทางเดียว ซึ่งเต็มไปด้วยการควบคุมฝูงชน ตู้คอนเทนเนอร์ และแก๊สน้ำตา โดยไม่มีคำเตือนก่อนเลย”

(เด็กหญิงอายุ 16 ปีในประเทศไทย)

การสลาย การชุมนุมสามารถถูกสลายในกรณีฉุกเฉินเพียงกรณีเดียวเท่านั้นคือการชุมนุมนั้นไม่สงบอีกต่อไป (เช่น การที่ความรุนแรงนั้นแผ่ขยายไปทั่วและร้ายแรง) หรือเมื่อมีหลักฐานชัดเจนว่ามีความเสี่ยงที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อความรุนแรงร้ายแรงจนไม่สามารถจัดการได้อย่างสมเหตุสมผลด้วยมาตรการที่มีเหตุผลกว่านี้ อาทิ การจับกุมอย่างมุ่งเป้า การชุมนุมที่ยังคงความสงบแต่ก่อให้เกิดการหยุดชะงักในระดับสูง เช่น การปิดกั้นการจราจรเป็นเวลานาน อาจถูกสลายได้ โดยมีกฎว่าการหยุดชะงักนั้นต้อง “ร้ายแรงและคงอยู่ยาวนาน”¹⁵¹ หนึ่งในข้อกังวลที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยเฉพาะอันเป็นผลที่เกิดจากการสลายการชุมนุมก็คือความเสี่ยงที่เด็กจะถูกแยกจากผู้ใหญ่หรือผู้ดูแลที่ไปด้วยกันอันเป็นผลมาจากมาตรการ ควรมีการออกคำสั่งล่วงหน้าต่อการชุมนุมเพื่อให้เด็กมีเวลาที่จะตอบสนอง และออกคำสั่งในทำนองที่สุ่ม ชัดเจนและเรียบง่ายให้เด็กได้อินและเข้าใจได้ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรระบุเด็กและให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมให้ออกจากพื้นที่อย่างปลอดภัยให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้เข้าร่วมและผู้สังเกตการณ์ควรตระหนักถึงแผน “เด็กหาย” ที่พัฒนาขึ้นระหว่างขั้นตอนการวางแผน เพื่อให้ทุกคนทราบว่าต้องทำอะไรหากเด็กหายตัวไปหรือถูกแยกจากผู้ให้การดูแล เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่บาดเจ็บ ผู้ที่มีการเคลื่อนไหวจำกัดหรือใช้เวลาในการตอบสนอง รวมทั้งเด็กอาจเปราะบางเป็นพิเศษเมื่อมีการใช้กำลังในการสลายการชุมนุม

“ปัญหาอีกอย่างคือคำสั่งของตำรวจไม่ได้สื่อสารออกมาดังพอ ตัวอย่างเช่น ผู้ประท้วงที่ยืนอยู่ห่างออกไปไม่มีโอกาสที่จะได้ยินคำสั่งของตำรวจเลย ซึ่งอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดในการสื่อสารระหว่างตำรวจและผู้ประท้วง ที่นี้ควรจะมีการปรับปรุงอุปกรณ์ทางเทคนิค [ในการสื่อสาร] เป็นตัวอย่าง เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการใช้หัวฉีดน้ำ”

(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

“ตำรวจไม่ได้ให้เวลาเราในการออกจากสถานที่ประท้วงหลังจากถูกยุติ ที่นี้ไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก นอกจากนี้ทุกทางยังถูกปิดกั้น หลังจากนั้นตำรวจก็ใช้หัวฉีดน้ำสลายผู้คน [...] การใช้หัวฉีดน้ำทำให้ผู้คนหวาดกลัวและวิ่งไปทั่ว ฉันคิดว่าตำรวจน่าจะทำได้ดีกว่านี้และให้ความสนใจพวกเรามากกว่านี้ มันชัดเจนว่าเด็กไม่เข้าใจคำสั่งของตำรวจได้รวดเร็วเท่าผู้ใหญ่”

(เด็กหญิงในประเทศเยอรมนี)

การใช้กำลังในระดับต่าง ๆ “[เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] ควรได้รับการฝึกอบรมให้สามารถแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ต้องใช้กำลัง และหากต้องเลือกใช้กำลังพวกเขาควรสามารถที่จะเลือกระดับของรูปแบบต่าง ๆ ของกำลัง เพื่อให้สามารถเลือกใช้กำลังที่น้อยที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และเพื่อให้แน่ใจว่าการใช้กำลังดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับภัยคุกคามที่กำลังเผชิญ และยกระดับขึ้นเมื่อจำเป็นหรือลดระดับลงเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย [...]”¹⁵² เมื่อพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้กำลังที่น้อยกว่าในการรับมือกับเด็ก (หลักการความจำเป็น) และการใช้กำลังกับเด็กนั้นมีความเป็นไปได้สูงที่จะเป็นการไม่สมเหตุสมผล (หลักการความสมเหตุสมผล) การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรเน้นย้ำอย่างชัดเจนว่าการใช้กำลังใด ๆ ต่อเด็กต้องเป็นทางเลือกสุดท้ายเท่านั้น และในบริบทนี้ความสำคัญของ “การลดระดับ” และ “การเลือกใช้กำลังให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น” มีความสำคัญมากเป็นพิเศษกับเด็ก เอกสารข้อมูลของ UNOCD/OHCHR ระบุรายการที่ไม่ใช่ทั้งหมดของรูปแบบและเครื่องมือสำหรับการใช้กำลังที่มักใช้บ่อยในการบังคับใช้กฎหมาย¹⁵³

- **ไม่ใช่เครื่องมือ** เทคนิค Open-hand เช่น การยกเปิดมือหรือการผลักให้ถอยหลังด้วยฝ่ามือ เทคนิคจุดแรงดัน การกระแทกร่าง (การผลัก) เทคนิคการต่อสู้ด้วยมือเปล่าอย่างเช่น การล็อกมือของอีกคนหนึ่งไว้ด้านหลัง เทคนิค Closed hand (กำปั้น)
- **การใช้เครื่องมือ** ไม้พลอง กระบอง กระบองสั้น การใช้โล่ผลักดันคนไปด้านหลัง กุญแจมือและพันธนาการอื่น ๆ สารเคมีระคายเคือง เช่น สเปรย์พริกไทยและแก๊สน้ำตา หัวฉีดน้ำ สุนัขและสัตว์อื่น ๆ อาวุธชนิดไฟฟ้า รวมทั้งปืนชนิดไฟฟ้า กระบอง และปืนไฟฟ้า กระสุนดัดแปลง อาทิกะสุนยาง กระสุนถุงเม็ดตะกั่ว อาวุธปืน

รายการนี้อาจมีเพิ่มเติม ตัวอย่างเช่น อุปกรณ์ทำให้สับสน (รวมทั้งเครื่องยิงแสงเลเซอร์) อุปกรณ์ปล่อยคลื่นความถี่เสียง การใช้พาหนะที่บังคับทางไกล (รวมถึงโดรน) ในการเคลื่อนอาวุธ และอาวุธที่กำลังอยู่ในการพัฒนา และ/หรือ ซึ่งยังไม่เคยใช้ในการควบคุมการชุมนุม เช่น อาวุธพลังงานตรง¹⁵⁴ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทั้งหมดนี้ รัฐ “ต้องทำให้แน่ใจว่าอาวุธทั้งหมด รวมทั้งอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำนั้นต้องผ่านการทดสอบอย่างอิสระ และเจ้าหน้าที่ที่เคลื่อนกำลังพร้อมกับอาวุธเหล่านั้นต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างเจาะจง และต้องประเมินและเฝ้าระวังผลกระทบของอาวุธเหล่านั้นต่อสิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต้องต้นตอต่อผลกระทบในทางเลือกปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้นของกลยุทธ์ในการควบคุมบางอย่าง รวมทั้งในบริบทของเทคโนโลยีใหม่และต้องจัดการกับสิ่งเหล่านี้”¹⁵⁵ นโยบาย คำสั่งและปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายต้องพิจารณาเป็นพิเศษถึงผู้ที่เปราะบางเป็นพิเศษ ต่อผลอันเป็นอันตรายของการใช้กำลังโดยทั่วไปและผลกระทบจากอาวุธร้ายแรงต่ำบางอย่าง บุคคลที่กล่าวถึงนั้นรวมถึงเด็กด้วย¹⁵⁶

อาวุธความร้ายแรงต่ำ (ภาพรวม) เครื่องมือที่อยู่ในรายการข้างต้นนี้มักได้รับการอ้างถึงว่าเป็น “อาวุธความร้ายแรงต่ำ” ถึงแม้ว่าจะไม่มีการตกลงกันเป็นสากลถึงนิยามของคำนี้ก็ตาม¹⁵⁷ ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 36 ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเรื่องสิทธิในการมีชีวิตกล่าวว่า “อาวุธความร้ายแรงต่ำต้องใช้ภายใต้ข้อบังคับที่เข้มงวดของความจำเป็นและความสมเหตุสมผลเท่านั้น ในกรณีที่มาตราการที่เป็นอันตรายน้อยกว่าอื่น ๆ พิสูจน์แล้วว่าไม่มีประสิทธิผลอย่างแน่ชัดในการจัดการกับภัยคุกคาม รัฐไม่ควรเลือกใช้อาวุธความร้ายแรงต่ำในสถานการณ์ของการควบคุมฝูงชน ซึ่งสามารถจัดการได้ด้วยวิธีการที่เป็นอันตรายน้อยกว่า โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เป็นการใช้สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ”¹⁵⁸ ในสถานการณ์เช่นนี้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรมองหาเด็กเป็นพิเศษและพยายามคุ้มครองพวกเขาให้อยู่ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้จากผลกระทบอันเป็นอันตรายของการใช้อาวุธเหล่านี้ ตัวอย่างเช่น การนำทางพวกเขาออกจากอันตรายและการไม่เล็งอาวุธไปเมื่อเห็นเด็ก เมื่อมีการใช้อาวุธความร้ายแรงต่ำอันก่อให้เกิดผลกระทบอย่างไม่เลือกปฏิบัติ อาทิ แก๊สน้ำตาและหัวฉีดน้ำ ควรมีความพยายามที่สมเหตุสมผลทั้งหมดในการจำกัดความเสี่ยง เช่น การเป็นต้นเหตุให้เกิดการวิ่งหนีอลหม่านหรือเป็นอันตรายต่อผู้สังเกตการณ์ รวมทั้งเด็กด้วย สิ่งนี้ควรใช้เป็นมาตรการทางเลือกสุดท้ายเท่านั้น โดยมีการเตือนด้วยถ้อยคำเสียก่อนพร้อมกับให้โอกาสที่เพียงพอให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุม รวมทั้งเด็กสามารถแยกย้ายได้¹⁵⁹ อาวุธเหล่านี้ไม่ควรถูกใช้ในพื้นที่ปิด โรงเรียนหรือพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย และไม่ควรถูกใช้เพื่อเป็นการลงโทษเด็กหรือทำให้พวกเขาหมดกำลังใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุม การใช้อาวุธเหล่านี้ควรใช้ให้น้อยที่สุดและใช้เมื่อความรุนแรงได้แพร่กระจายไปทั่วการชุมนุมแล้วเท่านั้น และเป็นไปไม่ได้ที่จะควบคุมความรุนแรงโดยการจัดการกับผู้ที่มีความรุนแรงโดยลำพัง¹⁶⁰

การใช้อุปกรณ์หรืออาวุธที่ก่อให้เกิดอันตราย ส่วนที่เหลือของหัวข้อนี้อธิบายถึงผลกระทบต่อเด็กของอุปกรณ์ และอาวุธ (ไม่ใช่ทั้งหมด) ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการชุมนุม

- **อุปกรณ์สร้างความสับสนและอุปกรณ์ปล่อยคลื่นความถี่เสียง** คณะกรรมการสิทธิเด็กได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับมาตรการบางประการที่มีเจตนาขัดขวางการประท้วง อาทิ “การใช้อุปกรณ์ [...] คลื่นเสียงอัลตราซาวด์ความถี่สูงและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เป็นอันตราย” ระหว่างการประท้วง¹⁶¹ คณะกรรมการฯ พบว่า อุปกรณ์คลื่นความถี่สูงนั้น “ทำให้รู้สึกเจ็บปวดเป็นพิเศษสำหรับเด็ก”¹⁶² เนื่องจากความจริงที่ว่าเด็กอ่อนไหวต่อสิ่งเหล่านี้มากกว่า และเสนอแนะให้รัฐ “ห้ามใช้อุปกรณ์ปล่อยคลื่นความถี่เสียงในพื้นที่สาธารณะ เพื่อสลายการรวมตัวกันของเยาวชน (หรือที่เรียกว่า “อุปกรณ์ไล่ยิง”)¹⁶³ โดยทั่วไปแล้วไม่ควรใช้อุปกรณ์คลื่นเสียงอัลตราซาวด์ความถี่สูงในการชุมนุมสาธารณะ เพราะผลกระทบและความเสี่ยงของอุปกรณ์นั้นยังไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างเพียงพอ
- **อาวุธที่ไม่มีคม** การใช้กระบองหรือเครื่องมืออื่น ๆ ที่คล้ายกันนั้นเป็นอันตรายต่อเด็กมากกว่า เพราะมวลกล้ามเนื้อที่บางกว่าของเด็ก นับเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทราบว่าบางครั้งส่วนประกอบต่าง ๆ ของอุปกรณ์ประจำกายของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการใช้กำลัง ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่การใช้งานหลักของสิ่งเหล่านี้
- **กระสุนยางที่เล็งมาที่อวัยวะส่วนล่างของร่างกายของผู้ใหญ่อาจยังโดนเด็กในจุดที่อ่อนไหว** การศึกษาวิจัยพบว่า เด็กมักได้รับการบาดเจ็บที่รุนแรงกว่าผู้ที่มีสรีระใหญ่กว่า “โดยเฉพาะที่บริเวณกะโหลกศีรษะ ตา สมอ ปอด ตับและม้าม”¹⁶⁴

“...กระสุนยางรุ่นใหม่ทำให้เกิดแผลร้าย”

(เด็กหญิงอายุ 16 ปีในประเทศไทย)

- **สารเคมีสร้างความระคายเคือง** ประชากรบางกลุ่มมีความเสี่ยงเป็นพิเศษจากผลกระทบของสารเคมีที่สร้างความระคายเคือง สำหรับคนกลุ่มนี้รวมทั้งเด็กอาจเป็นภัยต่อชีวิตได้¹⁶⁵ เด็กที่เป็นโรคหอบหืด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หรือโรคปอดเรื้อรังในทารกแรกเกิดนั้นเปราะบางเป็นพิเศษต่อสารเคมีที่สร้างความระคายเคือง เช่น แก๊สน้ำตา¹⁶⁶ สถาบันกุมารเวชศาสตร์แห่งอเมริกาอธิบายถึง “ขนาดที่เล็กกว่าของเด็ก ซึ่งมีการหายใจต่อนาทีที่ถี่ขึ้นและการตอบสนองความเครียดที่เกี่ยวกับหัวใจเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ ทำให้ความอันตรายจากสาร เช่น แก๊สน้ำตานั้นขยายความรุนแรงขึ้น”¹⁶⁷ ไม่ควรมีการใช้สารเคมีที่สร้างความระคายเคือง “ในการยุติการชุมนุมโดยสงบ ซึ่งมีทั้งผู้สูงอายุ เด็ก และผู้อื่นที่อาจมีปัญหาในการเคลื่อนไหว เพื่อหลีกเลี่ยงสารเคมีในพื้นที่แบบปิดหรือในสนามกีฬา ซึ่งทางออกนั้นถูกจำกัด และเกิดเป็นอันตรายของการบาดเจ็บจากการเหยียบกัน”¹⁶⁸

“หลังจากเผชิญแก๊สน้ำตา ฉันรู้สึกเหมือนมีคนโยนพริกไทยผสมกับวาซาบิและซอสศรีราชาเข้าไปในลำคอ มันเจ็บปวด ฉันสามารถเข้ามาได้ผ่านรูด้านข้างของหน้ากากของฉัน ซึ่งส่งผลต่อสมองของฉัน ฉันเกือบเป็นลม”

(เด็กหญิงอายุ 14 ปีในประเทศไทย)

“ตำรวจยิงหัวฉีดน้ำพร้อมสีย้อมสีม่วงและสารเคมี เช่น แก๊สน้ำตา ตำรวจไม่ได้พูดอะไรก่อนที่จะเริ่มยิง ฉันบาดเจ็บจากการหายใจเอาแก๊สน้ำตาเข้าไป ฉันอาเจียนและต้องไปโรงพยาบาล”

(เด็กชายอายุ 14 ปีในประเทศไทย)

“ฉันไม่เข้าใจว่าทำไมแก๊สน้ำตาจึงจำเป็น ฉันคิดว่าตำรวจควรทบทวนว่าพวกเขาใช้มันทำไม พวกเขาอาจจะมีตำรวจที่อยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่าคอยบอกให้พวกเขาใช้ แต่พวกเขากลับไปเพื่ออะไร ฉันไม่เห็นสถานการณ์ที่จะสร้างความชอบธรรมให้กับการใช้มัน”

(เด็กหญิงอายุ 14 ปีในประเทศไทย)

- **อาวุธช็อตไฟฟ้า** เด็กเปราะบางต่อปืนช็อตไฟฟ้ามากกว่าผู้ใหญ่ การจับกระแสไฟฟ้าของหัวใจและการบาดเจ็บภายในจากลวดที่ตรงไปที่หน้าอก อาจสูงกว่าในเด็ก เนื่องจากผนังร่างกายที่บางกว่าและทำให้โดยทั่วไปแล้วหัวใจอยู่ใกล้กับแหล่งที่กระแสไฟกระจายออก¹⁶⁹ “เด็ก [...] อาจมีความเสี่ยงมากกว่าต่อการบาดเจ็บของโครงสร้างที่บอบบางในส่วนองศรีษะและคอ เนื่องจากความใกล้เคียงของโครงสร้างเหล่านี้กับจุดที่มักเป็นเป้าของการยิง (หน้าอกด้านหน้า)”¹⁷⁰ จากผลกระทบของอาวุธช็อตไฟฟ้า คณะกรรมการสิทธิเด็ก¹⁷¹ คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน¹⁷² คณะกรรมการการยุโรปเพื่อการป้องกันการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำแย่ที่สุด¹⁷³ จึงเสนอให้ห้ามมีการใช้งานกับเด็ก

“ในโรงเรียนของเรามีการกีดกันเมื่อสองสัปดาห์ก่อน [...] ฉันมาถึงสายเล็กน้อยในขณะที่การประชุมเริ่มยุติแล้ว นักเรียนคนหนึ่งโดนช็อตไฟฟ้า ตำรวจรู้ว่าพวกเราทั้งหมดเป็นผู้เยาว์หรือว่าพวกเรามาจากโรงเรียนมัธยม ไม่มีคนนอก แต่ก็ยังคงมีความรุนแรงมากมาย ฉันไม่รู้ว่าพวกเขาตระหนักถึงสิ่งที่กำลังไปจริงหรือไม่ ฉันไม่รู้ แต่อย่างไรก็ตาม พวกเขาไม่ได้ใส่ใจกับอายุของเรา”

(เด็กหญิงอายุ 15 ปีในประเทศฝรั่งเศส)

- **อาวุธปืน** ไม่ใช่เครื่องมือที่เหมาะสมในการควบคุมการชุมนุม¹⁷⁴ ไม่ควรมีการใช้อาวุธปืนในการสลายการชุมนุมถึงแม้ว่าจะมีความรุนแรงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง¹⁷⁵ ในบริบทของการชุมนุมสามารถใช้อาวุธได้เมื่อมี “ภัยคุกคามฉุกเฉินต่อการตายหรือการบาดเจ็บสาหัส” ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและบุคคลที่สามเท่านั้น (หรือตามที่รู้จักกันในนามของ “หลักการคุ้มครองชีวิต”) และเมื่อ “วิธีการที่ร้ายแรงน้อยกว่านี้ไม่เพียงพอที่จะทำให้บรรลุดุประสงค์เหล่านี้ได้เท่านั้น”¹⁷⁶ และจะต้องจำกัดอยู่เพียงบุคคลที่เป็นเป้าหมาย¹⁷⁷ “เมื่อพิจารณาถึงอันตรายต่อชีวิตของอาวุธประเภทนี้ควรมีการใช้เส้นแบ่งระดับต่ำที่สุดในการตัดสินใจยิงกระสุนโลหะเคลือบยาง”¹⁷⁸ หลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายของสหประชาชาติอธิบายว่า “การใช้อาวุธปืนนั้นถือเป็นมาตรการร้ายแรงและควรมีความพยายามทุกวิถีทางที่จะไม่ใช้อาวุธปืน โดยเฉพาะกับเด็ก”¹⁷⁹

“เมื่อพวกเขามีปืนอยู่ในมือในช่วงเวลาที่ไม่มีอะไรเกิดขึ้น มันก็สร้างสถานการณ์ให้รู้สึกน่ากลัว”

(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

“มันเกิดเป็นความรู้สึกของความไม่แน่นอน เมื่อพวกเขาหยิบปืนโดยไม่มีสาเหตุ”

(เด็กหญิงอายุ 16 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

“พวกเขามีปืนและเสียงมาที่พวกเราทั้งหมด [...] นั่นแหละ พวกเขามีปืนเหมือนกับการที่พวกเราเห็นพวกเราแต่ไม่ยิง แต่ก็ยังคงเกิดเป็นความกลัวเพราะบางครั้งพวกเขาจะลดปืนลง และยกขึ้นใหม่อีกครั้งเหมือนเป็นการข่มขู่ ฉันไม่รู้ แต่ฉันว่ามันน่ากลัวมากจริง ๆ ที่พวกเขาเสียงมาที่เรา เพราะคุณไม่สามารถรู้ได้ว่าเป็นปืน BB [ปืนที่ใช้แรงดันอากาศยิงลูกโลหะเล็ก ๆ] หรือปืนจริง”

(เด็กชายอายุ 18 ปีในประเทศชิลี)

“ลูกกระสุนลอยไปมาในพลาซ่า เพื่อนในชั้นเรียนคนหนึ่งถูกยิงที่ขา”

(เด็กหญิงอายุ 19 ปีในประเทศชิลี)

“เมื่อพวกเขาระบุตัวผู้เสียชีวิต มีเด็กสองคนถูกคลุมผ้าอยู่ด้วย”

(เด็กชายในประเทศโบลิเวีย)

“ฉันเห็นเพื่อนร้องไห้เพราะพี่ชายของเขาถูกฆ่า ฉันไม่เชื่อเขา แต่ฉันเพิ่งเห็นภาพของเขา (อยู่ในกลุ่มภาพผู้เสียชีวิต) บนผนัง ฉันรู้สึกโกรธเพราะฉันรู้จักเขา”

(เด็กชายในประเทศโบลิเวีย)

4.4 การจับกุมและคุมขังเด็ก

“ผู้นำนักเรียน [...] พวกเขาจับกุมเธอ เธอเป็นผู้เยาว์และมีภาพของเวลานั้นว่าพวกเขาลากเธอกับพื้น และจับตัวเธอไปด้วยความรุนแรง”

(เด็กชายอายุ 17 ปีในประเทศซีลี)

“ระหว่างการสลายการชุมนุม ฉันอยู่ในมินิมาร์กในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบ 7 นายเข้ามาหาฉัน คนที่มีไรโซ่ข้อมือตรวจกระเป๋าและบัตรประจำตัวของฉัน แล้วบอกกับฉันว่าเขาต้องการสอบสวนฉัน เขาพาฉันไปที่รถ แล้วบอกว่าเขาจะไปสถานีตำรวจ ฉันเกลียดกับเขาและไม่ยอมไป เขาจึงบอกว่าเขามีอำนาจที่จะสอบสวนฉันถึงแม้ว่าฉันไม่มีหมายเรียกหรือนายความก็ตาม”

(เด็กหญิงอายุ 14 ปีในประเทศไทย)

เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ เด็กไม่ควรถูกละเมิดสิทธิสำหรับการมีส่วนร่วมในการชุมนุมโดยสงบอย่างเด็ดขาด การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ ถึงแม้ในกรณีที่มีการชุมนุมเกิดความรุนแรง ก็ควรที่จะไม่มีใครรวมทั้งเด็กด้วยที่จะต้องได้รับการลงโทษ การจับกุมหรือคุมขังโดยพลการและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอาจกลายเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของเด็กอย่างไม่ชอบธรรมหรือโดยพลการ นับเป็นการละเมิดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อที่ 37 (ข) **การแยกแยะ** – “เหตุการณ์ความรุนแรงใดๆ โดยผู้เข้าร่วมบางคนไม่ควรถูกอ้างถึงผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดหรือผู้ที่อยู่ในการชุมนุมนั้น ๆ”¹⁸⁰ “ในขณะที่ผู้จัดควรพยายามตามความเหมาะสมในการปฏิบัติตามกฎหมายและส่งเสริมให้ทุกคนประพฤติตนในการชุมนุมอย่างสันติ ผู้จัดไม่ควรต้องรับผิดชอบกับพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายของผู้อื่น”¹⁸¹

หากเด็กคนใดคนหนึ่งในฐานะปัจเจกต้องสงสัยอย่างมีเหตุผลว่าก่อให้เกิดความรุนแรง คดีความของเขาควรจัดการโดยระบบยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยเฉพาะในขั้นตอนที่สอดคล้องกับอนุสัญญา ข้อที่ 37 และ 40¹⁸² อนุสัญญา ข้อที่ 37 (ค) สถาปนาภาระรับผิดชอบที่จะต้องพิจารณาความต้องการเฉพาะของเด็กตามอายุ การจับกุมและคุมขังเด็กควรเป็นมาตรการทางเลือกสุดท้ายเสมอ และในช่วงเวลาที่สั้นที่สุดที่จะทำได้ และยึดมั่นในมาตรการป้องกันทางกฎหมาย (อนุสัญญา ข้อที่ 37 (ข)) การคุมขังเพื่อเป็นการป้องกันและการบริหารนั้นไม่ควรนำมาใช้กับเด็ก¹⁸³ “พันธนาการหรือกำลังสามารถใช้ได้เมื่อเด็กเป็นอันตรายต่อการบาดเจ็บของตนเองและผู้อื่นเท่านั้น และเมื่อวิธีอื่น ๆ ในการควบคุมนั้นได้ใช้ไปหมดแล้วเท่านั้น”¹⁸⁴ วิธีการเหล่านี้ไม่ควรก่อให้เกิดความอับอายหรือลดทอนศักดิ์ศรี และควรใช้ในเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้อย่างมีขอบเขตเท่านั้น¹⁸⁵ รัฐควร “ห้ามการใช้อาวุธปืน อาวุธชนิดไฟฟ้า และวิธีการที่รุนแรงกับเด็กในการชั่งและจับกุมเด็ก [...] และใช้มาตรการและกระบวนการและแนะแนวทางการใช้กำลังหรือเครื่องมือพันธนาการต่าง ๆ ที่จำกัดอย่างระมัดระวังโดยตำรวจในขณะที่ชั่งหรือจับกุมเด็ก”¹⁸⁶ ผู้รายงานพิเศษเรื่องสิทธิในความเป็นส่วนตัวขององค์การสหประชาชาติได้แนะแนวทางให้รัฐ “แก้ไขช่องว่างทั้งหมดของตัวบทกฎหมายและข้อยกเว้นด้านขั้นตอน เพื่อให้แน่ใจว่า เด็กทุกคนที่เข้ามาพัวพันกับระบบยุติธรรมได้รับการรักษาไว้ซึ่งความเป็นส่วนตัวตลอดการดำเนินการทั้งหมด โดยมีคำสั่งที่จะไม่ตีพิมพ์ลงในทะเบียนประวัติอาชญากรทั้งหมด”¹⁸⁷

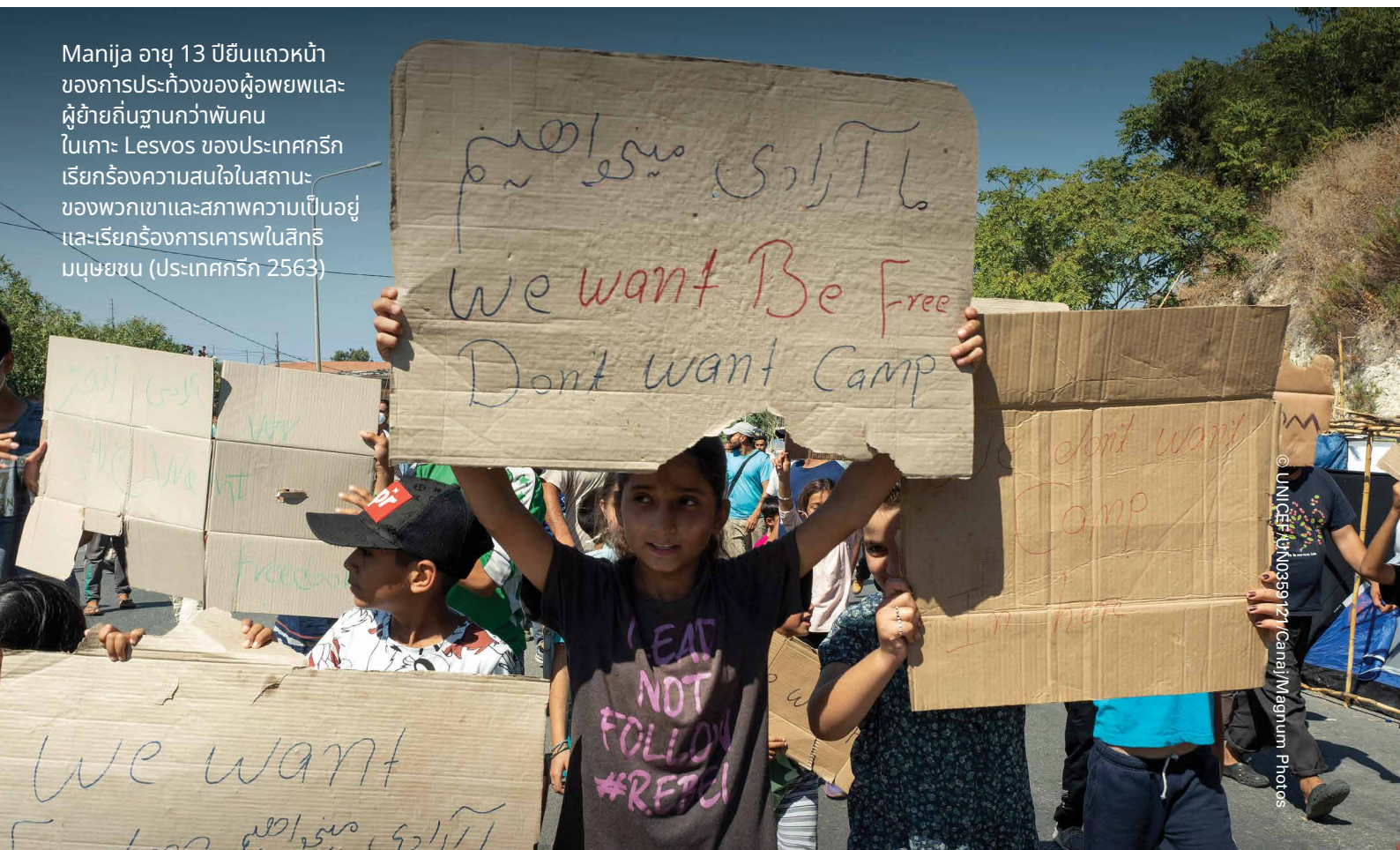
การชั่งก่อนการพิจารณาคดี “การลดทอนเสรีภาพส่วนบุคคลไม่ควรนำมาบังคับใช้นอกเสียจากว่าผู้เยาว์ถูกพิจารณาโทษการกระทำความรุนแรงอันร้ายแรงต่อบุคคลอื่นหรือการกระทำความผิดร้ายแรงซ้ำ ๆ เรื่อยมา และเว้นเสียแต่ว่าไม่มีการตอบสนองอื่นที่เหมาะสมอีกแล้ว”¹⁸⁸ การเบี่ยงเบนเด็กออกจากขั้นตอนทางกฎหมาย โดยเฉพาะจากการถูกคุมขังควรเป็นข้อพิจารณาเบื้องต้น เด็กไม่ควรถูกคุมขังในพาหนะเคลื่อนย้ายหรือห้องขังของตำรวจ ยกเว้นในกรณีที่เส้นทางเลือกสุดท้ายและในช่วงเวลาที่สั้นที่สุด และไม่ควรถูกคุมขังร่วมกับผู้ใหญ่ ยกเว้นเพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดของเด็ก กลไกในการปล่อยเด็กอย่างรวดเร็วกลับสู่พ่อแม่หรือผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่เหมาะสมควรเป็นความสำคัญลำดับต้น “ถึงแม้ว่าการกักขังจะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ก็สามารถบ่อนทำลายสุขภาวะทางจิตใจและทางร่างกายของเด็ก และเป็นภัยต่อพัฒนาการของสมอง [...] เส้นแบ่งว่าการปฏิบัติและการลงโทษใดที่จัดว่าเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติอย่างโหดร้ายจึงต่ำกว่าในกรณีของเด็ก และโดยเฉพาะในกรณีของเด็กที่ถูกลดทอนเสรีภาพ”¹⁸⁹ หากการเบี่ยงเบนนั้นไม่สามารถเกิดขึ้นได้ “เด็กทุกคนที่ถูกจับกุมและลดทอนเสรีภาพควรถูกนำขึ้นพิจารณาต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจบริหารกฎหมายภายใน 24 ชั่วโมงเพื่อสอบสวนความชอบธรรมของการลดทอนเสรีภาพหรือการดำเนินการต่อเนื่อง” และ “ในกรณีที่การปล่อยตัวเด็กแบบมีเงื่อนไขที่ขณะหรือก่อนการปรากฏตัวต่อหน้าศาลเป็นครั้งแรก (ภายใน 24 ชั่วโมง) นั้นไม่สามารถเป็นไปได้ เด็กควรได้รับการกล่าวหาอย่างเป็นทางการต่อการกระทำผิดและนำตัวมาพิจารณาต่อศาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจบริหารกฎหมายหรือหน่วยงานตุลาการที่เป็นอิสระและเป็นกลางในการจัดการกับคดีความให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้และต้องไม่เกิน 30 วันหลังจากที่การชั่งก่อนการพิจารณาคดีเริ่มต้นขึ้น”¹⁹⁰ รัฐยังควร “ทำให้แน่ใจว่าศาลและหน่วยงานผู้มีอำนาจบริหารกฎหมายอื่น ๆ ทำการตัดสินใจกล่าวหาไม่ช้าไปกว่า 6 เดือนนับจากวันที่เริ่มการคุมขัง หากไม่สามารถทำได้เด็กก็ควรได้รับการปล่อยตัว”¹⁹¹

“คนกลุ่มเดิม ๆ ยังคงถูกพิจารณาดี ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวประธานหรือโครงสร้างต่าง ๆ แต่การพิจารณาดีก็ยังคงดำเนินต่อไป ตอนนั้นพวกเขาอายุ 18 ปี ปัจจุบันพวกเขาอายุ 25 และ 28 ปี และยังคงอยู่ระหว่างพิจารณาดี” (เยาวชนในประเทศเอกวาดอร์)

การสัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย เด็กรู้สึกถูกข่มขู่ได้ง่ายกว่าเมื่อถูกสัมภาษณ์โดยตำรวจ จึงต้องมีการคุ้มครองที่อ่อนไหวต่อเด็ก คณะกรรมการสิทธิเด็กได้จัดทำแนวทางในการสอบถามเด็กโดยตำรวจ โดยเสนอแนะให้เด็ก “ต้องมีช่องทางในการเข้าถึงการช่วยเหลือทางกฎหมาย หรืออื่น ๆ และควรได้รับการช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่เหมาะสมระหว่างการสอบถาม [...] เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้มีอำนาจสอบสวนอื่น ๆ ควรได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี เพื่อหลีกเลี่ยงเทคนิคการถามคำถามและการดำเนินการที่นำไปสู่คำสารภาพหรือ คำให้การที่ถูกบีบบังคับหรือไม่น่าเชื่อถือ และควรมีการใช้เทคนิคทางภาพและเสียงในกรณีที่เป็นไปได้”¹⁹² การใช้วิดีโอบันทึกการสัมภาษณ์สามารถทำให้แน่ใจว่ามีบุคคลที่เหมาะสมอยู่ด้วยและหลีกเลี่ยงความจำเป็นที่จะต้องสัมภาษณ์ซ้ำ (ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของการปฏิบัติที่ดีว่าเด็กไม่ควรมีการแทรกแซงที่มากเกินไป)¹⁹³ ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามคำให้การหรือคำสารภาพที่เกิดจากการถูกบีบบังคับ คณะกรรมการสิทธิเด็กได้เสนอว่า “คำว่า “ถูกบีบบังคับ” ควรมีการตีความอย่างกว้าง ๆ และไม่ควรถูกจำกัดอยู่เพียงการใช้กำลังทางร่างกายเท่านั้น” ความเสี่ยงของการเกิดคำสารภาพเท็จเพิ่มขึ้นตามอายุของเด็กและพัฒนาการ การขาดความเข้าใจและความกลัวต่อผลที่จะตามมาที่ไม่อาจรู้ได้ รวมทั้งการเสนอความเป็นไปได้ที่จะถูกจองจำ และจากความยาวนานและสถานการณ์ของการถามคำถาม”¹⁹⁴

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ตุลาการ กฎเกณฑ์ขั้นต่ำของมาตรฐานแห่งสหประชาชาติสำหรับการบริหารงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเรียกร้องให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ต้องทำงานร่วมกับเด็กให้บ่อยครั้งหรือโดยเฉพาะ รวมทั้งผ่านการพัฒนาหน่วยตำรวจพิเศษในเมืองใหญ่ ๆ¹⁹⁵ อ้างถึงผลการศึกษาระดับโลกเกี่ยวกับเด็กที่ขาดเสรีภาพขององค์การสหประชาชาติที่ระบุว่า “รัฐควรยกระดับศักยภาพ โดยลงทุนในทรัพยากรบุคคล การสร้างความตระหนักรู้ รวมทั้งการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบสำหรับเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ทำงานกับ และสำหรับเด็กในการตัดสินใจที่นำไปสู่การลดทอนเสรีภาพของเด็ก และผู้ที่รับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของเด็กในระหว่างที่ถูกคุมขัง”¹⁹⁶ ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด) เรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องได้รับการฝึกอบรมในการตอบสนองความต้องการพิเศษของเด็กและทำตนให้คุ้นเคยกับการใช้งานให้เต็มที่มากที่สุด โครงการต่าง ๆ และความเป็นไปได้ในการส่งต่อ เพื่อการเปี่ยมเบนเด็กออกจากกระบวนการยุติธรรม¹⁹⁷

Manija อายุ 13 ปียืนแถวหน้าของการประท้วงของผู้พลพและผู้อพยพที่ฐานกักขังคนในเกาะ Lesvos ของประเทศกรีซ เรียกร้องความสนใจในสถานะของพวกเขาและสภาพความเป็นอยู่ และเรียกร้องการเคารพในสิทธิมนุษยชน (ประเทศกรีซ 2563)

4.5 ข้อเสนอแนะ

การสอดส่องและความเป็นส่วนตัวของเด็ก

รัฐควร

1. พัฒนารอบการทำงานเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และแนวทางพื้นฐานของการใช้มาตรการสอดส่องเกี่ยวกับเด็กอย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักการ 7 ประการที่อยู่ใน**หัวข้อ 4.2** เพื่อให้แน่ใจว่าการแทรกแซงใด ๆ ต่อความเป็นส่วนตัวของเด็กต้องเป็นไปตามกฎหมาย มีเจตนาที่จะสนองต่อวัตถุประสงค์อันชอบธรรม ยึดมั่นในหลักการใช้ข้อมูลให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น สมเหตุสมผล ออกแบบตามประโยชน์สูงสุดของเด็ก และไม่ขัดต่อบทบัญญัติ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
2. ในส่วนที่เกี่ยวกับการสอดส่องและความเป็นส่วนตัวที่สัมพันธ์เป็นพิเศษกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ
 - ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้พัฒนาและตีพิมพ์นโยบายเกี่ยวกับการใช้การถ่ายภาพและบันทึกภาพเคลื่อนไหวในการชุมนุมสาธารณะ ในรูปแบบที่เด็กสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยมีรากฐานมาจากการประเมินผลกระทบด้านสิทธิเด็ก นโยบายนี้ควรมีการอธิบายถึงจุดประสงค์ของกิจกรรมต่าง ๆ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และรายละเอียดว่าข้อมูลนั้นจะเก็บรักษา ประมวล และลบได้อย่างไร
 - ละเว้นการบันทึกภาพของผู้เข้าร่วมชุมนุม นอกเสียจากว่ามีข้อบ่งชี้ที่หนักแน่นว่าผู้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งหรือกำลังจะเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง และการบันทึกภาพนั้นต้องเป็นไปตามกฎหมาย พร้อมการคุ้มครองอย่างแข็งแกร่งที่จำเป็นต้องมีแม้ว่าจะอยู่ในปัจจัยที่กำหนดเหล่านี้ก็ไม่ควรบันทึกภาพผู้เข้าร่วมชุมนุมโดยสงบในวิถีที่ข่มขู่หรือคุกคาม
 - คุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กจากการสอดส่องและการละเมิดความเป็นส่วนตัวโดยผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ
 - ทำให้แน่ใจว่ามีการตรวจสอบอย่างเข้มข้นและการควบคุมดูแลที่เป็นอิสระและโปร่งใสต่อการตัดสินใจที่จะเก็บข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลอื่น ๆ ของผู้ที่มีส่วนร่วมในการชุมนุมโดยสงบ รวมทั้งเด็กด้วย และต่อการแลกเปลี่ยนหรือการเก็บรักษาข้อมูล
 - ทำให้แน่ใจว่าเด็กสามารถท้าทายการดำเนินการของรัฐและที่ไม่ใช่รัฐผ่านกลไกการแสดงความรับผิดชอบ ซึ่งเพิกเฉยต่อสิทธิของพวกเขาในการเก็บ วิเคราะห์ จัดเก็บ และแลกเปลี่ยนข้อมูลของพวกเขา และพวกเขาสามารถเรียกร้องให้มีการลบข้อมูลได้หากจำเป็น
 - ทำให้แน่ใจว่าการเข้าร่วมของเด็กในการชุมนุมโดยสงบทั้งออนไลน์และออฟไลน์นั้นไม่เกิดเป็นผลในทางลบต่อตัวเด็ก เช่น การถูกแบ่งแยกโดยโรงเรียน การจำกัดหรือลดทอนโอกาสในอนาคตหรือการเกิดเป็นประวัติของตำรวจ
 - ทำการประเมินด้านสิทธิมนุษยชนถึงความหมายโดยนัยสำหรับเด็กและความเป็นส่วนตัวของพวกเขาที่สัมพันธ์กับ**ฐานข้อมูลอัตลักษณ์พลเมืองและอาชญากรรม**
 - ทำให้แน่ใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือกลุ่มหัวรุนแรงสุดโต่งนั้นเป็นความลับ และจะมีการแลกเปลี่ยนเมื่อจำเป็นอย่างเคร่งครัดในการประสานการฟื้นฟูและการกลับคืนสู่สังคมของบุคคลนั้น ๆ
3. ในส่วนที่เกี่ยวกับการระบุด่วนด้วยใบโอเมทริกซ์
 - ห้ามใช้เทคโนโลยีจดจำใบหน้าในการระบุด่วนผู้เข้าร่วมการชุมนุมอย่างสันติโดยเด็ดขาด
 - ห้ามใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการจดจำลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์โดยอัตโนมัติในสถานที่ที่สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ อาทิ ใบหน้า ท่าทางการเดิน ลายนิ้วมือ เสียง การเคาะแป้นพิมพ์ และสัญญาณใบโอเมทริกซ์หรือทางพฤติกรรมอื่น ๆ
 - ห้ามใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดกลุ่มบุคคลด้วยใบโอเมทริกซ์เป็นกลุ่มตามเชื้อชาติ เพศ ความเชื่อทางการเมืองหรือรสนิยมทางเพศ หรือเหตุผลอื่น ๆ ในการเลือกปฏิบัติ

- ปรับใช้ระเบียบข้อบังคับที่แข็งแกร่งเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการระบุตัวตนด้วยไบโอเมตริกซ์ที่เหนือไปกว่าแค่กฎหมายคุ้มครองข้อมูล รวมทั้งทุกแง่มุมของการเก็บ วิเคราะห์ จัดเก็บและแลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ขึ้นต่อกฎหมายจำเป็นและสมเหตุสมผลในการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายอันชอบธรรม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเส้นแบ่งที่สูงเพื่อประโยชน์ต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัว
- ทำให้แน่ใจว่าตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้นสามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ ชัดเจนและแม่นยำเพียงพอที่จะทำให้ผู้คน รวมทั้งเด็ก สามารถคาดการณ์ถึงการใช้งานและขอบเขตของการรู้ค่าความเป็นส่วนตัว

การคุมขัง การสลายการชุมนุม และการใช้กำลังและอาวุธปืน

รัฐควร

4. ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ตลอดขั้นตอนวางแผนและระหว่างการชุมนุม เพื่อป้องกันความรุนแรง ลดความตึงเครียด และใช้การแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในการควบคุมการชุมนุม (**ข้อมูลความรู้ การสื่อสาร และการอำนวยความสะดวก**) หากได้ใช้มาตรการเหล่านี้ไปหมดแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่มีทางเลือกใด ๆ แล้ว แต่ทางเลือกสุดท้ายคือการควบคุมฝูงชน แทนที่จะใช้เทคนิคในการอำนวยความสะดวก พวกเขาต้องแยกแยะให้ได้มากที่สุดและนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ระหว่างผู้ที่มีส่วนในความรุนแรงกับผู้ที่จะประสงค์จะชุมนุมโดยสันติ เพื่อการใช้กำลังนั้นจะต้องไม่ถูกใช้ไปกับผู้ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในความรุนแรง หากจำเป็นต้องใช้กำลัง เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรใช้กำลังให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นสำหรับการบรรลุวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมาย โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อเด็กด้วย
5. ทำให้แน่ใจว่าการใช้กำลังใด ๆ นั้นเป็นไปตามมาตรฐานสากลที่อยู่ในหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (พร้อมด้วยแนวทางอย่างละเอียดในเอกสารข้อมูลของ UNODC/OHCHR เรื่อง The Use of Force and Firearms in Law Enforcement and the United Nations Human Rights Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement)
6. ทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับและแนวทางสำหรับกลยุทธ์ในการควบคุมฝูงชนและการใช้กำลัง เพื่อให้แน่ใจว่ามีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ และสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากล เพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเด็กโดยเฉพาะ โดยพิจารณาถึงมุมมองและประสบการณ์ของเด็ก และตระหนักถึงความเปราะบางเป็นพิเศษของเด็กต่ออันตรายทางร่างกายและจิตใจ
7. ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายใช้ความยับยั้งชั่งใจเป็นพิเศษสำหรับการใช้กำลัง โดยเฉพาะเมื่อเด็กอาจได้รับผลกระทบ เมื่อได้ใช้วิธีการแก้ไขความขัดแย้งที่ไม่ใช้ความรุนแรงไปหมดแล้ว ทำการเตือนล่วงหน้าอย่างเหมาะสมก่อนแล้ว หากเป็นการจำเป็นจริง ๆ ที่ต้องใช้กำลัง ก็ควรเป็นทางเลือกสุดท้าย (นอกเสียจากการทำเช่นนั้นจะไม่เกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจน) และใช้กำลังตามหลักการ**ความชอบธรรม ความจำเป็น ความสมเหตุสมผล การไม่เลือกปฏิบัติ ความระมัดระวัง และการแสดงความรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด** ด้วยความเข้าใจที่ว่าหลักการเหล่านี้สัมพันธ์กับเด็กโดยเฉพาะอย่างไร
8. กำหนดให้การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เน้นอย่างแจ่มแจ้งว่า**การใช้กำลังใด ๆ ต่อเด็กนั้นต้องหลีกเลี่ยงและใช้เป็นทางเลือกสุดท้ายเท่านั้น** และในบริบทเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องให้ความสำคัญกับการ “ลดระดับ” ในรูปแบบต่าง ๆ ของการใช้กำลัง ที่มีอยู่และเลือกการใช้กำลังให้น้อยที่สุดเสมอ
9. ทำให้แน่ใจว่า**ความช่วยเหลือและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการแพทย์นั้นเพียงพอและสามารถใช้งานได้** (พร้อมผู้เชี่ยวชาญในการรักษาเด็ก) ในกรณีที่เกิดการบาดเจ็บหรือปัญหาทางสุขภาพอื่น ๆ ที่เป็นผลจากมาตรการควบคุม โดยเฉพาะเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเตรียมที่จะใช้กำลัง
10. ทำให้แน่ใจว่า**คำสั่งต่าง ๆ ที่ออกจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายระหว่างการชุมนุมนั้นเข้าใจง่ายสำหรับเด็ก** โดยสื่อสารอย่างสุขุม เสียงดัง ชัดเจนและซ้ำ ๆ รวมทั้งให้เวลาที่เหมาะสมสำหรับเด็กในการปฏิบัติตาม
11. ทำให้นโยบายและการปฏิบัติที่ชัดเจนว่า**ต้องใช้การกัก (“การล้อม”)** ต่อผู้ที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความรุนแรงเท่านั้น โดยจำกัดเวลาให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น และไม่ถูกใช้ไปอย่างเลือกปฏิบัติหรือตามอำเภอใจ สร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในการระบุเด็กที่อาจติดอยู่ใน “ร่างแห” ของการกักในฐานเป็นผู้ประท้วงที่ไม่ใช้ความรุนแรง และช่วยย้ายพวกเขาออกจากพื้นที่ที่มีการกัก

12. เสนอแนะให้กลยุทธ์การควบคุมการชุมนุมจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการใช้รั้วหรือสิ่งกีดขวางที่มีลวดหนาม เทปลวดหนามหรือหนามแหลมอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างไม่เลือกปฏิบัติและไม่สมเหตุสมผลต่อการบาดเจ็บของเด็ก
13. ทำให้แน่ใจว่าการสลายการชุมนุมจำเป็นต้องอยู่เพียงสถานการณ์ฉุกเฉินเท่านั้น (หากไม่มีความสงบอีกต่อไปหรือหากมีหลักฐานชัดเจนว่ามีภัยคุกคามอันเร่งด่วน ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ด้วยมาตรการที่สมเหตุสมผลกว่านี้ อาทิ การจับกุมอย่างมุงเป้า) สร้างศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถระบุเด็กและให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมให้ออกจากพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย และดำเนินการได้อย่างรวดเร็วตามแผน “เด็กหาย” ที่ได้มีการกำหนดไว้แล้วหากเด็กหายหรือถูกแยกจากผู้ให้การดูแล
14. ทำให้แน่ใจว่ามีการใช้อาวุธความร้ายแรงต่ำตามข้อกำหนดของความจำเป็นและความสมเหตุสมผลอย่างเคร่งครัดในสถานการณ์ที่มาตรการที่เป็นอันตรายน้อยกว่าอื่น ๆ ได้พิสูจน์แล้วว่าหรือเห็นชัดเจนว่าจะไม่เป็นผลในการจัดการกับภัยคุกคามนั้นเท่านั้น ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายใช้อาวุธเป็นมาตรการทางเลือกสุดท้ายเท่านั้น ตามมาด้วยการแจ้งเตือนและโอกาสที่เพียงพอให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุมรวมทั้งเด็กได้แยกย้าย
15. สร้างศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถมองหาเด็กและเสาะแสวงที่จะคุ้มครองพวกเขาให้อยู่ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้จากผลกระทบอันเป็นอันตรายของอาวุธความร้ายแรงต่ำ ตัวอย่างเช่น การนำทางเด็กสู่ความปลอดภัยและการไม่เล็งอาวุธมาที่เด็กโดยตรง
16. ในส่วนที่เกี่ยวกับอาวุธและอุปกรณ์เฉพาะ
 - ทำให้แน่ใจว่าเมื่อมีการใช้อาวุธความร้ายแรงต่ำที่มีผลไม่เลือกปฏิบัติ เช่น แก๊สน้ำตาหรือหัวฉีดน้ำ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องใช้ความพยายามอย่างเหมาะสมทั้งหมดในการจำกัดความเสี่ยง อาทิ การก่อให้เกิดความตื่นตูมหรือเป็นอันตรายต่อผู้สังเกตการณ์ รวมทั้งเด็กด้วย ห้ามใช้อาวุธเหล่านี้ในพื้นที่ปิด โรงเรียนหรือพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย หรือใช้เพื่อลงโทษเด็กหรือทำให้เด็กหมดกำลังใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุม ใช้อาวุธเหล่านี้เฉพาะเมื่อเกิดความเสี่ยงไปทั่วการชุมนุม เมื่อไม่มีทางเป็นไปได้ที่จะยับยั้งความรุนแรงโดยการจัดการกับผู้ที่มีความรุนแรงเพียงเท่านั้น
 - ห้ามใช้อุปกรณ์สร้างความสับสนและอาวุธคลื่นความถี่เสียงโดยเด็ดขาดในการกีดกันเด็กเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุม ห้ามใช้อุปกรณ์คลื่นเสียงอัลตราซาวด์ความถี่สูงและแฟลชบอลในการชุมนุมสาธารณะ
 - ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเข้าใจอันตรายที่ร้ายแรงกว่าจากการใช้กระบอกหรืออาวุธไม่มีคมอื่น ๆ ที่คล้ายกัน (รวมทั้งส่วนประกอบต่าง ๆ ของอุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย) ต่อเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่ และหากเล็งกระสุนดัดแปลงไปที่ช่วงล่างของร่างกายของผู้ใหญ่ก็ยิ่งอาจโดนเด็กในจุดที่อ่อนไหวได้
 - ห้ามใช้สารเคมีสร้างความระคายเคืองมาเป็นวิธีการสลายการชุมนุมโดยสันติที่มีผู้สูงอายุ เด็กหรือผู้ที่มีปัญหาในการเคลื่อนไหวโดยเด็ดขาด เพราะอาจมีอันตรายที่จะเกิดความบาดเจ็บจากการเหยียบกัน
 - ห้ามการใช้อาวุธช็อตไฟฟ้าในเด็ก
 - ทำให้เป็นที่รับรู้โดยทั่วว่าอาวุธปืนนั้นไม่ใช่เครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการควบคุมการชุมนุม
 - ห้ามใช้อาวุธปืนในการสลายการชุมนุม ถึงแม้ว่าจะเกิดความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
 - จำกัดการใช้อาวุธปืนอย่างเคร่งครัด (และการยิงกระสุนโลหะเคลือบยาง) ในสถานการณ์ของ “ภัยคุกคามเร่งด่วนต่อชีวิตหรือการบาดเจ็บสาหัส” ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายหรือบุคคลที่สาม “เมื่อมาตรการที่ร้ายแรงกว่านั้นไม่เพียงพอให้บรรลุวัตถุประสงค์” ทำให้แน่ใจว่าการดำเนินการเช่นนี้จำกัดอยู่ที่บุคคลที่มุ่งเป้าเท่านั้น พยายามทุกวิถีทางที่จะกีดกันการใช้อาวุธปืน โดยเฉพาะกับเด็ก

การจับกุมและการควบคุมตัวเด็ก

รัฐควร

17. ทำให้แน่ใจว่า เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ เด็กจะไม่ถูกลงโทษอย่างเด็ดขาดสำหรับการเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ เพื่อใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขา ทำให้แน่ใจว่าแม้การชุมนุมจะมีความรุนแรง ก็จะต้องไม่มีใคร รวมถึงเด็กที่ควรถูกลงโทษเป็นหมู่คณะ ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวตามอำเภอใจและไม่ชอบด้วยกฎหมาย
18. ทำให้แน่ใจว่าผู้จัดการชุมนุมรวมทั้งเด็กไม่ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมอันผิดกฎหมายของผู้อื่น และการกระทำที่รุนแรงเดียว ๆ โดยผู้เข้าร่วมบางคนก็ไม่ถือว่าเป็นความรุนแรงของคนอื่น ๆ ด้วยหรือของการชุมนุมโดยทั่วไป
19. ทำให้แน่ใจว่าเด็กคนใดก็ตามที่ต้องสงสัยอย่างมีเหตุผลในฐานะปัจเจกบุคคลว่าเป็นผู้กระทำความรุนแรงมีคดีความที่จัดการโดยระบบยุติธรรมเฉพาะสำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อที่ 37 และ 40 ตามแนวทางอย่างละเอียดในหัวข้อ 4.4 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจับกุมและคุมขังเด็กควรเป็นมาตรการทางเลือกสุดท้ายเสมอในช่วงเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และยึดมั่นตามหลักการคุ้มครองตามกฎหมาย
20. ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นกับการเปี่ยงเบนเด็กให้ห่างจากระบบศาลยุติธรรม โดยเฉพาะจากการถูกคุมขัง ซึ่งต้องใช้เฉพาะเมื่อเด็กได้รับการตัดสินเรียบร้อยแล้วว่าได้กระทำความรุนแรงร้ายแรงต่อบุคคลอื่นหรือต้อรรถระทำความผิดร้ายแรงซ้ำ ๆ และเว้นเสียแต่ว่าไม่มีการตอบสนองอื่นใดที่เหมาะสมอีกแล้ว ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นกับกลไกการปล่อยตัวเด็กสุ่มพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ที่เหมาะสมอย่างรวดเร็ว
21. บังคับใช้รอบเวลาที่เคร่งครัดในการพิจารณาคดีความของเด็กในกรณีที่มีการเปี่ยงเบนนั้นไม่สามารถทำได้ตามที่อธิบายไว้ในหัวข้อ 4.4 ให้ความสำคัญลำดับต้นกับการปล่อยตัวตามเงื่อนไขขณะที่หรือก่อนการพิจารณาควบคุมตัวครั้งแรกภายใน 24 ชั่วโมงเป็นทางเลือกสุดท้าย การตั้งข้อกล่าวหาอย่างจริงจังและการปรากฏตัวต่อศาล (หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในลักษณะเดียวกัน) ต้องเกิดขึ้นเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่มากที่สุด 30 วันนับจากวันที่การควบคุมตัวก่อนการพิจารณาคดีได้เริ่มขึ้น การตัดสินเป็นครั้งสุดท้ายโดยศาล (หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในลักษณะเดียวกัน) ต้องเกิดขึ้นไม่เกิน 6 เดือนนับจากวันแรกที่ถูกลงควบคุมตัว หากล้มเหลวในการปฏิบัติตามนี้ เด็กก็จะต้องได้รับการปล่อยตัว
22. ทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายปฏิบัติในวิถีทางที่ดีที่สุดในการสัมภาษณ์เด็กบนพื้นฐานของมาตรฐานและแนวทางสากลด้านสิทธิมนุษยชน เด็กมีช่องทางเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายและอื่น ๆ ที่เหมาะสม โดยมีการสนับสนุนจากพ่อแม่ ผู้ปกครองตามกฎหมายหรือผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ที่เหมาะสมระหว่างการถูกถาม การใช้ประโยชน์จากเทคนิคทางภาพและเสียง เช่น การบันทึกวิดีโอ และได้รับการถามโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี โดยไม่ทำการแทรกแซงอย่างเกินควรและหลีกเลี่ยงเทคนิคและการปฏิบัติที่ส่งผลให้เกิดคำสารภาพหรือคำให้การที่มาจากการถูกบังคับหรือไม่น่าเชื่อถือ
23. ทำให้แน่ใจว่านอกจากการฝึกอบรมด้านสิทธิเด็กพื้นฐานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทุกคน (เจ้าหน้าที่ด้านกฎหมายอื่น ๆ) ที่ทำงานกับเด็กบ่อยหรือโดยเฉพาะแล้ว ยังมีการฝึกฝนเฉพาะทาง และมีการจัดตั้งหน่วยตำรวจพิเศษสำหรับเด็กในเมืองใหญ่ ๆ

© UNICEF/UNI109805/Ramonedea

เด็กวัยรุ่นชายเดินผ่านลวดหนามและรถถังของทหารในเมืองตูนิสระหว่างการประท้วงเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง (ตูนิเซีย 2554)

อิศราบ อายุ 12 ปี ถ่ายภาพด้านนอกของพื้นที่ทหารของอดีตผู้ฆ่าลิเบีย มูอัมหมัด กัดดาฟี ในเมืองทรีโปลี เธอคือเด็กและวัยรุ่น 1 ใน 25 คนที่เข้าร่วมการฝึกอบรมการถ่ายภาพในเมืองของเด็กโดยองค์การยูนิเซฟ (ลิเบีย 2555)

5. หลังการชุมนุม (ติดตามผล)

5.1 จัดการประชุมหลังการชุมนุม

การจัดการประชุมหลังการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรกลายเป็นมาตรฐานการทำงาน เนื่องจากการจัดการประชุมอาจ “รับมือกับประเด็นเฉพาะต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเรื่องสิทธิมนุษยชน ประเด็นด้านสุขภาพและความปลอดภัย ความปลอดภัยของสื่อ ผลกระทบต่อชุมชน การวางแผนดำเนินการและการประเมินความเสี่ยง การสื่อสาร การบังคับบัญชาและการตัดสินใจ กลยุทธ์ ทรัพยากรและอุปกรณ์ และความจำเป็นสำหรับการฝึกอบรมในอนาคต”¹⁹⁸ นับเป็นการปฏิบัติที่ดีที่จะเชิญผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมที่เกี่ยวข้องเด็ก รวมทั้งหน่วยงานภาคประชาสังคมให้มาร่วมการประชุม แต่ไม่ควรเป็นการชี้แจงหรือบังคับ

การสื่อสารที่อ่อนไหวต่อเด็กสามารถช่วยป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจากผลกระทบเชิงลบต่อการชุมนุมในอนาคต ทั้งยังสามารถป้องกันการสูญเสียความเชื่อใจของเด็กต่อเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอีกด้วย

5.2 คัดกรองเด็กจากภัยคุกคาม การโต้ตอบ การตีตราและการข่มขู่

“ฉันถูกตำรวจนอกเครื่องแบบติดตามทุกวัน พวกเขาติดตามฉันไปก็มีนิมาร์ก รถไฟฟ้า บางคนเริ่มตามตั้งแต่ที่บ้านตั้งแต่ตอนเข้าประตูไปจนถึงกลางคืน ฉันรู้สึกเหนื่อยล้า ฉันรู้สึกเหมือนมีภาระหนักอกตลอดเวลา”
(เด็กหญิงอายุ 18 ปีในประเทศไทย)

“ตำรวจพยายามที่จะข่มขู่ครอบครัวและญาติของฉัน ฉันรู้สึกเครียดและไม่รู้จะทำอย่างไร [...] มันเหมือนกับว่าทุก ๆ อย่างอยู่ฝั่งตรงข้ามกับฉัน ฉันอยากจะหยุดทำกิจกรรมทุกอย่าง ฉันใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะฟื้นตัวขึ้นมาได้”
(เด็กหญิงอายุ 18 ปีในประเทศไทย)

“มันคือความกลัวของการโดนจับและแม้แต่ว่าชื่อของพวกเราถูกขึ้นทะเบียน แล้วพวกเราไม่สามารถทำอะไรได้ นั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้นที่เมื่อการเข้าร่วมการประท้วง พวกเขาจะระบุให้คุณเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และไม่ให้คุณออกสื่อ หรือไม่ให้เราแสดงความคิดเห็นของตนเอง และคุณอาจต้องทนทุกข์จากการเลือกปฏิบัติเมื่อต้องออกไปข้างนอก”
(เยาวชนในประเทศเอกวาดอร์)

หน้าที่ในการคัดกรอง เด็กควรได้รับการคัดกรองจากภัยคุกคามและการโต้ตอบจากการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ¹⁹⁹ เด็กได้รับผลกระทบจากรูปแบบของอันตรายที่ต่างไปจากผู้ใหญ่และพวกเขาใช้ชีวิตอยู่ในบริบทที่ต่างออกไป ตัวอย่างเช่นที่โรงเรียนเด็กจะถูกลงโทษโดยครู รัฐต้องทำทุกทางที่สามารถทำได้ เพื่อคัดกรองเด็กจากภัยคุกคามและการละเมิดโดยรัฐและผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ รวมทั้งการโต้ตอบจากครอบครัว ครู เพื่อนรุ่นเดียวกัน หรือสมาชิกในชุมชนหรือสาธารณชนทั่วไป ทั้งออนไลน์²⁰⁰ และออฟไลน์ ระหว่างการหารือกับเด็ก 447 คนทั่วโลกก่อนการอภิปรายเรื่องเด็กผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชนในปี 2561 ของคณะกรรมการสิทธิเด็ก พบว่า เด็กจำนวน 313 คน (นับเป็นร้อยละ 70) รายงานว่าประสบกับความรุนแรงหรือการถูกละเมิดเมื่อพวกเขาดำเนินการในฐานะนักปกป้องสิทธิมนุษยชน²⁰¹

การไม่เลือกปฏิบัติ หน้าที่ในการคัดกรองนั้นปรับใช้ได้กับเด็กทุกคน ไม่มีข้อยกเว้น ในบางประเทศเด็กบางกลุ่ม โดยเฉพาะเด็กหญิงตกเป็นเป้าของภัยคุกคามและการโจมตีทางดิจิทัลจากการเข้าร่วมการชุมนุม²⁰² เด็กสามารถเผชิญกับการถูกคุกคามและความรุนแรงที่มีพื้นฐานของเพศสภาพในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการคุกคามทางเพศจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ประท้วงและผู้ประท้วงฝั่งตรงข้าม รัฐควรป้องกันและจัดการกับความรุนแรงที่มีพื้นฐานบนเพศสภาพ รวมทั้งความรุนแรงทางเพศต่อเด็กโดยผู้กระทำความผิด ในขณะที่เด็กหญิงมีความเป็นไปได้มากกว่าที่จะประสบกับความรุนแรงทางเพศ เด็กชายอาจมีความเป็นไปได้มากกว่าที่จะถูกจับกุมและเกิดความรุนแรงทางร่างกายระหว่างการแทรกแซงของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย การเลือกปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยและภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของเด็กที่ประท้วงเพื่อสนับสนุนบุคคลเหล่านี้ เช่น ขบวนการ LGBTQ+ นั้นอยู่ในบริบทของการระบุตัวตนด้วยไบโอเมทริกซ์ (หัวข้อที่ 4.2) รายงานประจำปี 2561 ของ OHCHR หัวข้อ “Youth and Human Rights” ยอมรับว่าารสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถของเยาวชนในการร่วมการตัดสินใจทางการเมืองและเพื่อสาธารณะ²⁰³ การเลือกปฏิบัติในรูปแบบนี้และการตีตราอาจเพิ่มความเป็นไปได้ที่จะเกิดการโต้ตอบโดยรัฐ รวมทั้งจากชุมชนและครอบครัวของเด็กที่ประสงค์จะใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ การตีตราและการคุกคามสามารถเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมออนไลน์ได้พอ ๆ กัน รัฐ (รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย) มีความรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกเชิงรุกเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ออนไลน์และคัดกรองเด็กจากพื้นที่เหล่านี้

ภัยคุกคามจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้มีอำนาจสั่งการ เด็กที่ผ่านการหาหรือเพื่อจัดทำเอกสารนี้รายงานว่าได้ประสบกับภัยคุกคาม ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้โทรศัพท์หาพ่อแม่ของเด็ก ทำการเยี่ยมบ้าน เยี่ยมโรงเรียนหรือเดินทางกลับบ้านหลังการชุมนุม และการข่มขู่พ่อแม่และโรงเรียนไม่ให้อนุญาตให้เด็กเข้าร่วมการชุมนุม นอกจากนี้ยังมีการรายงานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจพิจารณาที่จะใช้การดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้ปกครองสำหรับความล้มเหลวในการยับยั้งบุตรหลานตามกฎหมายคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น ตัวอย่างอื่น ๆ ที่ได้รับการรายงานจากแหล่งอื่นก็คือการที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจคุกคาม ข่มขู่หรือแม้กระทั่งจับกุมเด็กจากการเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ และตั้งข้อหาพวกเขาต่อการละเมิดกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งการคุกคามและข่มขู่พ่อแม่และผู้ให้การดูแลที่อนุญาตให้เด็กเข้าร่วมการประท้วง²⁰⁴ การโต้ตอบอาจมีความหมายโดยนัยต่อการเข้าถึงระบบยุติธรรมของเด็ก เช่น ที่พ่อแม่หรือผู้ดูแลไม่ให้ความยินยอมสำหรับเด็กในการรายงานกรณีต่าง ๆ ไปสู่ศาลยุติธรรมในประเทศและระหว่างประเทศและกลไกต่าง ๆ ด้วยสาเหตุแห่งความกลัวว่าจะเกิดการโต้ตอบมากขึ้นอีก พ่อแม่และผู้ให้การดูแลที่อนุญาตให้เด็กเข้าร่วมอาจถูกเพิกถอนสิทธิในการดูแล²⁰⁵ หรือพวกเขาอาจตกเป็นเป้าของภัยคุกคาม การข่มขู่ และความรุนแรงเสียเอง ซึ่งทำให้เกิดบรรยากาศอันเยือกเย็นต่อตัวเด็กเองด้วย

การโต้ตอบและการลงโทษโดยโรงเรียน เด็กที่ทำการเรียนในประท้วงได้เผชิญกับการปราบปรามและการลงโทษโดยผู้มีอำนาจบริหารของโรงเรียน²⁰⁶ เด็กถูกข่มขู่ด้วยการไล่ออกจากโรงเรียนและถูกกีดกันไม่ให้นั่งสอบปลายภาค²⁰⁷ ซึ่งส่งผลในทางลบตลอดชีวิต การลงโทษอื่น ๆ โดยโรงเรียน รวมทั้งการกักตัว การพักการเรียนหรือการบันทึกผลการขาดเรียนว่าเป็นการหนีโรงเรียน “การลงโทษเหล่านี้เป็นการจำกัดการใช้สิทธิในการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุม”²⁰⁸ “โรงเรียนควรมีบทบาทในการเอื้อให้เกิดการใช้สิทธินี้โดยสามารถสนับสนุนเด็กผ่านการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของพวกเขาและจะใช้น้อยอย่างไร้ผลลบล้าง [...] รัฐควรแนะแนวทางให้กับโรงเรียนว่าการโต้ตอบที่เคารพต่อสิทธิเด็กที่เข้าร่วมการชุมนุมโดยสันติ ทั้งในโรงเรียนและที่อื่นนั้นเป็นอย่างไร “ผู้มีอำนาจบริหารและสถาบันการศึกษาควรหารือกับนักเรียนนักศึกษาในการพัฒนานโยบายเกี่ยวกับการเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ”²⁰⁹ “การรับประกันว่าครูจะไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิ และจะต้องมีกฎหมายและนโยบายด้านการศึกษาในระดับประเทศที่ให้ทิศทางกับโรงเรียนและอื่น ๆ ว่าจะสามารถดำเนินการอย่างไรให้สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนเมื่อเด็กกระทำการในฐานะ [เด็กผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน] นอกจากนี้หนึ่งในความท้าทายในทางปฏิบัติก็คือการที่โรงเรียนให้คุณค่ากับความสำเร็จทางการศึกษา จึงหมายความว่ากิจกรรมอื่น ๆ ที่ถูกมองว่าเป็นการลดค่าความสำเร็จทางการศึกษานั้นอาจถูกห้ามหรือกีดกัน ยิ่งไปกว่านั้นความกดดันที่มีต่อเด็กสำหรับความสำเร็จทางวิชาการอาจเป็นสิ่งที่จำกัดเวลาว่าที่เด็กมีสำหรับกิจกรรม [ของเด็กผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน]”²¹⁰

5.3 รับประกันการเข้าถึงระบบยุติธรรมของเด็ก

“ไม่มีคำตอบว่าพวกเขาจะพาเราไปที่ไหน [...] พวกเขาไม่อนุญาตให้เราบอกนาย พวกเขาไม่แม้แต่จะรบกวนที่จะถามว่าเราเป็นผู้เยาว์หรือไม่ บอกกับเราว่าพวกเขาไม่สนใจว่าเราเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก มันน่ากลัว เพราะพวกเขาสามารถทำอะไรกับเราได้”
(เด็กหญิงอายุ 16 ปีในประเทศไทย)

การแสดงความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรรับผิดชอบต่อความล้มเหลวใด ๆ ต่อการเติมเต็มภาระหน้าที่เชิงบวกในการคุ้มครองและอำนวยความสะดวกสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก²¹¹ และพวกเขาควรแสดงความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอิสระ²¹² กฎหมายควรจัดให้มีการลงโทษทางอาญาและทางวินัยแก่ผู้ที่แทรกแซงกับหรือสลายการชุมนุมสาธารณะอย่างรุนแรงผ่านการใช้กำลังมากเกินไป²¹³ การแสดงความรับผิดชอบของผู้มีอำนาจนั้นสำคัญเป็นพิเศษเมื่อพิจารณาถึงความไม่สมดุลของอำนาจระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายกับผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุม โดยเฉพาะเมื่อเกี่ยวกับเด็ก เพื่อรับประกันให้เกิดการแสดงออกแสดงความรับผิดชอบในทุกระดับ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรระบุตัวตนได้อย่างชัดเจนและเป็นรายบุคคลตลอดเวลาที่ทำการควบคุมการชุมนุม พวกเขาต้องแสดงชื่อหรือหมายเลขประจำตัวบนเครื่องแบบ และ/หรือหมวก และต้องไม่ถอดออกหรือปิดบังหรือป้องกันไม่ให้คนอ่านได้ระหว่างการชุมนุม²¹⁴ ต้องมีการสถาปนาโครงสร้างการบัญชาการที่ชัดเจนและโปร่งใสพร้อมความรับผิดชอบในการปฏิบัติการที่นิยมมาเป็นอย่างดี เพื่อลดความเสี่ยงของความรุนแรงและการใช้กำลังให้น้อยที่สุด เพื่อรับประกันความรับผิดชอบต่อการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการละเว้นโดยเจ้าหน้าที่²¹⁵ จำเป็นต้องมีการจัดบันทึกการตัดสินใจต่าง ๆ โดยผู้บังคับบัญชาในทุกระดับ รวมทั้งระบบที่ชัดเจนในการจัดบันทึกหรือการขึ้นทะเบียนเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดหาให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ รวมทั้งยานพาหนะ อาวุธปืนและลูกกระสุน²¹⁶

กลไกในการร้องทุกข์ รัฐควรจัดการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพซึ่งปรับตามความต้องการเฉพาะของเด็กให้แก่เด็กที่เชื่อว่าสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาถูกปฏิเสธหรือถูกละเมิด รวมทั้งผ่านการเยียวยาทางศาลและองค์การอิสระด้านสิทธิมนุษยชนหรือผู้ตรวจการด้านเด็ก รวมถึงผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติเรื่องนักปกป้องสิทธิมนุษยชน เด็กควรทราบและเข้าถึงกลไกทั้งหมดที่สถาปนาขึ้นเพื่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ซึ่งในปัจจุบันยังไม่เป็นเช่นนั้น ควรสร้างความตระหนักรู้ถึงกลไกการคุ้มครองที่มีอยู่แล้วและทำให้แน่ใจว่าเด็กที่สนับสนุนสิทธิมนุษยชนสามารถใช้กลไกเหล่านี้ได้โดยเสมอภาคกับผู้ใหญ่²¹⁷ กลไกการร้องทุกข์ควรมีทรัพยากรที่เพียงพอและสามารถสอบสวนข้อกล่าวหาของการละเมิดสิทธิได้อย่างอิสระ ทันทีและถี่ถ้วน เพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบนั้นต้องแสดงความรับผิดชอบ²¹⁸ สำหรับการตอบสนองต่อความรุนแรงต่อเด็กกระหว่างการประท้วงสาธารณะ รวมทั้งมาตรการและการลงโทษทางวินัยต่อเด็กที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการประท้วง คณะกรรมการสิทธิเด็กได้ส่งเสริมให้รัฐสร้าง “กลไกการร้องทุกข์สำหรับเด็กที่เผชิญกับความรุนแรงในทุกรูปแบบ การใช้กำลังมากเกินไปหรือการกักขังโดยพลการระหว่างการประท้วงสาธารณะ และตั้งบทลงโทษที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่สาธารณะที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพในการสมาคมและชุมนุมโดยสงบของเด็ก”²¹⁹

การให้ความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ “เด็กที่ตกเป็นเหยื่อหรือพยาน และสมาชิกในครอบครัวในกรณีที่เหมาะสมควรสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง [...] ซึ่งรวมถึงความช่วยเหลือและบริการช่วยเหลือต่าง ๆ อาทิ ทางการเงิน กฎหมาย การให้คำปรึกษา สุขภาพ บริการทางสังคมและการศึกษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และบริการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการกลับคืนสู่สังคมของเด็ก ความช่วยเหลือทั้งหมดเหล่านี้ควรจัดการกับความต้องการของเด็กและทำให้พวกเขาสามารถมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม”²²⁰

“มีผู้เยาว์และเยาวชนที่อายุมากกว่าหลายคนก็ต้องเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาลสำหรับการเข้าร่วมการขับเคื้อนนี้ และปัจจุบันถึงแม้ว่าหลายปีผ่านมาแล้ว ก็ยังคงมีผลกระทบจนถึงทุกวันนี้ บางคนยังต้องใช้ไม้เท้าเพราะถูกปืนเจาะเข้าที่หัวเข่า ซึ่งทุกวันนี้ก็ยังไม่สามารถเดินได้ เพราะไม่มีเงินสำหรับการรักษาพยาบาล และพวกเขายังไม่ได้กลับเข้าเรียน”
(เยาวชนในประเทศเอลซัลวาดอร์)

การสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ “การสืบสวนที่ละเอียดถี่ถ้วนและเป็นกลาง” ควรมีปัจจัยดังต่อไปนี้คือ เป็นการสืบสวนอย่างเป็นทางการโดยรัฐ เป็นอิสระจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ความสามารถในการกำหนดว่าการใช้กำลังที่เกิดขึ้นนั้นสมควรแก่สถานการณ์ ระดับของความรวดเร็วและการเตรียมพร้อมที่เหมาะสม และระดับของการตรวจสอบสาธารณะ²²¹ เมื่อได้รับการร้องทุกข์เกี่ยวกับพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือเมื่อมีเด็กบาดเจ็บ ร้ายแรงหรือเป็นอันตรายแก่ชีวิตอันเป็นผลจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายก็ต้องมีการสืบสวนอย่างเป็นทางการที่มีประสิทธิภาพ²²² ความรับผิดชอบนั้นต้องขยายไปถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูงด้วย พวกเขาต้องรับผิดชอบต่อการออกคำสั่งที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย²²³ และสำหรับการประทุติของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่อยู่ใต้บังคับบัญชาที่รับทราบและควรรับทราบว่า เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายคนนั้นได้เลือกใช้อำนาจหรืออาวุธปืนโดยผิดกฎหมาย และพวกเขาไม่ได้ใช้มาตรการทั้งหมดในอำนาจของพวกเขาที่จะป้องกัน เหตุยิงหรือรายงานการใช้กำลังเหล่านั้น²²⁴ ต้องไม่มีการลงโทษทางอาญาและทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายผู้ที่ปฏิเสธที่จะทำการใช้กำลังและอาวุธปืน ซึ่งฝ่าฝืนหลักจริยธรรมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายหรือหลักการพื้นฐานเรื่องการใช้อำนาจและอาวุธปืน หรือเจ้าหน้าที่ที่รายงานพฤติกรรมลักษณะนี้ของเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ²²⁵ การเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาไม่ควรใช้เป็นการแก้ต่าง หาก [เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย] ทราบว่าคำสั่งในการใช้กำลังและอาวุธปืนนั้นมีผลต่อการเสียชีวิตหรือการบาดเจ็บร้ายแรงของบุคคลใด ซึ่งผิดกฎหมายอย่างชัดเจนและมีโอกาสที่เหมาะสมในการปฏิเสธที่จะปฏิบัติตาม”²²⁶

การกำกับดูแล “นอกเหนือไปจากการรับประกันให้เกิดการแสดงความรับผิดชอบผ่านกระบวนการยุติธรรมแล้ว รัฐควรปรับใช้การควบคุมดูแลอันไม่เกี่ยวกับระบบยุติธรรมอีกระดับหนึ่ง รวมทั้งกระบวนการสอบสวนภายในที่มีประสิทธิภาพโดยหน่วยงานกำกับดูแลอิสระ ระบบเหล่านี้ควรเป็นส่วนเพิ่มเติม แต่ไม่ใช่ทางเลือกสำหรับการเยียวยาทางอาญาทางกฎหมายสาธารณะและเอกชนสำหรับการประทุติมิชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ บทบาทของหน่วยงานกำกับดูแลภาคพลเมืองที่ทำงานอย่างแข็งขันอาจได้รับกำลังเสริมจากองค์กรหรือผู้ตรวจการด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติอื่น ๆ”²²⁷ นับเป็นการปฏิบัติที่ดีสำหรับกลไกกำกับดูแลอิสระที่จะทบทวนและรายงานปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมระดับใหญ่หรือที่เป็นข้อพิพาท [...] ควรมีการจัดตั้งกลไกการร้องทุกข์ตำรวจในกรณีที่ยังไม่มี พร้อมด้วยแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ต่าง ๆ”²²⁸

เจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง “ตำรวจ หน่วยงาน เจ้าหน้าที่ตุลาการและเจ้าหน้าที่ศาลอื่น ๆ ควรได้รับการฝึกอบรมในการจัดการกับคดีความต่าง ๆ ที่เด็กตกเป็นเหยื่อ²²⁹ หากยังไม่ได้มีการจัดตั้ง รัฐควรพิจารณาจัดตั้งสำนักงานและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางคดีความที่เป็นการกระทำผิดต่อเด็ก รัฐควรจัดตั้งหลักจริยธรรมในการบริหารจัดการคดีความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเหยื่อที่เป็นเด็กในกรณีที่เหมาะสม” สามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime ซึ่งจัดทำโดยคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (ECOSOC Resolution 2005/20) และ **หัวข้อ 3.7 และ 4.4** ในเอกสารนี้ที่เกี่ยวกับการสร้างศักยภาพและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ตุลาการอื่น ๆ

สิทธิในการเยียวยา รัฐควรมีภาระหน้าที่ในการ “จัดการเยียวยาที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพและทันเวลาที่แก่ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิในบริบทของการชุมนุม โดยหน่วยงานควบคุมดูแลที่มีความสามารถ ซึ่งมีอำนาจในการบังคับใช้การเยียวยา”²³⁰ “การเยียวยาดังกล่าวควรมีการปรับใช้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงความเปราะบางเป็นพิเศษของคนบางกลุ่ม รวมทั้งเด็กโดยเฉพาะด้วย”²³¹ “สิทธิในการเยียวยานั้นรวมถึงสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรม อย่างเสมอภาคและมีประสิทธิภาพ การชดเชยที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพและทันเวลาที่ต่อความเจ็บปวดที่ต้องทนทุกข์ และการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดและกลไกการชดเชย”²³²

การเฝ้าติดตามและสื่อมวลชน มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข่าวที่อิสระ เป็นกลางและตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการชุมนุมและการประท้วง รวมทั้งการบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย”²³³ ข้อมูลเหล่านี้อาจถูกนำไปใช้ในการให้ข้อมูลกับสาธารณะและทำหน้าที่เป็นรากฐานของการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและภาคประชาสังคม²³⁴ “ทุกคนสามารถใช้สิทธิในการสังเกตการณ์ ซึ่งขยายไปถึงการเฝ้าติดตามการชุมนุม” และ “รัฐมีภาระหน้าที่ที่ต้องคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เฝ้าติดตามการชุมนุม”²³⁵ ผู้เข้าร่วม นักข่าว และผู้ที่เฝ้าติดตามนั้นมีสิทธิที่จะบันทึกภาพเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย”²³⁶ การบันทึกวิดีโอเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายโดยเด็กสามารถเป็นส่วนสำคัญต่อการดำเนินการนี้²³⁷

5.4 ข้อเสนอแนะ

รัฐควร

1. รัฐควรนำเสนอให้มีการ**จัดประชุมหลังเหตุการณ์โดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ** เป็นบรรทัดฐาน เพื่อจัดการกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ข้อพิพาทด้านสุขภาพและความปลอดภัย ความปลอดภัยของสื่อ ผลกระทบต่อชุมชน การวางแผนปฏิบัติการและการประเมินความเสี่ยง การสื่อสาร การบังคับบัญชาและการตัดสินใจ กลยุทธ์ ทรัพยากรและอุปกรณ์ และความจำเป็นสำหรับการฝึกอบรมอื่น ๆ ในอนาคต ปรับใช้มุมมองที่มีความอ่อนไหวต่อเด็กในการประชุมนี้ เชิญชวนให้ผู้จัดและผู้เข้าร่วมการชุมนุมที่เป็นเด็กได้มาเข้าร่วมการประชุมโดยเชิญชวนในเชิงรุกและให้ความสนใจอย่างจริงจังกับเสียงสะท้อนของเด็ก แต่ต้องไม่ขู่เชิญพวกเขาหรือทำให้การเข้าร่วมนั้นเป็นการบังคับรวบรวมบทเรียนที่ได้รับและนำมาปรับเข้าสู่การวางแผนและการฝึกอบรม
2. **คุ้มครองเด็กทุกคนจากภัยอันตรายและการโต้ตอบโดยไม่เลือกปฏิบัติ** รวมทั้งความรุนแรงและการคุกคามสำหรับการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาโดยรัฐและผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐ รวมทั้งการโต้ตอบโดยครอบครัว ครู เพื่อนรุ่นเดียวกันหรือสมาชิกในชุมชนหรือสาธารณะ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ให้ความใส่ใจเป็นพิเศษในการป้องกันและจัดการกับความรุนแรงที่มีพื้นฐานบนเพศสภาพและการคุ้มครองกลุ่มเด็กชายขอบ ซึ่งอาจอยู่บนความเสี่ยงต่อภัยอันตรายที่สูงกว่า
3. ป้องกันและทำให้ผู้กระทำต้องรับผิดชอบภัยอันตรายที่ก่อขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนอื่น ๆ ในฐานความผิดต่อเด็กที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของพวกเขาและครอบครัว
4. ส่งเสริมให้หน่วยงานที่มีอำนาจและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ หรือร่วมกับนักเรียนนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนโยบายในการเข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบ ซึ่งเกิดขึ้นที่โรงเรียนหรือสถานที่อื่นระหว่างช่วงเวลาเรียน
5. ใช้ข้อมูลจากการหารือเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการพัฒนากฎหมายและนโยบายด้านการศึกษาในระดับประเทศที่จะให้ทิศทางกับโรงเรียนและสถาบันอื่น ๆ ในการเคารพสิทธิของเด็กที่เลือกจะใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ ทั้งที่โรงเรียนและในสถานที่อื่นนั้นควรเป็นอย่างไร
6. ทำให้แน่ใจว่าเด็กจะสามารถระบุตัวตนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างชัดเจนและเป็นรายบุคคลตลอดเวลาที่ทำการควบคุมการชุมนุม โดยแสดงให้เห็นชื่อหรือหมายเลขประจำตัวบนเครื่องแบบของพวกเขา และ/หรือหมวก และโดยไม่ถอดออกหรือปกปิดระหว่างการชุมนุม
7. ทำให้แน่ใจว่ามี**โครงสร้างการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน**สำหรับการชุมนุม พร้อมด้วยความรับผิดชอบทางปฏิบัติการที่ได้รับการนิยามมาเป็นอย่างดีและการบันทึกเหตุการณ์ที่ชัดเจนของการตัดสินใจต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ผู้สั่งการในทุกระดับ และบันทึกและตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดทำให้กับเจ้าหน้าที่แต่ละคน รวมทั้งยานพาหนะ อาวุธปืนและลูกกระสุน
8. **คุ้มครองสิทธิของผู้ที่เฝ้าติดตามการชุมนุมและผู้สื่อข่าว** รวมทั้งที่เป็นเด็กด้วย ในการทำการรายงานข่าวที่เป็นอิสระ เป็นกลางและอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง
9. **คุ้มครองสิทธิของผู้เข้าร่วม ผู้สื่อข่าวและผู้เฝ้าติดตาม** รวมทั้งที่เป็นเด็กด้วย ในการบันทึกภาพเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายระหว่างการชุมนุม
10. **ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องรับผิดชอบต่อหน่วยงานอิสระ**สำหรับความล้มเหลวในการเติมเต็มภาระหน้าที่เชิงบวกในการคุ้มครองและอำนวยความสะดวกสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็ก และสำหรับข้อจำกัดที่ไม่เหมาะสมใด ๆ ที่พวกเขาได้ตั้งขึ้นเกี่ยวกับการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ

11. ทบทวนและปรับปรุงตัวบทกฎหมายให้ครอบคลุมการลงโทษทางอาญาและทางวินัยต่อผู้ที่แทรกแซงหรือสลายการชุมนุมสาธารณะด้วยความรุนแรงผ่านการใช้กำลังที่มากเกินไป
12. จัดให้มีการเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพอย่างทันท่วงที เข้าถึงได้ ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อเด็กสำหรับเด็กที่เชื่อว่าสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ (หรือสิทธิอื่น ๆ) ของพวกเขาถูกละเมิดหรือถูกละเมิด รวมทั้งผ่านกระบวนการยุติธรรมและสถาบันอิสระด้านสิทธิมนุษยชนหรือผู้ตรวจการด้านเด็ก จงตระหนักว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลที่เป็นผู้ใหญ่คนอื่น ๆ อาจเป็นผู้ที่กีดขวางเด็กจากการแสวงหาการเยียวยาสำหรับการละเมิด เนื่องจากความกลัวในผลที่จะเกิดตามมา การสนับสนุนผู้ใหญ่เหล่านี้สามารถช่วยให้เด็กสามารถใช้สิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมของพวกเขาได้
13. ทำให้แน่ใจว่ากลไกการร้องทุกข์สามารถสอบสวนข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็กได้อย่างอิสระ ทันท่วงที และละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ผู้ได้รับผิดชอบต้องรับผิดชอบ
14. ทำให้แน่ใจว่าเด็กที่ส่งเสริมสนับสนุนสิทธิมนุษยชนได้ทราบเกี่ยวกับและมีช่องทางในการเข้าถึงกลไกต่าง ๆ ที่สถาปนาไว้เพื่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และพวกเขาสามารถใช้กลไกเหล่านี้ได้อย่างทัดเทียมผู้ใหญ่
15. ดำเนินการกำกับดูแลที่ไม่ผ่านกระบวนการศาลในระดับพิเศษที่เพิ่มขึ้น แต่ไม่ใช่ทางเลือกทดแทน เพื่อรับประกันการแสดงความรับผิดชอบผ่านกระบวนการศาลและการเยียวยาทางอาญา กฎหมายสาธารณะและเอกชนสำหรับการประทุมิชอบของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งรวมถึงกระบวนการสอบสวนภายในที่มีประสิทธิภาพ (กลไกการร้องทุกข์ตำรวจ) ที่มีแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ต่าง ๆ และหน่วยงานกำกับดูแลอิสระภาคพลเมือง และเสริมโดยการทำงานขององค์กรหรือผู้ตรวจการด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติ
16. ทำให้แน่ใจว่าสมาชิกของหน่วยงานกำกับดูแลนั้นได้รับการฝึกอบรมและตระหนักถึงประเด็นเฉพาะต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิของเด็กระหว่างการชุมนุม รวมทั้งมาตรการป้องกันของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่มีส่วนในการควบคุมการชุมนุมที่มีเด็กอยู่ด้วย
17. ทำให้แน่ใจว่าในกรณีที่ได้รับการร้องทุกข์เกี่ยวกับความประพฤติของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย หรือกรณีที่มีเด็กบาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิต อันเป็นผลจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะมีการสอบสวนอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทันท่วงที และเป็นกลางตามหลักเกณฑ์ที่อยู่ในหัวข้อ 5.3
18. ทำให้แน่ใจว่าการสอบสวนจะเกิดขึ้นถึงแม้ว่าจะไม่มีคำร้องอย่างชัดเจน หากมีสาเหตุที่สมเหตุสมผลที่จะเชื่อว่ามีการใช้ในทางที่ผิดหรือมีการละเมิดสิทธิเกิดขึ้น การสอบสวนต้องสามารถระบุและนำความยุติธรรมมาสู่ผู้ที่รับผิดชอบ พร้อมโทษที่สมสัดส่วนกับความร้ายแรงแห่งการละเมิด
19. ทำให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงต้องรับผิดชอบต่อการออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสำหรับการประทุมิชอบของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้บังคับบัญชาในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาทราบ หรือควรจะทราบ ว่าเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายคนนั้นได้เลือกใช้อำนาจและอาวุธอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมาย และพวกเขาไม่พยายามทำทุกมาตรการที่อยู่ภายใต้อำนาจในการป้องกัน ยับยั้งหรือรายงานการใช้กำลังต่าง ๆ เหล่านี้
20. ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องรับผิดชอบต่อการใช้กำลังและอาวุธปืนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการใช้กำลังและอาวุธปืนอันเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตหรือการบาดเจ็บสาหัสของบุคคล หากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายทราบอยู่แล้วว่าคำสั่งของผู้บังคับบัญชานั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างชัดเจน พวกเขาควรมีโอกาสที่เหมาะสมในการปฏิเสธที่จะปฏิบัติตาม
21. จะต้องไม่มีการคาดโทษทางอาญาหรือทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ปฏิเสธที่จะทำตามคำสั่งในการใช้กำลังและอาวุธปืนซึ่งฝ่าฝืนหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย รวมถึงผู้ที่รายงานพฤติกรรมลักษณะนี้ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายคนอื่น
22. รับประกันให้มีการช่วยเหลือที่ตอบสนองต่อเด็กและเป็นไปตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงของเพศภาวะสำหรับเด็กที่เป็นเหยื่อและพยาน โดยเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการฝึกอบรม ทั้งความช่วยเหลือด้านการเงิน กฎหมาย การให้คำปรึกษา สุขภาพ บริการทางสังคมและการศึกษา บริการฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ และบริการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการกลับคืนสู่สังคมของเด็ก
23. พัฒนาหลักปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับคตินิยมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ จัดการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในระบบยุติธรรมในการจัดการกับคตินิยมต่าง ๆ ที่มีเด็กเป็นเหยื่อ และก่อตั้งสำนักงานและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษในการจัดการกับคตินิยมที่เป็นการกระทำความผิดต่อเด็ก
24. จัดให้มีการเยียวยาที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพ และทันท่วงทีแก่ผู้ที่สิทธิถูกละเมิดในบริบทของการชุมนุม ซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานมีอำนาจที่มีความสามารถและอำนาจในการบังคับใช้การเยียวยาต่าง ๆ
25. รวบรวมและตีพิมพ์ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วม ซึ่งให้ข้อมูลที่มีการจำแนกจำนวนและรูปแบบต่าง ๆ ของการชุมนุม รวมทั้งข้อจำกัดหรือการห้ามชุมนุม การจับกุมที่เกิดขึ้น การใช้กำลัง และการบาดเจ็บใด ๆ ที่เกิดขึ้น

6. บทสรุปและข้อเสนอ

โซเฟีย อายุ 18 ปี สมาชิกของ U-Report ในประเทศกัวเตมาลา ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศในอุรัสหลักของกัวเตมาลาซิตี (กัวเตมาลา 2564)

เอกสารนี้อธิบายถึงสิทธิเด็กในบริบทของการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง โดยครอบคลุม

- ความสำคัญอันเฉพาะเจาะจงของการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กอันเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการโดยรวมของเด็ก และความท้าทายเฉพาะที่พวกเขาต้องเผชิญในการทำเช่นนี้
- ความจำเป็นที่รัฐจะต้องจัดหาสภาพแวดล้อมโดยรวมที่เอื้อต่อการควบคุมการชุมนุมที่เด็กมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในวิถีที่เคารพสิทธิ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชน และความเข้าใจว่าหลักการควบคุมและเทคนิคโดยทั่วไปนั้นปรับใช้กับเด็กได้อย่างไร
- ข้อเสนอแนะเฉพาะสำหรับรัฐเพื่อประกอบการพิจารณาก่อน ระหว่างและหลังการชุมนุม

นับเป็นความหวังว่าการศึกษาวิจัยและการหาข้อสรุปครอบคลุมสำหรับเอกสารนี้ และข้อเสนอแนะที่เป็นผลตามมานั้นจะเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาแนวทางขององค์กรสหประชาชาติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายว่าจะเอื้ออำนวยสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเด็กได้อย่างไร โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิทธิและความต้องการอันเฉพาะเจาะจงของเด็ก ซึ่งพิจารณาถึงความท้าทายพิเศษที่พวกเขาต้องเผชิญเมื่อใช้สิทธิของตน และยอมรับบทบาทที่สำคัญและกล้าหาญที่เด็กมีต่อการเรียกร้องความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และโลกที่ดีกว่าสำหรับทุกคน

*“คุณสามารถแสดงความคิดเห็นได้ในการชุมนุมเท่านั้น [...] ถือเป็นรูปแบบทางศิลปะที่ปลอดภัยที่สุดที่พวกเรา
กล้าทำในเวลานั้น ในการแสดงออกนั้นพวกเราคิดว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นรอบ ๆ ตัว”*

(ชายอายุ 22 ปีในประเทศฟิลิปปินส์)

*“เพื่อนหลายคนของฉันกลัวที่จะออกไปประท้วงเพราะสิ่งที่พวกเขาเห็นจากข่าว หากตำรวจให้การสนับสนุน
เพื่อนของฉันน่าจะออกมาแสดงความคิดเห็นมากกว่านี้”*

(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศสหรัฐอเมริกา)

“อย่างน้อยการเดินทางที่ฉันเข้าร่วมนั้นก็ปลอดภัยและสนุก คุณตะโกน กระโดด มีพื้นที่ทางศิลปะ”

(เด็กหญิงอายุ 17 ปีในประเทศชิลี)

*“เมื่อมีสิทธิเสรีภาพในการพูด พวกเขาไม่ควรทำอะไรพวกเรา เพราะเมื่อพวกเขาทำเช่นนั้นก็เป็นการกดขี่พวกเรา
และความรุนแรงนั้นไม่เป็นสิ่งดี เพราะมันเป็นสาเหตุของการเสียชีวิต”*

(เด็กในประเทศโบลิเวีย)

*“บางครั้งพวกเขาคิดว่าเราจะอยู่บ้าน พวกเราจะไม่ออกมา เพราะคิดว่าพวกเรากลัว แต่กลับกัน
พวกเราทำให้เราแข็งแกร่งยิ่งขึ้น และพวกเราพูดว่า ‘ไม่ พวกเขากำลังละเมิดสิทธิของเรา’”*

(เยาวชนในประเทศเอกวาดอร์)

การประชุม “วันศุกร์เพื่ออนาคต” สำหรับการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ
นำโดยเยาวชนนักเคลื่อนไหวด้านสภาพภูมิอากาศและจัดการชุมนุมคู่ขนานงานประชุม
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหประชาชาติ (COP26) (สหราชอาณาจักร,
2564)

ภาคผนวก 1 เอกสารประกอบ

ดูเพิ่มเติมที่ **ภาคผนวก 2** ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ

มาตรฐานของสหประชาชาติ

- Code of Conduct for Law Enforcement Officials, A/RES/34/169, United Nations General Assembly, 5 February 1980.
- Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice ('The Beijing Rules'), A/RES/40/33, United Nations General Assembly, 29 November 1985.
- Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials: Adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, Cuba, 27 August to 7 September 1990.
- Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty ('The Havana Rules'), United Nations General Assembly, A/RES/45/113, 14 December 1990.
- Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency ('The Riyadh Guidelines'), A/RES/45/112, United Nations General Assembly, 14 December 1990.
- Guidelines for Action on Children in the Criminal Justice System ('The Vienna Guidelines'), Recommended by Economic and Social Council Resolution 1997/30 of 21 July 1997.
- Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime, Economic and Social Council Resolution 2005/20, 22 July 2005.
- Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law, A/RES/60/147, United Nations General Assembly, 21 March 2006.
- Model Strategies and Practical Measures on the Elimination of Violence against Children in the Field of Crime Prevention and Criminal Justice, United Nations General Assembly, A/C.3/69/L.5, 25 September 2014.

คำแนะนำที่สำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินการ

- United Nations Office on Drugs and Crime and Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, *Resource Book on the Use of Force and Firearms in Law Enforcement*, UNODC and OHCHR, New York, 2017.
- United Nations High Commissioner for Human Rights, *United Nations Human Rights Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement*, OHCHR, New York and Geneva, 2020.
- Organization for Security and Co-operation in Europe and Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, 2nd ed., OSCE ODIHR, Warsaw, 2010.
- Organization for Security and Co-operation in Europe and Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Human Rights Handbook on Policing Assemblies*, OSCE ODIHR, Warsaw, 2016.
- Organization for Security and Co-operation in Europe and Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Guide on Law Enforcement Equipment Most Commonly Used in the Policing of Assemblies*, OSCE ODIHR and Omega Research Foundation, Warsaw, 2021.
- European Data Protection Board and European Data Protection Supervisor, *Joint Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council Laying Down Harmonised Rules on Artificial Intelligence (Artificial Intelligence Act)*, 18 June 2021.
- European Data Protection Board, *Guidelines on the Use of Facial Recognition Technology in the Area of Law Enforcement*, Version 1.0, 12 May 2022.

ความเห็นทั่วไปของคณะกรรมการอนุสัญญาต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

- **Human Rights Committee**

- General Comment No. 27 (1999) on Freedom of Movement (Article 12), CCPR/C/21/Rev.1/Add.9, 1 November 1999.
- General Comment No. 29 States of Emergency (Article 4), CCPR/C/21/Rev.1/Add.11, 31 August 2001.
- General Comment No. 31 (80) The Nature of the General Legal Obligation Imposed on States Parties to the Covenant, CCPR/C/21/Rev.1/Add. 13, adopted 29 March 2004.
- General Comment No. 36 on the Right to Life, CCPR/C/GC/36, 3 September 2019.
- General Comment No. 37 (2020) on the Right of Peaceful Assembly (Article 21), CCPR/C/GC/37, Geneva, 17 September 2020.

- **Committee on the Rights of the Child**

- General Comment No. 16 (2013) on State Obligations Regarding the Impact of the Business Sector on Children's Rights, CRC/C/GC/16, Geneva, 17 April 2013.
- General Comment No. 20 (2016) on the Implementation of the Rights of the Child During Adolescence, CRC/C/GC/20, Geneva, 6 December 2016.
- General Comment No. 21 (2017) on Children in Street Situations, CRC/C/GC/21, Geneva, 21 June 2017.
- General Comment No. 24 (2019) on Children's Rights in the Child Justice System, CRC/C/GC/24, Geneva, 18 September 2019.
- General Comment No. 25 (2021) on Children's Rights in Relation to the Digital Environment, CRC/C/GC/25, Geneva, 2 March 2021.

ข้อสังเกตโดยสรุปของคณะกรรมการอนุสัญญาต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

- **Committee on the Rights of the Child**

- Concluding Observations: United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, CRC/C/GBR/CO/4, Geneva, 20 October 2008.
- Concluding Observations: France, CRC/C/FRA/CO/4, 22 June 2009.
- Concluding Observations on the Fifth Periodic Report of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, CRC/C/GBR/CO/5, 12 July 2016.
- Concluding Observations on the Combined Fifth and Sixth Periodic Reports of Ecuador, CRC/C/ECU/CO/5-6, 26 October 2017.

- **Committee Against Torture**

- Concluding Observations on the Combined Third to Fifth Periodic Reports of the United States of America, CAT/C/USA/CO/3-5, 19 December 2014.
- Concluding Observations on the Seventh Periodic Report of Finland, CAT/C/FIN/CO/7, 20 January 2017.

รายงานและแถลงการณ์ของผู้แทนรายงานพิเศษของสหประชาชาติ

- **Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association**

- Report, Maina Kiai, A/HRC/20/27, United Nations Human Rights Council, 21 May 2012.
- Report, Maina Kiai: Mission to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, A/HRC/23/39/Add.1., United Nations Human Rights Council, 17 June 2013.
- Report, Maina Kiai, A/HRC/26/29, United Nations Human Rights Council, 14 April 2014.
- Joint Report with the Special Rapporteur on Extrajudicial, Summary or Arbitrary Executions on the Proper Management of Assemblies, A/HRC/31/66, United Nations Human Rights Council, 4 February 2016.
- Report, Clément Nyaletsossi Voule: Exercise of the rights to freedom of peaceful assembly and of association as essential to advancing climate justice, A/76/222, United Nations General Assembly, 23 July 2021.
- Report, Clément Nyaletsossi Voule: Essential role of social movements in building back better, A/77/171, United Nations General Assembly, 15 July 2022.
- Report, Clément Nyaletsossi Voule, 'Protection of Human Rights in the Context of Peaceful Protests During Crisis Situations', A/HRC/50/42, United Nations Human Rights Council, 16 May 2022.
- 'Joint Declaration on Protecting the Right to Freedom of Peaceful Assembly in Times of Emergencies' by the United Nations Special Rapporteur on the Rights of Freedom of Assembly and of Association (Clément Voule), the Special Rapporteur on Freedom of Expression of the Inter-American Commission on Human Rights (Pedro Vaca), the Special Rapporteur on Human Rights Defenders and focal point for reprisals in Africa and Chairman of the African Commission on Human and Peoples' Rights (Rémy Ngoy Lumbu), and the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, 15 September 2022.
- Statement, Clément Voule, 'States Responses to Covid 19 Threat Should Not Halt Freedoms of Assembly and Association', Geneva, 9 April 2020, <www.ohchr.org/en/statements/2020/04/states-responses-covid-19-threat-should-not-halt-freedoms-assembly-and?LangID=E&NewsID=25788>, accessed 22 March 2023.

- **Other Special Rapporteurs**

- Report of the United Nations Special Rapporteur on Extrajudicial, Summary or Arbitrary Executions, Christof Heyns, A/HRC/26/36, United Nations Human Rights Council, 1 April 2014.
- Report of the Special Rapporteur on Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, Juan E. Méndez, A/HRC/26/68, United Nations Human Rights Council, 5 March 2015.
- Report of the Special Rapporteur on the Promotion and Protection of the Right to Freedom of Opinion and Expression, A/HRC/38/35, 6 April 2018.
- Report of the Special Rapporteur on the Right to Privacy, Joseph A. Cannataci: Artificial Intelligence and Privacy, and Children's Privacy, A/HRC/46/37, United Nations Human Rights Council, 25 January 2021.
- Statement, Mary Lawlor, Special Rapporteur on Human Rights Defenders, in 'Summary on the Briefing on Child Human Rights Defenders and the Universal Periodic Review', Child Rights Connect, 5 September 2022.

เอกสารอื่นของสหประชาชาติ

- **Human Rights Council**

- The Promotion, Protection and Enjoyment of Human Rights on the Internet, A/HRC/RES/38/7, United Nations Human Rights Council, 17 July 2018.
- The Right to Privacy in the Digital Age, A/HRC/RES/34/7, United Nations Human Rights Council, 17 April 2017.

- **Committee on the Rights of the Child**

- *Report of the 2014 Day of General Discussion: Digital media and children's rights*, Geneva, 2014.
- *Day of General Discussion (DGD) 2018: Protecting and empowering children as human rights defenders – Report*, Geneva, 2018.
- Comments on Human Rights Committee's Revised Draft General Comment No. 37 on Article 21 (Right of Peaceful Assembly) of the International Covenant on Civil and Political Rights, Geneva, 21 February 2020.

- **UNICEF**

- *Child Rights Schools Toolkit – Child Participation: How to include rights-based child participation in schools*, UNICEF, July 2022.
- Feldstein, Steven, 'State Surveillance and Implications for Children', Office of Global Insight and Policy, UNICEF, New York, August 2020.

- **OHCHR**

- Report, Impact of New Technologies on the Promotion and Protection of Human Rights in the Context of Assemblies, Including Peaceful Protests, A/HRC/44/24, United Nations Human Rights Council, 24 June 2020.
- Report, Youth and Human Rights, A/HRC/39/33, United Nations Human Rights Council, 28 June 2018.

- **Other**

- Human Rights Defenders, Note by the Secretary-General, United Nations General Assembly, A/62/225, 13 August 2007.
- Nowak, Manfred, *The United Nations Global Study on Children Deprived of Liberty*, November 2019.

ภาคประชาสังคม

- **Amnesty International Dutch Section**, *Policing Assemblies*, Police and Human Rights Program – Short Paper Series No. 1, Amsterdam, December 2013.
- **Amnesty International Netherlands**, ‘Chemical Irritants in Law Enforcement: An Amnesty International Position Paper’, Amnesty International Netherlands, Amsterdam, June 2021.
- **Child Rights Connect**, *The Rights of Child Human Rights Defenders: Implementation Guide*, Laura Lundy, Geneva, 2020.
- **Child Rights Connect with Queen’s University Belfast Centre for Children’s Rights**, *Children Human Rights Defenders: The Views, Perspectives and Recommendations of Children Across the World*, Lundy, Laura and Michelle Templeton, submission for the United Nations Committee on the Rights of the Child, Day of General Discussion, 2018.
- **Child Rights Information Centre**, ‘Inputs to New General Comment of the HR Committee: Right to peaceful assembly – By a group of children and young people from Moldova’, Chişinău, Moldova, 2020.
- **Child Rights International Network**, ‘Submission on the Draft General Comment 37 of the Human Rights Committee on the Right of Peaceful Assembly’, February 2020.
- **Human Rights Watch**, ‘Russia: Children, students targeted after protests – Protesters, parents face Intimidation, charges’, 11 June 2017, <www.hrw.org/news/2017/06/11/russia-children-students-targeted-after-protests>, accessed 13 March 2023.
- **International Committee of the Red Cross**, *Violence and the Use of Force*, Geneva, September 2015.
- **International Network of Civil Liberties Organizations, Physicians for Human Rights and Omega Research Foundation**, *Lethal in Disguise 2: How crowd-control weapons impact health and human rights*, March 2023.
- **Justice with Children**, *Policing of Children and Young People: A Case for “Child-Friendly Police”*, October 2021.
- **OutRight Action International**, ‘Challenges Faced by LGBTI Youth Activists for their Full Participation in Public Life: Submission to United Nations Working Group on Discrimination against Women and Girls’, June 2022.
- **Privacy International**, ‘Submission on Article 21 of the International Covenant on Civil and Political Rights’, February 2019.
- **Privacy International**, *IMSI Catchers Legal Analysis*, London, June 2020.
- **Privacy International**, ‘Responsible Use and Sharing of Biometric Data in Counter-Terrorism’, London, July 2020.
- **Privacy International**, *Restraining Protest Surveillance: When should surveillance of protesters become unlawful?*, London, November 2022.

เอกสารวิชาการ

- **Breen, Claire**, 'Article 15 The Rights to Freedom of Association and Peaceful Assembly' in *The UN Convention on the Rights of the Child: A Commentary*, edited by John Tobin, Oxford Commentaries on International Law, 2019.
- **Daly, Aoife**, 'Article 15: The Right to Freedom of Association and to Freedom of Peaceful Assembly', in *A Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child*, edited by André Alen et al., Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2016.
- **De Bellis, Michael D. et al.**, 'Developmental Traumatology Part II: Brain Development', *Biological Psychiatry*, vol. 45, no. 10, 15 May 1999, pp. 1271-1284.
- **Hon, KL, Karen KY Leung and Alexander KC Leung**, 'Health Effects of Tear Gas Exposure in Children, Infants, and Foetuses', *Hong Kong Medical Journal*, vol. 26, no. 4, August 2020.
- **Lake, Anthony and Margaret Chan**, 'Putting Science into Practice for Early Child Development', in *The Lancet*, vol. 385, Issue 9980, pp. 1816-1817, 9 May 2015.
- **Lansdown, G.**, 'Article 15: The Right to Freedom of Association and Assembly', ch. 10 in *Monitoring State Compliance with the UN Convention on the Rights of the Child: An analysis of attributes*, edited by Ziba Vaghri et al., Springer, 2022.
- **McPherson, Ella et al.**, *The Right of Peaceful Assembly Online: Research Pack*, University of Cambridge Centre of Governance and Human Rights, Cambridge, November 2019.
- **Rezende-Neto, Joao, et al.**, 'Penetrating Injury to the Chest by an Attenuated Energy Projectile: a Case report and literature review of thoracic injuries caused by "less-lethal" munitions', *World Journal of Emergency Surgery*, vol. 4, no. 26, 26 June 2009.
- **Skelton, Ann**, 'Children Being Civilly Disobedient: Peaceful Assembly and International Children's Rights', *A Life Interrupted: Essays in honour of the lives and legacies of Christof Heyns*, edited by Frans Viljoen et al., Pretoria University Law Press, 10 January 2022.

รายงานของสื่อ

- **Manual Redeye (USA)**, Hansen, Piper, 'Two Students Contest One Day Suspensions After Climate Change Walkout', 6 March 2019, <<https://manualredeye.com/71350/news/local/climate-change-walkout-suspension>>, accessed 13 March 2023.
- **The Independent (UK)**, Kellaway, Barnaby, 'Three schoolgirls banned from end-of-year prom for going on climate strike over looming global catastrophe', , 25 June 2019, <www.independent.co.uk/climate-change/news/student-climate-strike-prom-ban-albany-academy-lancashire-a8971016.html>, accessed 13 March 2023.
- **The Local (Germany)**, 'Fridays for Future: German climate protesters face fines for skipping school', 9 July 2019, <www.thelocal.de/20190709/fridays-for-future-student-protesters-face-fines-in-western-germany-for-skipping-school>, accessed 13 March 2023.
- **The New York Times (USA)**, Paybarah, Azi, 'How a Teenager's Video Upended the Police Department's Initial Tale', 20 April 2021, updated 25 June 2021, <www.nytimes.com/2021/04/20/us/darnella-frazier-floyd-video.html>, accessed 14 March 2023.
- **The New York Times (USA)**, Bogel-Burroughs, Nicholas and Marie Fazio, 'Darnella Frazier Captured George Floyd's Death on her Cellphone. The Teenager's Video Shaped the Chauvin Trial', 20 April 2021, updated 7 July 2021, <www.nytimes.com/2021/04/20/us/darnella-frazier-video.html>, accessed 14 March 2023.
- **RTS Info (Switzerland)**, 'Quelles conséquences pour les élèves participant à la grève du climat?', 12 March 2019, <www.rts.ch/info/suisse/10283341-quelles-consequences-pour-les-eleves-participant-a-la-greve-du-climat.html>, accessed 13 March 2023.
- **Stuff (New Zealand)**, Woolf, Amber-Leigh and Adele Redmond, 'Students who Strike for Climate Change will be Marked as Truants, Principals Say', Stuff, 7 March 2019, <www.stuff.co.nz/environment/climate-news/111013724/students-who-strike-for-climate-change-will-be-marked-as-truants-principals-say>, accessed 13 March 2023.
- **Süddeutsche Zeitung (Germany)**, 'Fridays for Future – Proteste: Mit Bußgeld gegen die Schülerstreiks', 2 April 2019, <www.sueddeutsche.de/muenchen/fridays-for-future-bussgeld-straften-schueler-1.4392129>, accessed 13 March 2023.

อื่น ๆ

- **African Commission on Human and Peoples' Rights**, *Guidelines on Freedom of Association and Assembly in Africa*, Niger, May 2017.
- **American Academy of Pediatrics**, 'AAP Statement in Response to Tear Gas Being Used Against Children at the U.S. Southern Border', 26 November 2018, <www.aap.org/en/news-room/news-releases/aap/2018/aap-statement-in-response-to-tear-gas-being-used-against-children-at-the-us-southern-border>, accessed 1 March 2023.
- **Children and Young People's Commissioner Scotland**, Adamson, Bruce, 'No Time to Waste' ... to Empower and Protect Children and Young People's Rights to Climate Justice, video, 2021, <www.cypcs.org.uk/news-and-stories/empower-and-protect-children-and-young-peoples-rights-to-climate-justice>, accessed 17 March 2023.
- **Council of Europe, Commissioner for Human Rights**, 'Opinion of the Commissioner for Human Rights Concerning Independent and Effective Determination of Complaints Against the Police', 12 March 2009.
- **Council of Europe, European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment**, *20th General Report of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT)* (1 August 2009-31 July 2010), Strasbourg, 26 October 2010.
- **European Court of Human Rights**, Case of Catt v. The United Kingdom (Application no. 43514/15), Judgment, Strasbourg, 24 January 2019.
- **European Data Protection Supervisor, 'Glossary', European Union**, <https://edps.europa.eu/data-protection/data-protection/glossary/d_en#data_minimization>, accessed 27 February 2023.
- **UK Defence Scientific Advisory Council Sub-Committee on the Medical Implications of Less-Lethal Weapons**, 'Statement on the Medical Implications of Use of the Taser X26 and M26 Less-Lethal Systems on Children and Vulnerable Adults', 4 April 2011, amended 27 January 2012.

ภาคผนวก 2 ปฏิญญาและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ

สหประชาชาติ

- 1948 Universal Declaration of Human Rights: Article 20(1)
- 1966 International Covenant on Civil and Political Rights: Article 21
- 1966 International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination: Article 5(ix)
- 1989 Convention on the Rights of the Child: Article 15
- 1990 International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families: Article 26(1a)
- 1999 Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms (Declaration on Human Rights Defenders): Article 5(a)

ภูมิภาค

- 1948 American Declaration of the Rights and Duties of Man: Article XXI
- 1950 [European] Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms: Article 11
- 1969 American Convention on Human Rights: Article 15
- 1981 African Charter on Human and Peoples' Rights: Article 11
- 1990 African Charter on the Rights and Welfare of the Child: Article 8
- 2000 Charter of Fundamental Rights of the European Union: Article 12(1)
- 2004 Arab Charter on Human Rights: Article 24(6)

ภาคผนวก 3 รายชื่อสมาชิกของกลุ่มที่ปรึกษา

Otto Adang	Police Academy of the Netherlands and University of Groningen, the Netherlands
Jonathan Andrew	Research Fellow, Geneva Academy of International Humanitarian Law and Human Rights, Switzerland
Esmeralda Arosemena De Troitiño	Commissioner for Children, Inter-American Commission on Human Rights
Anja Bienert	Police and Human Rights Programme, Amnesty International – Dutch Section
Jacob Andreas Bonnevie	Legal Officer, Organization for Security and Co-operation in Europe, Office for Democratic Institutions and Human Rights (OSCE/ODIHR)
Aoife Daly	Lecturer, University College Cork, Ireland
Anete Erdmane	Human Rights Adviser, Monitoring and Response Co-ordinator, Organization for Security and Co-operation in Europe, Office for Democratic Institutions and Human Rights (OSCE/ODIHR)
Steve Feldstein	Senior Fellow, Carnegie Endowment for International Peace
Cédric Foussard	Advocacy and Global Learning Senior Adviser, Terre des Hommes
Anna Giudice	Team Leader, Access to justice, Crime Prevention and Criminal Justice section, United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)
Imma Guerras Delgado	Child Rights Adviser, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR)
Michael Hamilton	Visiting Associate Professor, University of East Anglia, United Kingdom
Yujin Kim	Youth activist, Youth 4 Climate Action
Kranti L C	Advocate, India
Alice Lixi	Human Rights Officer, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR)
Laura Lundy	Co-Director of the Centre for Children's Rights and Professor in the School of Social Sciences, Education and Social Work at Queen's University, Belfast, United Kingdom
Najat Maalla M'jid	Special Representative of the United Nations Secretary-General on Violence Against Children
Stanley Malematja	Attorney, Centre for Child Law, South Africa
Matthew McEvoy	Research Associate, Omega Research Foundation
Montserrat Pina Martinez	President, European Network of Policewomen
Vitit Muntarbhorn	Professor Emeritus, Law Faculty, Chulalongkorn University, Bangkok; UN Special Rapporteur on the situation of human rights in Cambodia
Zama Neff	Director, Child Rights Division, Human Rights Watch
Beryl Orai	Institute for International and Comparative Law in Africa, University of Pretoria, South Africa
Ilaria Paolazzi	Deputy Director, Child Rights Connect
Luis Pedernera	United Nations Committee on the Rights of the Child
Leo Ratledge	Co-Director, Child Rights International Network
Ilia Siatitsa	Programme Director and Senior Legal Officer, Privacy International
Ann Skelton	United Nations Committee on the Rights of the Child
Clément Nyaletsossi Voule	United Nations Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association
Christian Wessman	Police Superintendent, Swedish Police Authority
Gary White	Independent policing/security consultant

ภาคผนวก 4 การปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ บังคับใช้กฎหมาย

ผู้เชี่ยวชาญบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้ได้เข้าร่วมการประชุมปรึกษาหารือในเดือนมีนาคม 2565

Rashidali Issa Beekun	PMSM, Deputy Commissioner of Police, Mauritius
Ziad Kaed Bey	Colonel, Internal Security Forces, Lebanon
Róisín Brown	Police Service of Northern Ireland, Belfast
Jan Christiaens (Belgium)	Public Order Adviser, Standing Police Capacity, Italy
Amod Gurung (Nepal)	Training and Development Adviser, Standing Police Capacity, Italy
Basundhara Khadka	Superintendent of Police, Nepal
Rivet Yameogo Pauline Kiswendsida (Burkina Faso)	Gender Affairs Officer, Standing Police Capacity, Italy
María Dolores López Sánchez	Head of the National Bureau of Gender Equality and Human Rights, National Police, Spain
Montserrat Pina Martinez	President, European Network of Policewomen, Spain
Samson Napulu	Chief Superintendent, Zimbabwe Republic Police
Raajcoomar Seebah	Assistant Commissioner of Police, Mauritius
Annah Swoswe (Zimbabwe)	Community Oriented Policing Officer, Standing Police Capacity, Italy
Christian Wessman	Police Superintendent, Swedish Police Authority, Sweden
Muhammad Ahsan Younas	Inspector General Police, Islamabad, Pakistan

ภาคผนวก 5 การปรึกษากับเด็กและเยาวชน

ในปี พ.ศ.2565 การสนทนากลุ่มเกิดขึ้นใน 9 ประเทศ อำนวยความสะดวกโดยสำนักงานองค์การยูนิเซฟประจำประเทศ คณะกรรมการระดับชาติและหรือภาคประชาสังคมองค์กรพันธมิตร ซึ่งมีเด็กอายุ 7-17 ปี จำนวน 72 คน (เด็กหญิง 43 คน และเด็กชาย 29 คน) และเยาวชนอายุ 18-28 ปี จำนวน 25 คน (เยาวชนหญิง 16 คน และเยาวชนชาย 9 คน) เข้าร่วม

	Female			Male			Child age range	Young person age range
	Child	Young person	Sub-total	Child	Young person	Sub-total		
Argentina	5	1	6	6	-	6	15-17	18
Bolivia	12	4	16	8	4	12	15-17	18-22
Chile	1	1	2	2	1	3	17	18-19
Ecuador	1	4	5	1	2	3	14-16	18-28* (mostly aged 18-21; one aged 28)
France	5	-	5	2	-	2	13-17	N/A
Germany	4	2	6	-	-	0	16-17	18-19
Philippines	6	2	8	6	1	7	7-17	18-22
Thailand	4	2	6	3	1	4	13-17	18-19
USA	5	-	5	1	-	1	15-17	N/A
TOTALS	43	16	59	29	9	38		

Total number of children	72	43 girls and 29 boys aged 7-17
Total number of young people	25	16 young women and 9 young men aged 18-28
Total number of children and young people	97	

เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมมีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านเพศสภาพ อายุ ชาติพันธุ์ ภูมิหลัง พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ สถานะความพิการ สถานะการย้ายถิ่น ฯลฯ พวกเขาถูกถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเข้าร่วมการชุมนุมในฐานะเด็ก และความคิดเห็นของพวกเขาในการจัดการการชุมนุมที่มีเด็กมีส่วนร่วมควรเป็นอย่างไร

โครงสร้างในการสนทนากลุ่ม 2 ชั่วโมงได้อิงตามชุดคำถามที่จัดทำโดยองค์การยูนิเซฟ ซึ่งรวมถึงกิจกรรมแนะนำตัวและพักอย่างน้อย 15 นาทีระหว่างช่วงต่าง ๆ กระบวนการถูกออกแบบเพื่อทั้งพบปะด้วยตนเองหรือร่วมทางออนไลน์ มีการให้คำแนะนำด้านจริยธรรมและการปกป้องคุ้มครองเด็กรอบคำถามมีดังต่อไปนี้:

1. โปรดอธิบายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของคุณกับตำรวจในระหว่างการชุมนุม
2. ตำรวจควรทำอะไรบ้าง (เพื่อช่วยให้คุณมีส่วนร่วมในการชุมนุมและปกป้องให้คุณปลอดภัย)
3. ตำรวจควรหยุดทำอะไรบ้าง (เพื่อช่วยให้คุณมีส่วนร่วมในการชุมนุมและปกป้องให้คุณปลอดภัย)
4. ตำรวจควรเริ่มทำอะไร (เพื่อช่วยให้คุณมีส่วนร่วมในการชุมนุมและปกป้องให้คุณปลอดภัย)

ด้วยความยินยอมของผู้เข้าร่วม การพูดคุยได้ถูกบันทึกเพื่อนำมาถอดเทปโดยยูนิเซฟและทำลายทิ้งเมื่อจัดทำเสร็จแล้ว ชื่อและข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนได้ของผู้เข้าร่วมจะถูกปกปิดในการถอดเทป จากนั้นจะแปลเป็นภาษาอังกฤษและส่งให้กับทีมสิทธิมนุษยชนของยูนิเซฟ เจ้าหน้าที่ของยูนิเซฟได้มีการจดบันทึกเพิ่มเติมระหว่างการประชุมด้วยเช่นกัน

อ้างอิงท้ายเรื่อง

- ¹ United Nations, Convention on the Rights of the Child, E/CN.4/RES/1990/74, United Nations Commission on Human Rights, Geneva, 7 March 1990. Article 1 in full: “For the purposes of the present Convention, a child means every human being below the age of eighteen years unless under the law applicable to the child, majority is attained earlier.”
- ² United Nations, Code of Conduct for Law Enforcement Officials, A/RES/34/169, United Nations General Assembly, 5 February 1980.
- ³ General Comment No. 37 (2020) on the Right of Peaceful Assembly (Article 21), CCPR/C/GC/37, United Nations Human Rights Committee, Geneva, 17 September 2020.
- ⁴ See Annex 2 for a more comprehensive list of international and regional instruments that protect the RFPA.
- ⁵ Skelton, Ann, ‘Children Being Civilly Disobedient: Peaceful Assembly and International Children’s Rights’, *A Life Interrupted: Essays in honour of the lives and legacies of Christof Heyns*, edited by Frans Viljoen et al., Pretoria University Law Press, 10 January 2022, p. 323.
- ⁶ For example, CCPR/C/GC/37. This is the authoritative interpretation of Article 21 of the International Covenant on Civil and Political Rights. It is also important to recognize the work of the United Nations Special Rapporteur on Freedom of Peaceful Assembly and of Association and other special procedures of the United Nations Human Rights Council.
- ⁷ See Lundy, Laura, *The Rights of Child Human Rights Defenders: Implementation Guide*, Child Rights Connect, Geneva, 2020.
- ⁸ For an exploration of how the nature and boundaries of the RFPA online continue to evolve, see e.g., McPherson, Ella et al., *The Right of Peaceful Assembly Online: Research Pack*, University of Cambridge Centre of Governance and Human Rights, Cambridge, November 2019.
- ⁹ CCPR/C/GC/37, para. 33.
- ¹⁰ Ibid., para. 16.
- ¹¹ General Comment No. 25 (2021) on Children’s Rights in Relation to the Digital Environment, CRC/C/GC/25, United Nations Committee on the Rights of the Child, Geneva, 2 March 2021, para. 64.
- ¹² See e.g., CCPR/C/GC/37, para. 34 for discussion on this topic in the context of assemblies in general. Such considerations would also apply to assemblies involving children.
- ¹³ In many countries, parents or grandparents (especially women) sometimes bring their children or grandchildren to demonstrations due to lack of childcare among other reasons. This is reported, for example, in the children’s focus group discussions for this paper that took place in Bolivia and the Philippines: “There were mothers with small children at the protests, because they had no one to leave them with, and the police mercilessly gassed them” (girl, Bolivia); “When I was still young, whenever my Mom would take me with her, I really didn’t know anything. I even ask myself, ‘It’s too hot, why did Mom even bring me here?’ But now that I’ve grown up and know more, I’m elated to be part of such assemblies because we [...] become the representatives of the youth that are unable to express what they’re feeling or experiencing” (16-year-old girl, the Philippines).
- ¹⁴ CCPR/C/GC/37, para. 5.
- ¹⁵ Argentina, Bolivia, Chile, Ecuador, France, Germany, the Philippines, Thailand, and the United States of America.
- ¹⁶ Belgium, Burkina Faso, Lebanon, Mauritius, Nepal, Pakistan, Spain, Sweden, the United Kingdom and Zimbabwe.
- ¹⁷ Joint Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association and the Special Rapporteur on Extrajudicial, Summary or Arbitrary Executions on the Proper Management of Assemblies, A/HRC/31/66, United Nations Human Rights Council, 4 February 2016, para. 5. See also Daly, Aoife, ‘Article 15: The Right to Freedom of Association and to Freedom of Peaceful Assembly’, in *A Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child*, edited by André Alen et al., Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2016, p. 1.
- ¹⁸ General Comment No. 20 (2016) on the Implementation of the Rights of the Child During Adolescence, CRC/C/GC/20, United Nations Committee on the Rights of the Child, Geneva, 6 December 2016, para. 44.

- ¹⁹ Daly, 'Article 15', p. 3.
- ²⁰ Ibid., p. 1.
- ²¹ Marginalized children are those who are excluded from the civic, cultural, economic, political, social and/or educational opportunities available to other children. This may be due to individual, family and external factors – such as (but not limited to) ethnicity, disability, sexual orientation, gender identity, migrant or refugee status, indigenous identity, violence (at home, in communities, in institutions), substance abuse, racism, economic inequalities, stigma, being in residential care, being in street situations, being in fragile and humanitarian contexts, being in conflict with the law and/or having close family members in conflict with the law, or children who are themselves caregivers. Through a rights lens, marginalized children are therefore those experiencing multiple rights violations and/or those least able to access their rights.
- ²² Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association, Maina Kiai, A/HRC/26/29, United Nations Human Rights Council, 14 April 2014, para. 15.
- ²³ Daly, 'Article 15', pp. 3-4. See also Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association, Clément Nyaletsossi Voule: Essential role of social movements in building back better, A/77/171, United Nations General Assembly, 15 July 2022, para. 28: "The twenty-first century has seen a major rise in youth movements globally, in terms of both the number of participants and the scope of the issues covered. Young people and students have pushed for more inclusive societies and more responsive forms of governance generally, as well as for more progressive social policies."
- ²⁴ Adamson, Bruce, *No Time to Waste ... to Empower and Protect Children and Young People's Rights to Climate Justice*, video, Children and Young People's Commissioner Scotland, 2021, <www.cypcs.org.uk/news-and-stories/empower-and-protect-children-and-young-peoples-rights-to-climate-justice>, accessed 17 March 2023.
- ²⁵ United Nations Committee on the Rights of the Child, *Day of General Discussion (DGD) 2018: Protecting and empowering children as human rights defenders – Report*, Geneva, 2018, p.5.
- ²⁶ Full title: United Nations Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms, A/RES/53/144, United Nations General Assembly, New York, 8 March 1999.
- ²⁷ Lundy, Implementation Guide, p. 2.
- ²⁸ A/HRC/26/29, para. 10.
- ²⁹ See e.g., Lundy, Laura and Michelle Templeton, *Children Human Rights Defenders: The Views, Perspectives and Recommendations of Children Across the World*, Queen's University Belfast Centre for Children's Rights and Child Rights Connect, submission for the United Nations Committee on the Rights of the Child, Day of General Discussion, 2018, pp. 9-15.
- ³⁰ See e.g., ibid., pp. 12-13 and feedback from children during focus group discussions for this current paper, as highlighted in Sections 2, 3 and 4.
- ³¹ See e.g., General Comment No. 24 (2019) on Children's Rights in the Child Justice System, CRC/C/GC/24, United Nations Committee on the Rights of the Child, Geneva, 18 September 2019, para. 22 (brain development in relation to minimum age of criminal responsibility) and CRC/C/GC/20, para. 9 (brain development in relation to adolescence).
- ³² See footnote 21 for a more comprehensive list of potential causes of marginalization.
- ³³ General Comment No. 21 (2017) on Children in Street Situations, CRC/C/GC/21, United Nations Committee on the Rights of the Child, Geneva, 21 June 2017, para. 38: "In addition to association and peaceful assembly in the context of civil and political rights, the Committee emphasizes the importance of respecting the choice of children in street situations to associate together in public spaces, without threat to public order, to satisfy their survival and development rights (art. 6), for rest, play and leisure (art. 31), to create networks and organize their social life, and as a key feature of their lives in general."
- ³⁴ Ibid., para. 37.
- ³⁵ Ibid.
- ³⁶ Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association, Clément Nyaletsossi Voule: Exercise of the rights to freedom of peaceful assembly and of association as essential to advancing climate justice, A/76/222, United Nations General Assembly, 23 July 2021, para. 45.

- ³⁷ Breen, Claire, 'Article 15 The Rights to Freedom of Association and Peaceful Assembly' in *The UN Convention on the Rights of the Child: A Commentary*, edited by John Tobin, Oxford Commentaries on International Law, 2019, p. 518. See also, Brando, Nico and Laura Lundy, 'Discrimination and Children's Right to Freedom of Association and Assembly', *Harvard Human Rights Journal*, vol. 35, Spring 2022: "In law, the right to [Freedom of Association and Assembly] in the UNCRC (Art.15) is in all key respects the same as that afforded to adults and does not include any additional inherent restrictions on the scope of the right. A key difference, in the case of children, is that 'Article 15 needs to be read in the context of children's other human rights in the UNCRC and, in particular, Article 5 (parents' right to advise and guide in line with children's evolving capacities), Article 3(1) (best interests as a primary consideration), and Article 19 (protection from all forms of harm)' [citing Lundy, *Implementation Guide*, p. 67]. Even so, any restrictions that are imposed, even in what is perceived as in children's own interests or for the enjoyment of their other rights, must be legitimate, necessary, and proportionate."
- ³⁸ CCPR/C/GC/37, para. 22.
- ³⁹ Breen, 'Article 15', p.518.
- ⁴⁰ General Comment No. 31 (80) The Nature of the General Legal Obligation Imposed on States Parties to the Covenant, CCPR/C/21/Rev.1/Add. 13, United Nations Human Rights Committee, adopted 29 March 2004, para. 6.
- ⁴¹ Organization for Security and Co-operation in Europe, Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, 2nd ed., OSCE ODIHR, Warsaw, 2010, para. 2.2.
- ⁴² Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association, Maina Kiai, A/HRC/20/27, United Nations Human Rights Council, 21 May 2012, para. 33.
- ⁴³ A/HRC/31/66, para. 13.
- ⁴⁴ Ibid., para. 16.
- ⁴⁵ Daly, 'Article 15', p. 2.
- ⁴⁶ See e.g., CCPR/C/GC/37 para. 38 and Lundy, *Implementation Guide*, p. 53. As of December 2022, reservations to CRC Article 15, have been submitted by the Holy See and Luxembourg. CRC Article 51(2) notes that "A reservation incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted"
- ⁴⁷ A/HRC/26/29, para. 24.
- ⁴⁸ United Nations Committee on the Rights of the Child, Comments on Human Rights Committee's Revised Draft General Comment No. 37 on Article 21 (Right of Peaceful Assembly) of the International Covenant on Civil and Political Rights, Geneva, 21 February 2020, p. 7.
- ⁴⁹ Ibid.
- ⁵⁰ CRC/C/GC/24, para. 12. A status offence is a particular action or behaviour that is considered a violation of the law only if it is committed by a child, for example truancy or running away.
- ⁵¹ United Nations Committee on the Rights of the Child, Concluding Observations: United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, CRC/C/GBR/CO/4, Geneva, 20 October 2008, paras. 34–35.
- ⁵² CRC/C/GC/21, para. 14.
- ⁵³ Committee on the Rights of the Child, Comments on GC37, p.6.
- ⁵⁴ See e.g., Lundy, *Implementation Guide*, p. 52.
- ⁵⁵ CCPR/C/GC/37, para. 36.
- ⁵⁶ See e.g., Lundy, *Implementation Guide*, pp. 52–53.
- ⁵⁷ Ibid., p.53.
- ⁵⁸ Lansdown, G., 'Article 15: The Right to Freedom of Association and Assembly', ch. 10 in *Monitoring State Compliance with the UN Convention on the Rights of the Child: An analysis of attributes*, edited by Ziba Vaghri et al., Springer, 2022, p. 91, and Daly, 'Article 15', p. 37.
- ⁵⁹ Daly, 'Article 15', pp. 37–38.
- ⁶⁰ Lundy, *Implementation Guide*, p. 53.
- ⁶¹ CRC/C/GC/24, para. 36.
- ⁶² Ibid., para.39.

- ⁶³ “Restrictions must thus be imposed through law or administrative decisions based on law. The laws in question must be sufficiently precise to allow members of society to decide how to regulate their conduct and may not confer unfettered or sweeping discretion on those charged with their enforcement” (CCPR/C/GC/37, para. 39).
- ⁶⁴ Additional footnote for this paper, not part of the citation from CRC Article 15(2): “Restrictions on peaceful assemblies should only exceptionally be imposed for the protection of ‘morals’. If used at all, this ground should not be used to protect understandings of morality deriving exclusively from a single social, philosophical or religious tradition, and any such restrictions must be understood in the light of the universality of human rights, pluralism and the principle of non-discrimination. Restrictions based on this ground may not, for instance, be imposed because of opposition to expressions of sexual orientation or gender identity” (CCPR/C/GC/37, para. 46).
- ⁶⁵ General Comment No. 27 (1999) on Freedom of Movement (Article 12), CCPR/C/21/Rev.1/Add.9, United Nations Human Rights Committee, 1 November 1999, para. 13: “the relation between right and restriction, between norm and exception, must not be reversed.”
- ⁶⁶ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 39. See also paras. 40–45 in general.
- ⁶⁷ CCPR/C/GC/37, para. 39.
- ⁶⁸ The United Nations Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association reminded states of the need to respond to the public health crisis in a manner compliant with their human rights obligations. See Voule, Clément, ‘States Responses to Covid 19 Threat Should Not Halt Freedoms of Assembly and Association’, statement, Geneva, 9 April 2020, <www.ohchr.org/en/statements/2020/04/states-responses-covid-19-threat-should-not-halt-freedoms-assembly-and?LangID=E&NewsID=25788>, accessed 22 March 2023.
- ⁶⁹ Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association, Clément Nyaletsossi Voule, ‘Protection of Human Rights in the Context of Peaceful Protests During Crisis Situations’, A/HRC/50/42, United Nations Human Rights Council, 16 May 2022, para. 19.
- ⁷⁰ *Ibid.*, para. 55.
- ⁷¹ Lundy, *Implementation Guide*, p. 52.
- ⁷² See e.g., General Comment No. 29: States of Emergency (Article 4), CCPR/C/21/Rev.1/Add.11, United Nations Human Rights Committee, 31 August 2001 and A/HRC/50/42, paras. 8, 9, 16, 22, 56, 79 and ‘Joint Declaration on Protecting the Right to Freedom of Peaceful Assembly in Times of Emergencies’ by the United Nations Special Rapporteur on the Rights of Freedom of Assembly and of Association (Clément Voule), the Special Rapporteur on Freedom of Expression of the Inter-American Commission on Human Rights (Pedro Vaca), the Special Rapporteur on Human Rights Defenders and focal point for reprisals in Africa and Chairman of the African Commission on Human and Peoples’ Rights (Rémy Ngoy Lumbu), and the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, 15 September 2022.
- ⁷³ Organization for Security and Co-operation in Europe, Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Human Rights Handbook on Policing Assemblies*, OSCE ODIHR, Warsaw, 2016, pp.24–27.
- ⁷⁴ See e.g., A/HRC/31/66, paras. 38–39.
- ⁷⁵ *Human Rights Handbook*, p.27.
- ⁷⁶ United Nations Committee on the Rights of the Child, *Report of the 2014 Day of General Discussion: Digital media and children’s rights*, Geneva, 2014, paras. 100–101.
- ⁷⁷ Day of General Discussion 2018, pp. 11–12, 15.
- ⁷⁸ For more information about primary and secondary duty-bearers in general, see e.g., United Nations Children’s Fund, *Child Rights Schools Toolkit – Child Participation: How to include rights-based child participation in schools*, UNICEF, July 2022, pp.7–8.
- ⁷⁹ Skelton, ‘Children Being Civilly Disobedient’, p. 318, summarizing recommendations of the United Nations Committee on the Rights of the Child to States Parties.
- ⁸⁰ Lundy and Templeton, *Children Human Rights Defenders*, pp. 11–13.
- ⁸¹ See also Declaration on Human Rights Defenders, A/RES/53/144, Article 16.
- ⁸² A/HRC/31/66, para. 82.
- ⁸³ *Ibid.*, para. 21.
- ⁸⁴ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, Section 5 in general and para. 118 in particular.
- ⁸⁵ CCPR/C/GC/37, para. 14.

- ⁸⁶ A/HRC/20/27, para. 38.
- ⁸⁷ CCPR/C/GC/37, para. 75.
- ⁸⁸ A/HRC/31/66, para. 39.
- ⁸⁹ A/HRC/31/66, para. 38 and CCPR/C/GC/37, para. 75.
- ⁹⁰ Lundy, *Implementation Guide*, p. 32.
- ⁹¹ A/HRC/31/66, para. 39.
- ⁹² *Human Rights Handbook*, p.26. See also: Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights and United Nations Office on Drugs and Crime, *Resource Book on the Use of Force and Firearms in Law Enforcement*, UNODC and OHCHR, NewYork, 2017, p. 113.
- ⁹³ Ibid., p.87.
- ⁹⁴ Ibid., p.97.
- ⁹⁵ A/HRC/31/66, para. 38.
- ⁹⁶ OHCHR/UNODC, *Resource Book*, p. 111.
- ⁹⁷ Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials: Adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, Cuba, 27 August to 7 September 1990, Principle 2. Hereinafter referred to as BPUFF.
- ⁹⁸ Amnesty International Dutch Section, *Policing Assemblies, Police and Human Rights Program – Short Paper Series No. 1*, Amsterdam, December 2013, p. 17.
- ⁹⁹ CCPR/C/GC/37, para. 80: “The military should not be used to police assemblies, but if in exceptional circumstances and on a temporary basis they are deployed in support, they must have received appropriate human rights training and must comply with the same international rules and standards as law enforcement officials.” See also A/HRC/50/42 para 33: “In exceptional circumstances, where it is absolutely necessary for the military to be deployed in the context of protests, they must be under civilian command and oversight, have clearly defined responsibilities and be held accountable by civilian justice systems. They must be trained in human rights-based law enforcement, including de-escalation techniques; must be equipped with and trained in the use of ‘less-lethal’ weapons; and must comply with applicable law enforcement standards, including the Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials. At the same time, States must proactively put into place measures aimed at ensuring that it will not be necessary to deploy the military to police protests.”
- ¹⁰⁰ Ibid., para. 77.
- ¹⁰¹ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 152.
- ¹⁰² Daly, ‘Article 15’, pp. 31–32.
- ¹⁰³ CCPR/C/GC/37, para. 24.
- ¹⁰⁴ CCPR/C/GC/37, para. 76.
- ¹⁰⁵ This should also cover plans for spontaneous assemblies and those which authorities are not notified about in advance (ibid., para. 77).
- ¹⁰⁶ Ibid., para. 80.
- ¹⁰⁷ Ibid., para. 81.
- ¹⁰⁸ Ibid.
- ¹⁰⁹ Ibid. See also BPUFF principles 2 and 3, and *United Nations Human Rights Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement*, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, NewYork and Geneva, 2020, Section 4.
- ¹¹⁰ Ibid., para. 80.
- ¹¹¹ Justice with Children, *Policing of Children and Young People: A Case for “Child-Friendly Police”*, October 2021, p. 4.
- ¹¹² Ibid.
- ¹¹⁴ Ibid., pp. 4-5.
- ¹¹⁴ Ibid., p. 4.

- ¹¹⁵ In general, see A/HRC/31/66, Section G: “The collection of personal information in relation to an assembly must not interfere impermissibly with privacy or other rights,” paras. 73–78.
- ¹¹⁶ Additional footnote for this paper, not part of the citation from CRC/C/GC/25, para. 69: “The principle of ‘data minimisation’ means that a data controller should limit the collection of personal information to what is directly relevant and necessary to accomplish a specified purpose. They should also retain the data only for as long as is necessary to fulfil that purpose. In other words, data controllers should collect only the personal data they really need, and should keep it only for as long as they need it. The data minimisation principle is expressed in Article 5(1)(c) of the GDPR and Article 4(1)(c) of Regulation (EU) 2018/1725, which provide that personal data must be “adequate, relevant and limited to what is necessary in relation to the purposes for which they are processed.” European Data Protection Supervisor, ‘Glossary’, European Union, <https://edps.europa.eu/data-protection/data-protection/glossary/d_en#data_minimization>, accessed 27 February 2023.
- ¹¹⁷ CRC/C/GC/25, para. 69. See also CRC/C/GC/25 para. 65 and The Right to Privacy in the Digital Age, A/HRC/RES/34/7, United Nations Human Rights Council, 17 April 2017, para. 2.
- ¹¹⁸ CCPR/C/GC/37, para. 62.
- ¹¹⁹ The Human Rights Council recognized that “privacy online is important for the realization of the right to freedom of expression and to hold opinions without interference, and the right to freedom of peaceful assembly and association.” It further added: “Emphasizing that, in the digital age, technical solutions to secure and protect the confidentiality of digital communications, including measures for encryption and anonymity, can be important to ensure the enjoyment of human rights, in particular the rights to privacy, to freedom of expression and to freedom of peaceful assembly and association.” The Promotion, Protection and Enjoyment of Human Rights on the Internet, A/HRC/RES/38/7, United Nations Human Rights Council, 17 July 2018, preamble.
- ¹²⁰ CRC/C/GC/25, para. 65: “States parties should ensure that their laws, regulations and policies protect children’s right to participate in organizations that operate partially or exclusively in the digital environment. No restrictions may be placed on the exercise by children of their right to freedom of association and peaceful assembly in the digital environment other than those that are lawful, necessary and proportionate.”
- ¹²¹ A/HRC/31/66, para. 75.
- ¹²² CCPR/C/GC/37, para. 10.
- ¹²³ CCPR/C/GC/37, para. 24. In general, “States are not relieved of their obligations under the Convention [on the rights of the Child] and the Optional Protocols thereto when their functions are delegated or outsourced to a private business or non-profit organization. A State will thereby be in breach of its obligations under the Convention where it fails to respect, protect and fulfil children’s rights in relation to business activities and operations that impact on children.” General Comment No. 16 (2013) on State Obligations Regarding the Impact of the Business Sector on Children’s Rights, CRC/C/GC/16, United Nations Committee on the Rights of the Child, Geneva, 17 April 2013, para. 25. Furthermore, “The activities of companies in the ICT sector implicate rights to privacy, religious freedom and belief, opinion and expression, assembly and association, and public participation, among others.” Report of the Special Rapporteur on the Promotion and Protection of the Right to Freedom of Opinion and Expression, A/HRC/38/35, 6 April 2018, para. 5.
- ¹²⁴ Feldstein, Steven, ‘State Surveillance and Implications for Children’, Office of Global Insight and Policy, United Nations Children’s Fund, New York, August 2020, pp. 6–7.
- ¹²⁵ See e.g., European Court of Human Rights, Case of Catt v. The United Kingdom (Application no. 43514/15), Judgment, Strasbourg, 24 January 2019, § § 119–121.
- ¹²⁶ OSCE ODIHR, Guidelines, para. 169.
- ¹²⁷ Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Impact of New Technologies on the Promotion and Protection of Human Rights in the Context of Assemblies, Including Peaceful Protests, A/HRC/44/24, United Nations Human Rights Council, 24 June 2020, para. 53(i). See also Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly, para. 169 and A/HRC/31/66, paras. 73–74.
- ¹²⁸ A/HRC/31/66, para. 76.
- ¹²⁹ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 169.
- ¹³⁰ See e.g., Catt v The United Kingdom.
- ¹³¹ Privacy International, ‘Submission on Article 21 of the International Covenant on Civil and Political Rights’, February 2019, p. 6, in relation to FRT.
- ¹³² A/HRC/44/24, para. 53(h).

- ¹³³ European Data Protection Board and European Data Protection Supervisor, Joint Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council Laying Down Harmonised Rules on Artificial intelligence (Artificial Intelligence Act), 18 June 2021, pp. 2–3 and European Data Protection Board, Guidelines on the Use of Facial Recognition Technology in the Area of Law Enforcement, Version 1.0, 12 May 2022, p. 5 and para. 104.
- ¹³⁴ A/HRC/31/66, para. 74.
- ¹³⁵ Privacy International, ‘Responsible Use and Sharing of Biometric Data in Counter-Terrorism’, London, July 2020, p. 8. “The most comprehensive data protection regulation in the world, the General Data Protection Regulation (GDPR), treats biometric data used for identification purposes as ‘special category data’, meaning it is considered more sensitive and in need of enhanced protection” (p. 8).
- ¹³⁶ CRC/C/GC/25, para. 65.
- ¹³⁷ Report of the Special Rapporteur on the Right to Privacy, Joseph A. Cannataci: Artificial Intelligence and Privacy, and Children’s Privacy, A/HRC/46/37, United Nations Human Rights Council, 25 January 2021, para. 79.
- ¹³⁸ Ibid., paras 127(q), (p), (m), (l) respectively.
- ¹³⁹ CCPR/C/GC/37, para. 86.
- ¹⁴⁰ OHCHR/UNODC, Resource Book, p.1.
- ¹⁴¹ Ibid., pp. 1–2.
- ¹⁴² Ibid., pp. 16–20. Although they may not be explicitly cited therein, the principles of non-discrimination, precaution and accountability are also based on the standards in the Code of Conduct and the Basic Principles, as well as on the need to implement binding human rights instruments.
- ¹⁴³ CCPR/C/GC/37, para. 78.
- ¹⁴⁴ OHCHR/UNODC, Resource Book, p.16.
- ¹⁴⁵ See e.g., Lake, Anthony and Margaret Chan, ‘Putting Science into Practice for Early Child Development’, The Lancet, vol. 385, no. 9980, pp. 1816–1817, 9 May 2015; CRC/C/GC/24, para. 22 (brain development in relation to minimum age of criminal responsibility); and CRC/C/GC/20, para. 9 (brain development in relation to adolescence).
- ¹⁴⁶ Report of the Special Rapporteur on Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, Juan E. Méndez, A/HRC/26/68, United Nations Human Rights Council, 5 March 2015, para. 33. See also De Bellis, Michael D. et al., ‘Developmental Traumatology Part II: Brain Development’, *Biological Psychiatry*, vol. 45, no. 10, 15 May 1999, pp. 1271–1284.
- ¹⁴⁷ CCPR/C/GC/37, para. 84.
- ¹⁴⁸ Ibid.
- ¹⁴⁹ Report of the Special Rapporteur on the Rights to Freedom of Peaceful Assembly and of Association, Maina Kiai: Mission to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, A/HRC/23/39/Add.1., United Nations Human Rights Council, 17 June 2013, para. 37.
- ¹⁵⁰ Omega Research Foundation and Organization for Security and Co-operation in Europe, Office for Democratic Institutions and Human Rights, *Guide on Law Enforcement Equipment Most Commonly Used in the Policing of Assemblies*, OSCE ODIHR, Warsaw, 2021, p. 32.
- ¹⁵¹ CCPR/C/GC/37, para. 85.
- ¹⁵² OHCHR/UNODC, *Resource Book*, p. 65.
- ¹⁵³ OHCHR/UNODC, *Resource Book*, pp. 65–66.
- ¹⁵⁴ For more details on different types of equipment and weapons in general, see: *Guidance on Less-Lethal Weapons; Guide on Law Enforcement Equipment*; International Network of Civil Liberties Organizations/Physicians for Human Rights/Omega Research Foundation, *Lethal in Disguise 2: How crowd-control weapons impact health and human rights*, March 2023.
- ¹⁵⁵ CCPR/C/GC/37, para. 81.
- ¹⁵⁶ OHCHR, *Guidance on Less-Lethal Weapons*, para. 2.7.
- ¹⁵⁷ “BPUFF refers to ‘non-lethal incapacitating weapons’. However, it has become good practice to use the term ‘less-lethal’ over ‘non-lethal’, to underline that these instruments can be lethal. This noted, in the ordinary course of their intended use, less-lethal weapons have a smaller risk of causing death or serious injuries than firearms do. However, there is no internationally agreed upon definition of less-lethal weapons.” OHCHR/UNODC,

Resource Book, p.66, footnote 145. According to the 2023 INCLO/PHR/ORF Lethal in Disguise 2 report: “The UN Guidance on LLWs and other groups use the term less-lethal weapons (LLWs) while our report uses the term crowd control weapons (CCWs). Our report uses the term CCW to avoid suggesting that these weapons are not dangerous. Lethality is based not only on the weapon profile but on how it is used. A more objective term in this sense is CCWs, as it covers all weapons used in assemblies”, p. 123, footnote 337.

- ¹⁵⁸ General Comment No. 36 on the Right to Life, CCPR/C/GC/36, United Nations Human Rights Committee, 3 September 2019, para. 14.
- ¹⁵⁹ CCPR/C/GC/37, para. 87.
- ¹⁶⁰ A/HRC/50/42, para. 42.
- ¹⁶¹ Concluding Observations of the Committee on the Rights of the Child: France, CRC/C/FRA/CO/4, 22 June 2009, para 49.
- ¹⁶² CRC/C/FRA/CO/4, para 47.
- ¹⁶³ Committee on the Rights of the Child, Concluding Observations on the Fifth Periodic Report of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, CRC/C/GBR/CO/5, 12 July 2016, para 37(a).
- ¹⁶⁴ Rezende-Neto, Joao, et al., ‘Penetrating injury to the chest by an attenuated energy projectile: a case report and literature review of thoracic injuries caused by “less-lethal” munitions’, *World Journal of Emergency Surgery*, vol. 4, no. 26, 26 June 2009, p. 4.
- ¹⁶⁵ Amnesty International Netherlands, ‘Chemical Irritants in Law Enforcement: An Amnesty International Position Paper’, Amnesty International Netherlands, Amsterdam, June 2021, p. 6.
- ¹⁶⁶ Hon, K.L., Karen K.Y. Leung and Alexander K.C. Leung, ‘Health Effects of Tear Gas Exposure in Children, Infants, and Foetuses’, *Hong Kong Medical Journal*, vol. 26, no. 4, August 2020, pp. 351–2.
- ¹⁶⁷ American Academy of Pediatrics, ‘AAP Statement in Response to Tear Gas Being Used Against Children at the U.S. Southern Border’, 26 November 2018, <www.aap.org/en/news-room/news-releases/aap/2018/aap-statement-in-response-to-tear-gas-being-used-against-children-at-the-us-southern-border>, accessed 1 March 2023.
- ¹⁶⁸ *Human Rights Handbook*, p.79. See also *Guidance on Less-Lethal Weapons*, para. 7.3.7.
- ¹⁶⁹ UK Defence Scientific Advisory Council Sub-Committee on the Medical Implications of Less-Lethal Weapons, ‘Statement on the Medical Implications of Use of the Taser X26 and M26 Less-Lethal Systems on Children and Vulnerable Adults’, 4 April 2011, amended 27 January 2012, paras 5(a) and 5(g).
- ¹⁷⁰ *Ibid.*, para. 5(g).
- ¹⁷¹ CRC/C/GBR/CO/5, para. 40(a).
- ¹⁷² Committee Against Torture, Concluding Observations on the Seventh Periodic Report of Finland, CAT/C/FIN/CO/7, 20 January 2017, para. 27 and Committee Against Torture, Concluding Observations on the Combined Third to Fifth Periodic Reports of the United States of America, CAT/C/USA/CO/3-5, 19 December 2014, para. 27.
- ¹⁷³ Council of Europe, European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, *20th General Report of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) (1 August 2009-31 July 2010)*, Strasbourg, 26 October 2010, para. 79.
- ¹⁷⁴ CCPR/C/GC/37, para. 88.
- ¹⁷⁵ OSCE ODIHR, *Human Rights Handbook*, p. 81. See also pp. 81-82 in general.
- ¹⁷⁶ BPUFF, principle 9.
- ¹⁷⁷ CCPR/C/GC/37, para. 88.
- ¹⁷⁸ *Ibid.*
- ¹⁷⁹ A/RES/34/169, Article 3, commentary (c).
- ¹⁸⁰ CCPR/C/GC/37, para. 17.
- ¹⁸¹ A/HRC/31/66, para. 26.
- ¹⁸² See e.g., CRC/C/GC/24.
- ¹⁸³ Nowak, Manfred, *The United Nations Global Study on Children Deprived of Liberty*, November 2019, p. 652 (recommendation 7.5).
- ¹⁸⁴ CRC/C/GC/24, para. 95(f).

- ¹⁸⁵ United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty, United Nations General Assembly, A/RES/45/113, 14 December 1990, para. 64.
- ¹⁸⁶ United Nations Model Strategies and Practical Measures on the Elimination of Violence against Children in the Field of Crime Prevention and Criminal Justice, United Nations General Assembly, A/C.3/69/L.5, 25 September 2014, para. 34(c).
- ¹⁸⁷ A/HRC/46/37, para 127(j).
- ¹⁸⁸ United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice ('The Beijing Rules'), A/RES/40/33, United Nations General Assembly, 29 November 1985, Rule 17.1(c).
- ¹⁸⁹ A/HRC/26/68, para. 33: "Children held in detention are at risk of post-traumatic stress disorder, and may exhibit such symptoms as insomnia, nightmares and bed-wetting. Feelings of hopelessness and frustration can be manifested in acts of violence against themselves or others. Reports on the effect of detention on children have found higher rates of suicide, suicide attempts and self-harm, mental disorder and developmental problems, including severe attachment disorder."
- ¹⁹⁰ CRC/C/GC/24, para. 90.
- ¹⁹¹ Ibid.
- ¹⁹² CRC/C/GC/24, para. 60.
- ¹⁹³ Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime, ECOSOC Resolution 2005/20, 22 July 2005, para. 23.
- ¹⁹⁴ CRC/C/GC/24, para. 59.
- ¹⁹⁵ Beijing Rules, Rule 12.
- ¹⁹⁶ Nowak, *UN Global Study*, p. 670.
- ¹⁹⁷ United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (The Riyadh Guidelines), A/RES/45/112, United Nations General Assembly, 14 December 1990, para. 58.
- ¹⁹⁸ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 170.
- ¹⁹⁹ A/RES/53/144, Article 12(2).
- ²⁰⁰ CRC/C/GC/25, para. 60.
- ²⁰¹ Lundy and Templeton, *Children Human Rights Defenders*, p. 12.
- ²⁰² See e.g., quotations from children from Latin America and the Caribbean in Lundy and Templeton, *Children Human Rights Defenders*, p. 12: "They told me 'feminazi' and that they would sexually assault me"; "I have been insulted because of my feminist stances and expelled from public events."
- ²⁰³ Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights, 'Youth and Human Rights', A/HRC/39/33, United Nations Human Rights Council, 28 June 2018, para. 38. See also e.g., OutRight Action International, 'Challenges Faced by LGBTI Youth Activists for their Full Participation in Public Life: Submission to United Nations Working Group on Discrimination against Women and Girls', June 2022, p.3.
- ²⁰⁴ See e.g., Human Rights Watch, 'Russia: Children, students targeted after protests – Protesters, parents face Intimidation, charges', 11 June 2017, <www.hrw.org/news/2017/06/11/russia-children-students-targeted-after-protests>, accessed 13 March 2023.
- ²⁰⁵ Ibid.
- ²⁰⁶ See e.g., (in Germany) *The Local*, 'Fridays for Future: German climate protesters face fines for skipping school', 9 July 2019, <www.thelocal.de/20190709/fridays-for-future-student-protesters-face-fines-in-western-germany-for-skipping-school>, accessed 13 March 2023; *Süddeutsche Zeitung*, 'Fridays for Future – Proteste: Mit Bußgeld gegen die Schülerstreiks', 2 April 2019, <www.sueddeutsche.de/muenchen/fridays-for-future-bussgeld-strafen-schueler-1.4392129>, accessed 13 March 2023; (in Switzerland) *RTS Info*, 'Quelles conséquences pour les élèves participant à la grève du climat?', 12 March 2019, <www.rts.ch/info/suisse/10283341-queelles-consequences-pour-les-eleves-participant-a-la-greve-du-climat.html>, accessed 13 March 2023; (in New Zealand) Woolf, Amber-Leigh, and Adele Redmond, 'Students who Strike for Climate Change will be Marked as Truants, Principals Say', *Stuff*, 7 March 2019, <www.stuff.co.nz/environment/climate-news/111013724/students-who-strike-for-climate-change-will-be-marked-as-truants-principals-say>, accessed 13 March 2023; (in the UK) Kellaway, Barnaby, 'Three schoolgirls banned from end-of-year prom for going on climate strike over looming global catastrophe', *The Independent*, 25 June 2019, <www.independent.co.uk/climate-change/news/student-climate-strike-prom-ban-albany-academy-lancashire-a8971016.html>, accessed 13 March 2023; (in the US) Hansen, Piper, 'Two Students Contest One Day Suspensions After Climate Change Walkout', *Manual Redeye*, 6 March 2019, <<https://manualredeye.com/71350/news/local/climate-change-walkout-suspension>>, accessed 13 March 2023.

- ²⁰⁷ Child Rights Information Centre, 'Inputs to New General Comment of the HR Committee: Right to peaceful assembly – By a group of children and young people from Moldova', Chişinău, Moldova, 2020.
- ²⁰⁸ Child Rights International Network, 'Submission on the Draft General Comment 37 of the Human Rights Committee on the Right of Peaceful Assembly', February 2020, para. 13.
- ²⁰⁹ Lundy, *Implementation Guide*, p. 66.
- ²¹⁰ *Ibid.*, p.37.
- ²¹¹ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 179.
- ²¹² *Ibid.*, para. 108.
- ²¹³ A/HRC/20/27, para. 78.
- ²¹⁴ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 153 and A/HRC/31/66, para. 65.
- ²¹⁵ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 151 and A/HRC/31/66, para. 65. See also BPUFF, Principles 24–26.
- ²¹⁶ A/HRC/31/66, para. 65.
- ²¹⁷ Mary Lawlor, Special Rapporteur on Human Rights Defenders, in 'Summary on the Briefing on Child Human Rights Defenders and the Universal Periodic Review', 5 September 2022, Child Rights Connect, p. 3.
- ²¹⁸ A/HRC/20/27, para. 77.
- ²¹⁹ Committee on the Rights of the Child, Concluding Observations on the Combined Fifth and Sixth Periodic Reports of Ecuador, CRC/C/ECU/CO/5-6, 26 October 2017, para. 21(c).
- ²²⁰ ECOSOC Resolution 2005/20, para. 22.
- ²²¹ Report of the United Nations Special Rapporteur on Extrajudicial, Summary or Arbitrary Executions, Christof Heyns, A/HRC/26/36, United Nations Human Rights Council, 1 April 2014, para. 80.
- ²²² *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 181.
- ²²³ BPUFF, Principle 26.
- ²²⁴ BPUFF, Principle 24.
- ²²⁵ BPUFF, Principle 25.
- ²²⁶ BPUFF, Principle 26.
- ²²⁷ A/HRC/31/66, para. 94.
- ²²⁸ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 180.
- ²²⁹ Guidelines for Action on Children in the Criminal Justice System, Recommended by Economic and Social Council Resolution 1997/30 of 21 July 1997 ('Vienna Guidelines'), para. 44.
- ²³⁰ A/HRC/31/66, para. 89. See also the Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law, A/RES/60/147, United Nations General Assembly, 21 March 2006.
- ²³¹ CCPR/C/21/Rev.1/Add. 13, para. 15.
- ²³² A/HRC/31/66, para. 89.
- ²³³ Human Rights Defenders, Note by the Secretary-General, United Nations General Assembly, A/62/225, 13 August 2007, paras. 91 and 93, and A/HRC/20/27, para. 48.
- ²³⁴ *Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly*, para. 5.9.
- ²³⁵ "A/HRC/31/66, paras. 68 and 70.
- ²³⁶ CCPR/C/GC/37, para. 94 and A/HRC/31/66, para.71.
- ²³⁷ See e.g., Paybarah, Azi, 'How a Teenager's Video Upended the Police Department's Initial Tale', The New York Times, 20 April 2021, updated 25 June 2021, <www.nytimes.com/2021/04/20/us/darnella-frazier-floyd-video.html>, accessed 14 March 2023, and Bogel-Burroughs, Nicholas and Marie Fazio, 'Darnella Frazier Captured George Floyd's Death on her Cellphone. The Teenager's Video Shaped the Chauvin Trial', The New York Times, 20 April 2021, updated 7 July 2021, <www.nytimes.com/2021/04/20/us/darnella-frazier-video.html>, accessed 14 March 2023.

United Nations Children's Fund

Human Rights Unit
Programme Group Leadership Team
3 United Nations Plaza
New York, NY 10017, USA
www.unicef.org

unicef
for every child